

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za zdravstvo
i socijalnu skrb

Klasa: 023-01/15-01/20

Urbroj: 2163/1-06/4-15-1

Pula, 27. ožujak 2015.

ŽUPANU
ISTARSKE ŽUPANIJE
putem
Stručne službe Skupštine
52000 P a z i n

PREDMET: Prijedlog Zaključka o utvrđivanju prijedloga Odluke o prihvaćanju
Izvješća o provedbi Operativnog plana aktivnosti Plana za zdravlje i
socijalno blagostanje Istarske županije za 2014. godinu

U prilogu dostavljamo predmetni akt, s obrazloženjem, na nadležno postupanje.

S poštovanjem,

PROČELNICA
Sonja Grozić-Živolić

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN**

KLASA: 501-01/15-01/01
URBROJ: 2163/1-01/8-15-2
Pula, 31. ožujka 2015.

**SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE
N/r. predsjednika Valtera Drandića
Dršćevka 3
52 000 PAZIN**

PREDMET: Odluka o prihvaćanju Izvješća o provedbi Operativnog plana aktivnosti Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije za 2014. godinu

Temeljem odredbi članka 65. Statuta Istarske županije (Službene novine Istarske županije br. 10/09 i 4/13) Župan Istarske županije dana 31. ožujka 2015. godine donosi

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se nacrt i utvrđuje prijedlog Odluke o prihvaćanju Izvješća o provedbi Operativnog plana aktivnosti Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije za 2014. godinu, te je sastavni dio ovog Zaključka.
2. Prijedlog iz točke 1. ovoga Zaključka dostavit će se Županijskoj skupštini Istarske županije, radi raspravljanja i odlučivanja.
3. Za izvjestiteljicu po točki 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka određuje se pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije, Sonja Grozić-Živolić.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

**Župan
mr. sci. Valter Flego**

Na temelju članka 9. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14), članka 195. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine br. 157/13) i članka 43. točka 25. Statuta Istarske županije (Službene novine Istarske županije br. 10/09 i 4/13) Županijska skupština Istarske županije na sjednici održanoj dana _____, donosi

O D L U K U

1. Prihvaća se Izvješće o provedbi Operativnog plana aktivnosti Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije za 2014. godinu te isto čini sastavni dio ove Odluke.

2. Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Istarske županije.

Klasa:
Urbroj:
Pazin,

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Predsjednik:
Valter Drandić

Dostaviti:

1. Župan Istarske županije
2. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije
3. Pismohrana, ovdje

O B R A Z L O Ž E N J E

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

U članku 43. točka 25. Statuta Istarske županije propisano je da Skupština Istarske županije razmatra i druga pitanja od interesa za predstavničko tijelo Istarske županije.

U članku 9. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14), propisano je da jedinica područne (regionalne) samouprave ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite tako da: sukladno planu zdravstvene zaštite Republike Hrvatske donosi plan zdravstvene zaštite za područje jedinice područne (regionalne) samouprave, te za područje jedinice područne (regionalne) samouprave donosi jednogodišnje i trogodišnje planove promicanja zdravlja, prevencije te ranog otkrivanja bolesti.

U članku 195. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine br. 157/13), propisano je da predstavničko tijelo područne (regionalne) samouprave donosi Socijalni plan skrbi u djelatnosti socijalne skrbi za područje jedinice područne (regionalne) samouprave.

II. OCJENA STANJA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Izvešća o provedbi Operativnih planova aktivnosti Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije donose se na godišnjoj razini kako bi se pratilo ostvarivanje definirane županijske javnozdravstvene i socijalne politike sukladno postavljenim ciljevima i smjernicama.

Izvešće o provedbi *Operativnog plana aktivnosti Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije za 2014. godinu* sastoji se od:

- općeg dijela Plana
- izvješća vezanih za **aktualna prioritetna područja 2013. - 2016.** (mentalno zdravlje djece i mladih, podrška obitelji, unaprjeđenje kvalitete usluga rane intervencije kod djece s neurorizicima i razvojnim teškoćama, skrb za starije i nemoćne osobe, zaštita i unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom, prevencija kardiovaskularnih bolesti, rak debelog i završnog crijeva, palijativna skrb, zaštita zraka)
- izvješća vezanih za **prioritetna područja iz perioda 2005. - 2012.** (rano otkrivanje raka dojke, prevencija i liječenje ovisnosti i poremećaja u ponašanju djece i mladih, unaprjeđenje kakvoće voda)
- izvješća o projektima koji su odabrani kao projekti **od interesa za Istarsku županiju** temeljem javnog poziva ali nisu uvršteni u prioritetna područja.

U svakom dijelu istaknute su realizirane aktivnosti i očitovanja na postavljene ciljeve, te utrošena financijska sredstva po projektima/aktivnostima.

Slijedom iznesenog predlaže se prihvaćanje Izvešća o provedbi Operativnog plana aktivnosti Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije za 2014. godinu.

III. TEKST PRIJEDLOGA ODLUKE

Tekst prijedloga odluke sastavni je dio ovoga obrazloženja.

Ai sensi dell'art. 9 della Legge sull'assistenza medico-sanitaria (Gazzetta ufficiale n. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 e 22/14), dell'art. 195 della Legge sull'assistenza sociale ("Gazzetta ufficiale" n. 157/13) e dell'art. 43 punto 25 dello Statuto della Regione Istriana („Bollettino ufficiale della Regione Istriana“, n. 10/09 e 04/13), L'Assemblea della Regione Istriana, alla seduta tenutasi il giorno _____ 2015, ha emanato la seguente

DELIBERA

1. Si approva la Relazione sull'attuazione del Piano operativo delle attività del Piano per la salute e del benessere sociale della Regione Istriana per il 2014 che costituisce parte integrante della presente Delibera.
2. La presente Delibera entra in vigore l'ottavo giorno della sua pubblicazione sul „Bollettino ufficiale della Regione Istriana“.

Classe:
N.Prot.:
Pisino,

REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA
ASSEMBLEA

Il Presidente
Valter Drandić

**zdrava istra
istria sana**

**PLAN ZA ZDRAVLJE ISTARSKÉ ŽUPANIJE
IZVJEŠĆE OPERATIVNOG PLANA AKTIVNOSTI
ZA 2014. GODINU**

Ožujak, 2015.

Sadržaj

OPĆI DIO.....	3
IZVJEŠĆE PO ŽUPANIJSKIM PRIORITETIMA ZA PERIOD 2013. – 2016.....	7
MENTALNO ZDRAVLJE DJECE I MLADIH.....	7
PODRŠKA OBITELJI.....	14
UNAPRJEĐENJE KVALITETE USLUGA RANE INTERVENCIJE KOD DJECE S NEURORIZICIMA I RAZVOJNIM TEŠKOĆAMA	21
SKRB ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE	28
ZAŠTITA I UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM (OSI)	35
RAK DEBELOG I ZAVRŠNOG CRIJEVA – KOLOREKTALNI KARCINOM (KRK)	50
PREVENCIJA KARDIOVASKULARNIH BOLESTI	54
PALIJATIVNA SKRB.....	60
ZAŠTITA ZRAKA	69
REALIZACIJA AKTIVNOSTI I PROJEKTI IZVAN PRIORITETNIH PODRUČJA.....	74
PREVENCIJA I LIJEČENJE OVISNOSTI I POREMEĆAJA U PONAŠANJU	74
RANO OTKRIVANJE RAKA DOJKE.....	79
PROJEKTI KOJI NISU UVRŠTENI U PRIORITETNA PODRUČJA	82
UNAPRJEĐENJE KAKVOĆE VODA	85

OPĆI DIO

Operativni plan aktivnosti Plana za zdravlje Istarske županije za 2014. (u daljem tekstu: OPA) usvojen je na sjednici Županijske skupštine 12.12.2013. godine. Tim činom, županijski vijećnici, potvrdili su rad na devet županijskih javnozdravstvenih i socijalnih prioriteta do kraja 2016. godine, te provoditeljima pojedinih aktivnosti i projekata odobrili raspodjelu financijskih sredstava iz Proračuna Istarske županije za 2014. godinu. Ovim izvješćem daje se informacija i potvrda o provedenim aktivnostima, postignutim rezultatima i utrošenim financijskim sredstvima u općem (zajedničkom) dijelu Plana kao i po pojedinim prioritetnim područjima. Daje se i kraća informacija o prioritetima iz razdoblja do 2012. godine, a sa svrhom kontrole postignutog standarda; te, konačno i izvješće i provedenim projektima koji su, temeljem prijave na javni poziv ocijenjeni kao projekti od interesa za Istarsku županiju, iako nisu prioriteti.

Financijska sredstva za provedbu aktivnosti Operativnog plana aktivnosti za 2014. godinu

Financijska sredstva osigurana su iz Proračuna Istarske županije u visini od 64% (UO odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, UO za održivi razvoj, UO za obrazovanje, sport i tehničku kulturu, UO za gospodarstvo) i iz vanjskih izvora u visini od 36% (HZZZ, Grad Pula, FZOEU, EU). Ukupno izvršenje za realizaciju aktivnosti iznosi 12.736.765,50 kn ili 80,85% planiranih sredstava. Odstupanja se najviše odnose na realizaciju planiranih sredstava iz vanjskih izvora koja se u trenutku izrade Operativnog plana aktivnosti za 2014. godinu nisu mogla procijeniti.

Utrošena sredstva prikazana su u dokumentu, u tablicama, uz svaku aktivnost ukupno po prioritetnom području. Posebno je obrazloženo svako odstupanje izvršenja u odnosu na planirana sredstva za realizaciju pojedine aktivnosti.

U tablicama je prikazano ukupno izvršenje u odnosu na planirana sredstva prema prioritetnim područjima i izvori financiranja.

Ukupno izvršenje prema prioritetnim područjima

Područje (prioriteti + ostalo)	Plan	Izvršenje	učešće %
Opći dio	95.000,00	19.812,20	20,85
Promocija i zaštita mentalnog zdravlja djece i mladih	470.000,00	364.000,00	77,45
Podrška obitelji	300.000,00	188.600,00	62,87
Rane intervencije kod djece s neurozicima (0 – 7 godina)	120.000,00	120.000,00	100,00
Skrb za starije i nemoćne osobe	3.332.408,10	2.931.694,64	87,98
Zaštita i unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom	3.931.590,50	3.617.913,87	92,02
Rak debelog i završnog crijeva	50.000,00	204.000,00	408,00
Prevenција kardiovaskularnih bolesti	5.481.258,00	3.338.484,14	60,91
Palijativna skrb	900.000,00	883.693,50	98,19
Zaštita zraka	632.000,00	632.000,00	100,00
Ostali programi od značaja za unaprjeđenje zdravlja i socijalnog blagostanja: prevencija ovisnosti; rano otkrivanje raka dojke; ostalo	564.910,00	436.567,15	77,28
Ukupno	15.877.166,60	12.736.765,50	80,22

Ukupno izvršenje prema izvorima financiranja

Izvori	Plan	Izvršenje	učešće %
IŽ - Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	7.557.290,00	6.824.056,45	90,30
IŽ - Upravni odjel za održivi razvoj	100.000,00	99.867,45	99,87
IŽ - Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu	1.051.590,50	617.182,55	58,69
IŽ - Upravni odjel za gospodarstvo	550.000,00	550.000,00	100,00
UKUPNO - Proračun IŽ	9.258.880,50	8.091.106,45	87,39
Hrvatski zavod za zapošljavanje	480.000,00	35.313,91	7,36
Proračun Grada Pule	809.980,00	791.983,78	97,78
Fond za energetske učinkovitost	102.118,10	58.007,00	56,80
EU	5.226.188,00	3.760.354,36	71,95
UKUPNO - ostali izvori	6.618.286,10	4.645.659,05	70,19
UKUPNO (Proračun IŽ + ostali izvori):	15.877.166,60	12.736.765,50	80,22

Izvješće o aktivnostima u općem dijelu Operativnog plan aktivnosti

Radi ostvarivanja poboljšanja u svim prioritetima kao i osnaživanja suštine Plana za zdravlje, u općem dijelu Operativnog plana aktivnosti za 2014. godinu postavljeni se slijedeći ciljevi:

- I. U provedbu Operativnog plana aktivnosti za 2014. godinu uključiti elemente socijalnog planiranja sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi i metodologiji
 - II. Prepoznati učinkovite intervencije za rješavanje prioriteta, pa provoditelje povezati u funkcionalnu cjelinu i koordinirati njihove aktivnosti prema postavljenom cilju
 - III. Promovirati ciljeve i vrijednosti Plana pred stručnom i općom javnosti
- S ciljem boljeg ostvarenja postavljenih ciljeva, planirane su konkretne aktivnosti, čije je ostvarenje prikazano u tablici.

PLANIRANE AKTIVNOSTI	IZVRŠENO
Uspostaviti i ažurirati bazu podataka o uslugama socijalne skrbi na području županije tako da ona sadrži dogovoreni paket pokazatelja iz svih centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, gradova (i općina)	Izrađena je inicijalna verzija baze, no kako smo u tijeku godine bili informirani da će Ministarstvo socijalne politike i mladih izraditi novu Mrežu usluga socijalne skrbi, naš rad zaustavili. Nova Mreža donijeta je u prosincu 2014., i njome su značajno izmijenjene kategorije usluga, pa će u nastavku – tijekom 2015. biti potrebno provesti reviziju i nastaviti rad na bazi.
Organizirati i održati „Partnersku konferenciju“ na kojoj će se Plan za zdravlje i socijalno blagostanje prezentirati predstavnicima jedinica lokalne samouprave, odgovornim osobama i profesionalcima iz sustava zdravstva i socijalne skrbi, te sa zainteresiranima dogovoriti suradnju u realizaciji Plana	Budući da se novi Plan za zdravlje i socijalno blagostanje mora temeljiti na Županijskoj razvojnoj strategiji koja je tek u fazi pripreme, Plan još uvijek nije pripremljen i usvojen pa je iz tog razloga i organizacija Partnerske konferencije odgođena do daljnjega. U međuvremenu, aktivno smo i partnerski sudjelovali u svim aktivnostima gradova i općina a koje su povezane s izradom i provedbom Plana za zdravlje i socijalno blagostanje na županijskom i lokalnom nivou (izrada Plana za zdravlje Grada Pule, provedbene aktivnosti u prioritetu „rane intervencije“ sa Porečom, te u prioriteti „socio-zdravstvena zaštita starijih osoba“ sa Umagom, Pazinom i Buzetom)

Održavati zajedničke sastanke provoditelja aktivnosti unutar prioritarnog područja, radi međusobnog upoznavanja, koordinacije aktivnosti i usmjeravanja prema zadanim ciljevima	Na proljeće 2014. su za sve provoditelje aktivnosti unutar prioritarnih područja organizirani zajednički sastanci, a u većini prioritarnih područja su uslijedili i daljnji koordinativni susreti (što je opisano unutar poglavlja pojedinih prioriteta)
Organizirati ciljane edukacijske programe i podršku radi podizanja razine stručnih i organizacijskih kapaciteta provoditelja aktivnosti i projekata: minimalno jednu radionicu iz upravljanja kvalitetom i jedan tematski tečaj u sklopu Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja; te poticati pisanje i objavljivanje stručnih radova iz područja pokrivenih Planom	U sklopu Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja Istarska županija je organizirala dva tematska tečaja sa međunarodnim sudjelovanjem: a) NETWORKING – načini suradnje na pružanju usluga i međunarodna razmjena iskustava b) Prevencija kardiovaskularnih bolesti Objavljeni su brojni stručni radovi iz područja pokrivenih Planom koji su opisani detaljnije unutar poglavlja prioritarnih područja
Pratiti realizaciju ugovorenih projekata koji se sufinanciraju iz Proračuna Istarske županije kroz pisana izvješća, svakih 6 mjeseci.	Početak 2014. godine prikupljena su i od strane Tima za zdravlje pregledana izvješća nositelja projekata iz 2013. godine. Uredna izvješća sa namjenski utrošenim sredstvima bila su uvjet za potpisivanje ugovora za rad na projektima u 2014. godini. Polugodišnja izvješća su od strane nositelja projekata predana do kraja srpnja 2014. te su također pregledana od članova Tima za zdravlje. Uredna polugodišnja izvješća bila su preduvjet za isplatu zadnjih rata ugovorenih sredstava.
Provoditi aktivnosti vezane za poboljšanje ostvarivanja mjera promocije zdravlja i prevencije bolesti na osnovi dobivenih rezultata analiza upitnika i statističkih podataka (inventure postojećeg stanja)	Napravljena je analiza rezultata upitnika i statističkih podataka rada u zdravstvenim djelatnostima (inventura postojećih stanja) u kojoj je iznad svega uočena potreba za poboljšanjem mjera promocije zdravlja u vidu pripreme edukativnih materijala za rad sa građanima i pacijentima. Do donošenja novog Plana za zdravlje, ove se aktivnosti provode unutar pojedinačnih prioriteta.
Izvršiti evaluaciju dva modela organizacije pružanja usluga: palijativne skrbi i hitne medicine	Evaluaciju oba modela provodimo u suradnji sa Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, te smo radi prilagodbe mogućoj dinamici rada te ustanove, prolongirali rokove izrade koja je u tijeku, a okončanje očekujemo krajem lipnja 2015.
Istražiti mogućnosti korištenja novih izvora financiranja usluga i aktivnosti u prioritetima (iz proračuna jedinica lokalne samouprave), te poticati suradnike iz ustanova na pisanje projekata za prijavu na EU fondove)	Djelatnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Maša Mihelić proglašena je kontakt osobom/koordinatoricom za informiranje korisnika s područja Istarske županije o EU programima. U suradnji sa Upravnim odjelom za međunarodnu suradnju i europske poslove Istarske županije ona prati natječaje EU fondova sa područja zdravstva i socijalne skrbi te obavještava zdravstvene i socijalne ustanove o mogućnostima novih financiranja njihovih aktivnosti te im pruža stručnu potporu u tom smislu i po potrebi posreduje u pregovorima sa inozemnim potencijalnim partnerima.
Aktivno surađivati s Hrvatskom mrežom zdravih gradova, posebno prigodom obilježavanja Dana Zdravih gradova, organizacije Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja, te dovršetka procesa evaluacije Projekta	Istarska županija je aktivno surađivala s Hrvatskom mrežom zdravih gradova, članovi Tima za zdravlje su sudjelovali u radu Mreže i u dovršetku procesa evaluacije Projekta Zdravih gradova. Organizirana su dva ranije spomenuta tematska tečaja sa

Zdravih županija	međunarodnim sudjelovanjem u sklopu Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja. Prigodom obilježavanja Dana Zdravih gradova u svibnju je u Puli organizirana velika zdravstveno-rekreativna manifestacija <i>Hoditi i zdravi biti</i> kojoj se odazvalo više stotina građana.
Ažurirati web-stranicu „zdrava Istra – Istria sana“ sukladno novim prioritetima, a zatim redovito je popunjavati aktualnostima iz Plana i priložima suradnika	Web stranica Zdrava Istra-Istria sana je ažurirana sukladno novim prioritetima i redovito održavana. Tijekom 2014. godine na web stranicu je postavljeno 39 novosti iz područja pokrivenih Planom za zdravlje i socijalno blagostanje.
Medijska promocija Plana i novih prioriteta (osmišljena medijska kampanja)	Promocija Plana provodila se po prioritetima i pojedinačnim aktivnostima. Svi su suradnici čiji se projekti sufinanciraju iz Proračuna Istarske županije ugovorom bili obvezani na promociju Plana; što su i izvršavala (a dokazi se nalaze u priložima pojedinačnih izvješća. Šira javna prezentacija Plana provedena je i u sklopu manifestacije „Hoditi i zdravi biti“ koja je održana u svibnju u suradnji sa zdravstvenim institucijama i udrugama građana, te je u hodađu sudjelovao veći broj građana.
Prigodno obilježavati datume značajne za rad na Planu i prioritetima	Tijekom godine su obilježeni brojni prigodni datumi vezani za pojedina prioritetna područja, što je i opisano unutar narednih poglavlja.
Redovito održavati sastanke Županijskog tima za zdravlje, s temama vezanim za praćenje i koordinaciju rada na Planu, kreiranje i razvoj novih inicijativa, te izradu dokumenata za potrebe savjeta za zdravlje i savjeta za socijalnu skrb, Župana i Županijske skupštine	Upravni odjel je koordinirao i pružao administrativnu podršku radu Tima za zdravlje Istarske županije (18 održana sastanka) te radnih grupa vezanih za prioritetna područja i to u smislu pripreme materijala za sastanke, pozivanja članova na sastanke, izrade zapisnika / izvješća kao i isplate naknade za prisustvovanje pojedinim sastancima. Imenovani su članovi Savjeta za zdravlje 11. rujna 2014. (drugi mandat nakon osnivanja).

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za Opći dio Plana:

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
Istarska županija – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	95.000,00	19.812,20

Obrazloženje: Izmjenama i dopunama Proračuna planirana sredstva smanjena su zbog nerealiziranih aktivnosti (medijska kampanja, partnerska konferencija) te manjih troškova vezanih uz planiranu evaluaciju i edukacijske programe.

Odgovorne osobe za Opći dio Plana: članovi Županijskog tima za zdravlje

IZVJEŠĆE PO ŽUPANIJSKIM PRIORITETIMA ZA PERIOD 2013. – 2016.

prioritetno područje: MENTALNO ZDRAVLJE DJECE I MLADIH

Sukladno uočenom PROBLEMU:

„Nedovoljno razvijene socijalno-emocionalne kompetencije (znanja i vještine) kod djece i mladih, koje uzrokuju nekritične stavove i ponašanja u odnosu na rizike.“

U ovom prioritetnom području postavljen je STRATEŠKI CILJ:

„Razvoj kapaciteta i partnerstava za podršku mentalnom zdravlju djece i mladih.“

I OPERATIVNI CILJEVI za 2014. godinu :

1. Osigurati da usluge specifične zdravstvene zaštite za djecu i mlade s poremećajima mentalnog zdravlja budi dostupne vremenski i po načinu „ulaza u sustav“
2. razvijati stručne i organizacije kapacitete lokalne zajednice za kreiranje preventivnih programa koji odgovaraju na stvarne potrebe djece i mladih
3. osigurati provođenje učinkovitih preventivnih programa kojima se djeluje na rizične i zaštitne čimbenike za razvoj poremećaja mentalnog zdravlja
4. sukladno uočenim potrebama, uspostaviti dva nova savjetovališta za djecu i mlade pod povećanim rizikom od zlostavljanja i zanemarivanja
5. promocija udomiteljstva i organiziranog stanovanja za tretmansku i post-tretmansku skrb za djecu i mlade s problemima u ponašanju

Tijekom 2014. godine realizirane su obveze iz OPERATIVNOG PLANA AKTIVNOSTI – aktivnosti su prikazane po operativnim ciljevima, uz kratki opis i iznos odobrenih/isplaćenih financijskih sredstava iz Proračuna Istarske županije ili drugih izvora (ako su uplaćeni kroz Proračun Istarske županije).

OPERATIVNI CILJ 1: Osigurati da usluge specifične zdravstvene zaštite za djecu i mlade s poremećajima mentalnog zdravlja budi dostupne vremenski i po načinu „ulaza u sustav“

1.1. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Prepoznavanje i uključivanje u tretman mladih koji rano započinju s pijenjem alkohola

Tijekom 2014. godine, pripremljena je pisana informacija i poziv na suradnju kojim se željelo upoznati institucije koje dolaze u kontakt s mladima koji prekomjerno konzumiraju alkohol s novim aktivnostima Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo IŽ (u daljem tekstu: Služba ZZJZIŽ) i s mogućnošću upućivanja tih osoba i njihovih obitelji u savjetodavni i psihoterapijski tretman koji će provoditi psihijatar i psiholog. Informacija s pozivom na suradnju distribuirana je po svim osnovnim i srednjim školama u Istarskoj županiji, Centrima za socijalnu skrb, Zavodu za hitnu medicinu, Odjelu za pedijatriju, internu medicinu i psihijatriju, liječnicima opće i školske medicine. Tiskan je edukativni letak u 5000 primjeraka o negativnim posljedicama pijenja alkohola, koji je distribuiran je po osnovnim i srednjim školama, djelatnicima MUP – a, Centrima za socijalnu skrb, voditeljima školskih preventivnih programa srednjih škola Istarske županije s ciljem

educiranja mladih, roditelja i djelatnika škola i pozivanja onih koji imaju ovaj problem da se jave u Službu.

S ciljem provođenja univerzalne prevencije, u travnju i tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti 2014. godine, održana je tribina s učenicima 3. i 4. razreda Gospodarske škole u Umagu, te učenicima 8. razreda osnovne škole, u suradnji s Gradom Umagom, MUP – om i savjetovalištem u Umagu.

U Poreču je tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, održan okrugli stol pod nazivom «Podaci govore...ali htjeli bismo znati» u organizaciji Povjerenstva „Zajedno protiv ovisnosti“ Grada Poreča-Parenzo, na kojoj su sudjelovali predstavnici Službe ZZJZIŽ, Službe za školsku medicinu ZZJZIŽ, Centra za socijalnu skrb, Fonda Zdravi grad Poreč, MUP – a, djelatnika i učenika porečkih srednjih škola i brojnih udruga mladih. Tom prigodom održano je i uvodno predavanje o štetnom utjecaju alkohola kod mladih i o zakonskim okvirima koji se odnose na ovu problematiku i prikazani su rezultati istraživanja «Analiza rizičnih ponašanja i konzumacije opojnih sredstava kod srednjoškolaca u Istarskoj županiji» za porečke učenike koji se odnose na konzumaciju alkohola sa ciljem zajedničke analize rezultata i štetnih posljedica alkohola na mlade, te poticanja mladih na kritično razmišljanje o ovom problemu.

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA	PROVODITELJ	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Vikend bolnica za adolescente - uključeno 39 direktnih korisnika. U radu s djecom primjenjuje se grupni rad psihodinamskog pristupa, dok se u radu s obitelji radi po principima višeobiteljske grupne psihoterapije. U individualni rad sa djecom i obiteljima koristi se savjetovanje, podrška, psihoedukacija. Ukoliko je potrebno djeci se uključuje psihofarmakoterapija.	Opća bolnica Pula	70.000,00
Grupno savjetovanje mladih koji pretjerano konzumiraju alkohol uz umrežavanje ustanova - Povezivanje i suradnja s institucijama koje dolaze u kontakt s mladima koji pretjerano konzumiraju alkohol, grupni psihoterapijski tretman za mlade koji pretjerano konzumiraju alkohol, vođen od strane psihijatra, te mogućnost individualne i obiteljske psihoterapije i savjetovanja za mlade s problemom konzumacije alkohola. Psihoterapijska grupa održavala se jednom tjedno tijekom cijele godine. Tijekom 2014. godine radilo se sa ukupno 25 osoba, od koji 18 zbog problema sa alkoholom i 7 koje su imale probleme sa alkoholom i konzumacijom nekih droga. 2 osobe su bile mlađe od 20 godina, 4 mlađe od 30 godina i 6 mlađih od 40 godina starosti.	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije	

OPERATIVNI CILJ 2: Razvijati stručne i organizacijske kapacitete lokalne zajednice za kreiranje preventivnih programa koji odgovaraju na stvarne potrebe djece i mladih

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA	PROVODITELJ	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
<p>Kvartovski đir - Provedeno je 27 kreativnih radionica s 46 djece, 4 voditeljice i 5 volonterki, te 70-ak roditelja. Organizirana je edukacija za volontere, uspostavljene nove suradnje i učvršćene dosadašnje (osnovne škole, MO Nova Veruda). U programu je sudjelovalo 120 izravnih korisnika. Evaluacija je pokazala izrazito zadovoljstvo djece, voditeljica i volontera. <i>(radionice su održane na manji broj lokacija zbog građevinskih radova na školama i manjeg interesa učenika od planiranog te nisu utrošena sva planirana sredstva)</i></p>	Centar za socijalnu skrb Pula-Pola Podružnica Obiteljski centar	14.000,00 <i>planirano: 20.000,00</i>
<p>Vršnjak pomagač-mladi volonteri zdravoga grada - suradnja mladih u zajednici. Višegodišnji projekt je realiziran sukladno planu za 2014. godinu, u Poreču za srednjoškolce Poreča i općina Poreštine koji pohađaju porečke škole (Višnjan, Kaštelir-Labinci, Sv. Lovreč, Vižinada, Tar-Vabriga, Vrsar, Funtana) te za mlade sjeverozapadne Istre koji pohađaju porečke škole (Novigrad, Umag, Brtonigla, Buje...).</p> <p>Kroz segmente osmišljenog programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacije za mlade (učenje o ljudskom ponašanju, potrebama, razumijevanju sebe i drugih), -stjecanje vještina (osmišljavanje akcija, realizacija istih, slušanje, pomaganje), - aktivna pomagačka uloga u lokalnom okruženju (mini projekti mladih za mlade, akcije za vršnjake, posjeti starima, ovisnicima, invalidima i dr.) <p>Evaluacijama i longitudinalnim istraživanjem su višekratno potvrđeni dugoročni ishodi projekta. Mladi volonteri su u dugoročnom praćenju (3-5) godina nakon završetka programa u rezultatima ispitivanja pokazali da program dovodi do dugoročnih pozitivnih ishoda u ponašanju.</p>	Fond Zdravi grad Poreč	30.000,00

OPERATIVNI CILJ 3: Istražiti mogućnosti implementacije sadržaja i aktivnosti za razvoj socijalno-emocionalnih kompetencija kod djece u školski kurikulum

3.1 Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - „Analiza rizičnih ponašanja i konzumacije opojnih sredstava srednjoškolaca u Istarskoj županiji- Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja učenika srednjih škola za učinkovitije planiranje i provedbu školskih preventivnih programa“

Tijekom 2014. godine nastavilo se je s provođenjem projekta pod nazivom «Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja učenika srednjih škola za učinkovitije planiranje i provedbu školskih preventivnih programa», koji je započeo u 2013. godini. U suradnji s Institutom za društvena istraživanja i prof. Bezinovićem, pripremljena su izvješća o rezultatima za svaku pojedinu srednju školu koja je sudjelovala u istraživanju «Analiza rizičnih ponašanja i konzumacija opojnih sredstava kod srednjoškolaca u Istarskoj županiji» te su svakoj školi dostavljeni podaci o njihovim učenicima koji se mogu

usporediti s prosječnim rezultatima za Istarsku županiju. Svaka škola dobila je obrazac za samoanalizu koji se sastoji od sljedećih kategorija: (1) interpretacija rezultata učenika i prijedlog kako stanje u budućnosti poboljšati; (2) analiza koristi, nedostataka, neiskorištenih mogućnosti i vanjskih zapreka provedbi učinkovitijih preventivnih programa i odgojnog rada; (3) plan i program rada u tekućoj i idućoj školskoj godini. Kroz grupni rad i razmjenu iskustava, voditelji su dobili potporu, prijedloge i smjernice za finalizaciju svojih preventivnih programa od svojih kolega, a to je rezultiralo i umrežavanjem škola.

Korist za škole, ali i za zajednicu, od ovog projekta je višestruka. Rad na izradi izvješća mobilizirao je aktivnosti škola na provedbi školskih preventivnih programa, škole su upoznale metodologiju koja uključuje elemente strateškog planiranja i izrade strukturiranog izvješća. Izrađeno je 19 novih ciljanih školskih preventivnih programa čije su polazište valjani rezultati istraživanja. Posebno je značajno što će ova strukturirana izvješća omogućiti osnivaču škola neposredno praćenje ostvarivanja aktivnosti školskih preventivnih programa. Ovakav zajednički rad na projektu poboljšao je suradnju između škola na području Istre i Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja.

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA	PROVODITELJ	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
<p>Lakše kroz školu U projekt bilo uključeno 116 djece i mladih (što je za 60-ak više od planiranih), koje se kroz pomoć u učenju poticalo na usvajanje školskog gradiva, razvijanje strategija uspješnog učenja te na suradničku komunikaciju. 12 studentica i studenata se kroz ciklus radionica educiralo za provođenje pomoći u učenju i radioničkog načina rada s djecom i mladima. Suradnik u projektu je Sveučilište J. Dobrile.</p>	Udruga Suncokret - Pula	40.000,00
<p>Osnaživanje djece kroz ples „Rasplesani razredi“ - usmjeravanje mladih na zdravije životne izbore kroz edukaciju i promociju plesnim vještinama i učenju plesa kao prosocijalnog ponašanja. Ovim projektom obuhvaćeni su svi učenici razrednih odjela te njihovi razrednici, što je posebno važno za inkluziju socijalno povučenijih pojedinaca u razrednu dinamiku i jačanje razredne kohezije. U projekt je bilo direktno uključeno 416 učenika osnovnoškolskog i 183 učenika srednjoškolskog uzrasta sa područja Poreča i poreštine. Utvrđenim ishodima projekt je omogućio razvoj socijalnih vještina i/ili njihovo bolje kanaliziranje kod sve djece uključene u projekt.</p>	Fond Zdravi grad Poreč	20.000,00
<p>Rastimo zajedno - kroz preventivne radionice i rad Savjetovaništa – prevencija rizičnih ponašanja i poremećaja u ponašanju djece kroz poučavanje o zdravlju, unutarnjoj, vanjskoj i socijalnoj ekologiji, senzibilizacija na kritičnost u razmišljanju, različitost i toleranciju te kreativnom pristupu rješavanju problema. Projekt uključuje ciklus preventivnih radionica u svim 4. 5. i 6. razredima OŠ Vladimira Nazora Pazin, Ukupan broj djece na radionicama bio je 350 djece. Na kraju svakog ciklusa produkti i metode rada prezentirani su ostaloj djeci.</p>	Društvo Naša djeca Pazin	10.000,00

Edukacije stručnjaka u srednjim školama na području Istre

Sastavljen je i educiran supervizijski tim,. Svakoj školi dodijeljena je po jedna članica supervizijskog tima za podršku, a one su kroz sve faze izrade školskih preventivnih programa pružale podršku voditeljima, supervizirale njihov rad te davale smjernice

prijedloge za finalizaciju programa. Održan je i seminar za stručne suradnike i ravnatelje srednjih škola s ciljem upoznavanja i educiranja djelatnika škola kako provesti analizu školskih preventivnih programa i rezultata u skladu s obrascem za samoanalizu na primjeru jedne škole. Na seminaru je prisustvovalo 43 stručnih suradnika i ravnatelja škola s područja Istarske županije.

Nakon toga uslijedila su četiri sastanka voditelja Školskih preventivnih programa. Na prvom sastanku sudjelovalo je 18 voditelja školskih preventivnih programa (u daljem tekstu:ŠPP) – tom su prigodom izložene teoretske postavke koje su koristile za daljnju obradu podataka iz upitnika za osmišljavanje koncepta rada po školama.

Objašnjeni su metodološki pristupi i strategije rješavanja problema.

Na drugom sastanku provedena je analiza i istaknute su kritične točke i dominantna rizična ponašanja u svakoj školi. Na skupu je sudjelovalo 17 voditelja ŠPP – a.

Na četvrtom skupu predstavljeno je svih 19 novonastalih programa, a šest najkvalitetnijih programa su prezentirani u cijelosti, kako bi poslužili kao primjer drugim školama. Na prezentaciju cjelokupnog projekta pozvani su ravnatelji svih srednjih škola, voditelji ŠPP – a, liječnici školske medicine i Obiteljskog centra te predstavnici lokalne samouprave i predstavnici medija. Na skupu je sudjelovalo 30 sudionika.

Operativni cilj 4: Sukladno uočenim potrebama, uspostaviti dva nova savjetovaništa za djecu i mlade pod povećanim rizikom od zlostavljanja i zanemarivanja

4.1.Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Program rada Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

Uslugama savjetovaništa za mentalno zdravlje koristilo se je 355 osoba, što iznosi 35 % od ukupnog broja korisnika Službe u 2014. godini (1012). Broj roditelja i članova obitelji koji su se u tretman javili zajedno s korisnicima koji imaju poteškoća s područja mentalnog zdravlja iznosi 234. Ako zbrojimo direktne korisnike i članove obitelji, u savjetovaništu se ukupno radilo s 589 osoba. Uspoređujući ove podatke s prošlogodišnjim podacima, vidljivo je da je udio osoba koje u Službu dolaze zbog problema s područja mentalnog zdravlja raste (lani 32,1 % od ukupnog broja korisnika). To također znači da je broj osoba koje su se u Službu javile zbog problema s područja mentalnog zdravlja veći nego lani za 13,1 % (broj korisnika lani 314). Broj roditelja i članova obitelji veći je za 5,9 % nego lani.

U savjetovaništu su tijekom 2014. godine pomoć potražila djeca, adolescenti i mladi, te odrasle osobe koje imaju razne psihološke ili obiteljske probleme. Stručni rad se odvijao putem individualnog, partnerskog, obiteljskog, grupnog savjetodavnog i psihoterapijskog tretmana, te grupne psihoterapije roditelja i članova obitelji korisnika. Uspostavljena je dobra suradnja sa školama, liječnicima školske medicine, liječnicima obiteljske medicine, Centrom za socijalnu skrb, te domovima za odgoj i djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, koji su upućivali korisnike u našu Službu zbog različitih poteškoća.

Rad s osobama koje imaju ovu vrstu poteškoća, osobito djecom, adolescentima i mladima, odnosi se na indiciranu prevenciju, tj. na rad s rizičnom populacijom, s ciljem prevencije razvoja težih psihičkih poremećaja ili razvoja problema raznih ovisnosti.

IZ PRORAČUNA ISTARSKJE ŽUPANIJE odobreno je i isplaćeno: 160.000,00 kn

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA	PROVODITELJ	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Savjetovalište za djecu i mladež (savjetovalište za pomoć zlostavljanoj i zanemarivanoj djeci) - psihološko- psihoterapeutski rad sa zlostavljanom i zanemarivanom djecom; savjetodavne suportivne pomoći obiteljima zlostavljane i zanemarivane djece. Pruža se savjetodavna i psihoterapeutska pomoć djeci i roditeljima; pomoć u učenju za zanemarivanu djecu, jedan dan u tjednu u popodnevnim satima; socijalizacijske grupe i grupe za razvoj socijalnih vještina za zlostavljano djecu; te tečajevi razvoja roditeljskih kompeticija u obliku suportivnih grupa za roditelje zlostavljane djece. U projekt bilo uključeno 29 korisnika, od čega 10-ero djece i mladih, te 19 odraslih osoba, roditelja.	Društvo Naša djeca Pula	20.000,00

OPERATIVNI CILJ 5: promocija udomiteljstva i organiziranog stanovanja za tretmansku i post- tretmansku skrb za djecu i mlade s problemima u ponašanju

Nositelji provedbe ovog operativnog cilja bili su Obiteljski centar Istarske županije i Centar za socijalnu skrb Pula, koji su u proteklom razdoblju bili u procesu preustroja radi ukidanja obiteljskih centara u RH kao samostalnih ustanova i pripajanja centrima za socijalnu skrb, te promjene područja njihovog djelovanja. Iz tog razloga nestankom bivšeg Obiteljskog Centra IŽ nije bilo dovoljno kapaciteta za ostvarenje ovoga cilja u cijelosti. Cilj je djelomično realiziran i to na području labinštine i poreštine kroz realizaciju PATHS programa.

5.1.Provodio se Projekt PATHS-RASTEM

PATHS – Promoting Alternative Thinking Strategies je sveobuhvatan program za promicanje emocionalne i socijalne kompetencije i smanjivanje agresije i nasilnih ponašanja u ranoj osnovnoškolskoj dobi. Realizacija projekta započela je početkom školske 2011./2012. godine u Labinu i Poreču. Tijekom 2014. godine nastavljena je provedba ovog projekta i to kroz dvije školske godine 2013./2014. i 2014./2015. godine za učenike trećih, odnosno četvrtih razreda osnovne škole.

I ove su godine sukladno sporazumu o provedbi projekta tijekom 4 školske godine financijsku podršku implementaciji projekta su osigurali gradovi, dok je podrška istraživačkom timu osigurana od strane Istarske županije. U Labinu je PATHS-RASTEM program bio implementiran u 6 trećih/četvrtih razreda, (ukupno 107 učenika), te u Poreču u 7 trećih/četvrtih razreda (ukupno 136 učenika). Analiza podataka o učenicima koji se prikupljaju po završetku svake školske godine putem upitničke baterije za učitelje i ove je godine pokazala da je nakon trećeg razreda došlo do statistički značajnog: (1) smanjenja simptoma hiperaktivnosti, (2) smanjenja simptoma problema s vršnjacima, (3) smanjenja hiperaktivnosti i nepažnje, (4) povećanja prosocijalnog ponašanja.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	Utrošena fin. sredstva iz Proračuna IŽ (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	470.000,00	364.000,00

Izmjenama i dopunama Proračuna planirana sredstva smanjena su zbog nerealiziranih aktivnosti vezanih uz provedbu istraživanja o spremnosti lokalnih zajednica za prevenciju rizičnih ponašanja djece i mladih, te manje utrošena sredstva za program Obiteljskog centra.

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Tihana Mikulčić i Helena Mitrović

prioritetno područje: PODRŠKA OBITELJI

Podsjećamo da je, sukladno uočenom PROBLEMU:

„U Istarskoj županiji je u porastu broj obitelji u teškoćama – onih koje se nisu u stanju prilagoditi novonastalim uvjetima života i koje se ne mogu suočiti sa stresom bez pomoći / podrške zajednice, te naročito imaju teškoća u ispunjavanju svoje odgojne funkcije.“,

u ovom prioritetnom području bio postavljen STRATEŠKI CILJ:

„U prioritetu "Podrška obitelji" potrebno se usmjeriti na uspostavljanje organiziranog i umreženog sustava podrške koji će aktualno odgovarati potrebama suvremenih obitelji, posebno na planu odgojne funkcije i roditeljstva, te podizanja razine kvalitete partnerskih i obiteljskih odnosa.“

Slijedi prikaz aktivnosti provedenih tijekom 2014. godine, koje su planirane u OPERATIVNOM PLANU AKTIVNOSTI za navedenu godinu. Napominjemo da su aktivnosti u tablici prikazane uz kratki opis i iznos odobrenih/isplaćenih financijskih sredstava iz Proračuna Istarske županije.

1. Promocija i razvoj izvaninstitucionalnih oblika obiteljske podrške i podrške roditeljstvu

1.1. Programi za roditelje s ciljem osnaživanja odgojnih kompetencija

Cijeneći Preporuke Vijeća EU i smjernice vezane uz podršku pozitivnom roditeljstvu koje prepoznaju ključnu ulogu i doprinos kojeg u razvoju ljudskog kapitala i socijalne kohezije imaju upravo roditelji, te uvažavajući prava djece, od strane zajednice se već više godina aktivno podržavaju različiti programi usmjereni jačanju roditeljskih kompetencija.

Osim u Obiteljskom centru, u Istarskoj županiji se i tijekom 2014. provodio relativno veći broj programa za roditelje. Uz financijsku podršku Istarske županije i/ili pojedinih gradova, programe za roditelje provodili su: Zdravi grad Poreč, gradska savjetovališta u Pazinu i Labinu, Grad Buzet, Društvo Naša djeca Pula, Udruga Odiseja Pula, Udruga Art studio Pula. Također, prema dostupnim informacijama, programi za roditelje provode se i u sklopu nekih predškolskih ustanova i škola (primjer: UNICEF-ov program Rastimo zajedno).

Temeljem dostupnih podataka iz izvješća provoditelja programa za roditelje koji su usmjereni jačanju njihovih odgojnih kompetencija, a koji su sufinancirani iz proračuna IŽ proizlazi da je u opisane programe bilo uključeno **359 roditelja kao direktnih korisnika, te 153 djece.**

1.2. Obilježavanje Međunarodnog dana obitelji i drugih značajnih datuma

U povodu Međunarodnog dana obitelji koji se i 2014. godine obilježio 15. svibnja, provedene su u više gradova brojne aktivnosti za roditelje i djecu, kako u sklopu predškolskih ustanova, tako i osnovnih škola, te udruga i jedinica lokalne samouprave. Ponovno izdvajamo već tradicionalno druženje djece i roditelja i njihovo sudjelovanje u različitim sportskim i drugim aktivnostima na **Obiteljskoj olimpijadi** koja se održava u Gradu Buzetu već niz godina. Ova hvale vrijedna manifestacija uključuje niz pripremnih aktivnosti, kao i suradnju brojnih partnera i subjekata u zajednici koji u fokusu pažnje imaju brigu o djeci i obitelji, od škole i vrtića, sportskih udruga, Društva Naša djeca, gradskog Povjerenstva za ravnopravnost spolova i dr.

Obiteljski centar je, djelujući u sklopu Centra za socijalnu skrb Pula-Pola, obilježio Međunarodni dan obitelji sudjelujući u organizaciji **13. regionalnog susreta dionika**

skrbi o djeci iz udomiteljskih obitelji u suradnji s Udrugom Oaza, Udrugom udomitelja IŽ, te Forumom za kvalitetno udomiteljstvo. Nadalje, Obiteljski centar je kao suradnik sudjelovao u već tradicionalnim aktivnostima pod nazivom **Obiteljske igre**, u sklopu "Proljeća u Park šumi Šijana", kroz prigodno obiteljsko okupljanje i zabavno edukativne sadržaje za djecu i roditelje zajedno. Osim navedenog, prigodnim jednokratnim aktivnostima obilježavali su se u Istarskoj županiji i drugi datumi vezani uz prevenciju nasilja u obitelji, prava djece, prevenciju ovisnosti, te ljudska prava.

2. Razvoj obiteljskih savjetovališta i podrška stručnjacima

2.1. Savjetovališta koja djeluju u IŽ

Već više godina nastoji se kontinuirano unaprjeđivati rad savjetovališta u Istarskoj županiji, a potreba za podrškom obiteljima u teškoćama kroz različite oblike vaninstitucionalne skrbi, dodatno je istaknuta i usvajanjem novih županijskih prioriteta iz područja zdravstva i socijalne skrbi.

Iako djeluju kroz različite organizacijske oblike, te su usmjerena različitim korisnicima, ulagali su se naporu u pravcu boljeg povezivanja svih savjetovališta koja djeluju u IŽ. Neka od njih sufinancirana su sredstvima Proračuna Istarske županije i pojedinih gradova.

Nakon provedene analize o djelovanju savjetovališta u IŽ, proizašle su smjernice za daljnji razvoj usluga savjetovanja, a za 2014. godinu bile su planirane:

1. pripreme aktivnosti za izradu standarda savjetovališnog rada svih savjetovališta, te
2. organiziranje supervizijske podrške za zainteresirane stručnjake svih savjetovališta koja djeluju u IŽ.

U cilju održavanja postignute razine suradnje u smislu razmjene informacija i poboljšanja dostupnosti, tijekom 2014. održana su dva susreta stručnih djelatnika koji provode savjetovanje u različitim savjetovalištim. Prvi sastanak održan je prigodom potpisivanja ugovora s Istarskom županijom, dok je drugi održan 20.11.2014. Iz zaključaka s održanog sastanka izdvajamo:

- utvrđena je potreba za osnaživanjem udruga i organizacija iz ovog prioritetnog područja za prijavu projekata na EU fondove;
- potrebno je nastaviti s procesom utvrđivanja standarda i kriterija za rad savjetovališta koja se financiraju iz proračuna županije i/ili JLS (s čime se započelo u sklopu projekta "Zajednice koje brinu");
- potrebno je utvrditi stanje vezano za stručno usavršavanje i superviziju stručnih provoditelja programa savjetovališta i programa za roditelje.

Ostale Planom zacrtane aktivnosti nisu provedene, obzirom na (još uvijek!) nedovršene organizacijske i statusne promjene kroz koje je tijekom 2014. prolazio Obiteljski centar, koji je trebao biti nositelj i koordinator u provedbi navedenih aktivnosti.

Analizom podataka iz dostavljenih izvješća od strane provoditelja programa iz područja Podrška obitelji, proizlazi da je IŽ financijski podržala savjetovališta u kojima je uslugama savjetovanja bilo obuhvaćeno ukupno **1086 evidentiranih direktnih korisnika**, te više od 2500 indirektnih korisnika (prema procjenama provoditelja programa).

2.2. Savjetovalište Obiteljskog centra

Unatoč organizacijskim promjenama tijekom 2014. i pripajanju Obiteljskog centra Centru za socijalnu skrb Pula-Pola (posljedično, preseljenja na novu lokaciju u Puli-Sergijevaca 2/III i gašenja web stranice tijekom kolovoza 2014.) nastojalo se očuvati rad Obiteljskog savjetovališta, kao i provesti barem dio planiranih preventivnih programa. Iz evidencije proizlazi da je u Obiteljskom centru tijekom 2014. godine **za ukupno 512 korisnika pruženo ukupno 913 usluga savjetovanja**. Najveći broj korisnika uključen je u individualno savjetovanje, a od ukupnog broja korisnika, njih 176

su muški i 336 žene. Pretežno se radi o osobama iz dobne skupine od 31-44 godine (njih 264), koje su pretežno u braku (274), najvećim dijelom zaposleni (309) i imaju srednju stručnu spremu (257).

Slijedi prikaz usluga prema vrstama:

Ukupno:	913
-individualno savjetovanje	619
-savjetovanje za roditelje	41
-savjetovanje roditelj-dijete	43
-partnersko savjetovanje	68
-obiteljsko savjetovanje	9
-grupno savjetovanje	5
-pravno savjetovanje	128

Temeljem sadržaja koje korisnici iznose prilikom uključivanja u savjetovanje, proizlazi da traže stručnu podršku iz slijedećih **razloga**:

-osobna pitanja (osobni rast i razvoj)	351
-narušeni bračni i/ili partnerski odnosi	166
-narušena komunikacija u obitelji	245
-različita pravna pitanja	133
-ostalo	18

U odnosu na prethodnu 2013. godinu, smanjen je broj korisnika usluga savjetovanja za 30%. Razlog tome leži u činjenici što je početkom 2014. s radom prestalo Logopedsko savjetovanište čije usluge je koristilo u prosjeku 150 korisnika godišnje (pretežno djece predškolske i rane školske dobi). Drugi razlozi mogu biti vezani uz izrazito manju medijsku vidljivost savjetovaništa, kao i uz promjene u percepciji dijela potencijalnih korisnika vezano za mogućnost traženja podrške u sklopu ustanove kojoj je organizacijski pripojen Obiteljski centar.

Kroz različite cikluse radionica, u dijelu zadržanih preventivnih programa, bilo je uključeno ukupno **264 korisnika**. Od navedenog broja, konkretno u programima za roditelje (ciklusi radionica) sudjelovao je **81 roditelj**. U programima koji su uključivali djecu, sudjelovalo je na različitim ciklusima radionica ukupno **109 djece**. U programu edukacije potencijalnih posvojitelja sudjelovalo je **6 korisnika**.

Opisane aktivnosti Stručni tim Obiteljskog centra (psiholog, pravnik, socijalni radnik, socijalni pedagog) proveo je u sklopu svoje redovne djelatnosti, a sredstva za zaposlene osigurana su iz državnog proračuna.

3. Projekti odabrani temeljem javnog poziva

kratki opis provedenih aktivnosti	PROVODITELJ	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Tečaj kvalitetnog roditeljstva - Održana su tri ciklusa radionica za tri nove grupe roditelja s područja Pule i okolnih općina. U tri nove grupe bilo je 39 roditelja, od čega 33 majke i 6 očeva. Raspon godina od 19 do 56. Ovisno o iskazanim potrebama, neki učesnici tečaja su koristili je mogućnost individualnog psihološkog savjetodavnog rada zbog poteškoća u obitelji. Održano je nekoliko predavanja za roditelje na temu roditeljstva, između ostalog, s ciljem motiviranja za uključivanje u tečaj, u romskom vrtiću u Vodnjanu, te u OŠ Raša.	Društvo Naša Djeca Pula	20.000,00

<p>Odgoj s osmjehom - ciklusi radionica za roditelje provodili su se od 2008. do 2013. u sklopu Obiteljskog centra IŽ, a u 2014. prijavljeni su kao projekt novo osnovane Udruge Škrinjica. U 2014.g. provedena su 3 ciklusa radionica na području Istarske županije, na lokacijama i u suradnji s predškolskim ustanovama: DV Titti-Pula i DV Zvončica-Vodnjan, te u prostoru udruge u Puli. Na radionicama je sudjelovalo 33 roditelja. Nakon sudjelovanja na radionicama, roditelji imaju priliku uključiti se u Klub Odgoj s osmjehom (povremena okupljanja zainteresiranih roditelja s mogućnošću obrade i produblivanja različitih roditeljskih tema).</p>	Udruga Škrinjica Pula	10.000,00
<p>Sretan roditelj-sretno dijete - Projekt uključuje cikluse radionica za roditelje i u iste se uključilo ukupno 23 roditelja. Aktivnosti su provedene kroz 10 radionica po 2 sata, jednom tjedno, u roditeljima dostupnom prostoru DV Gardelin Buzet. Na interakcijskim edukativnim radionicama obrađivale su se teme odgoja, potreba djece i roditelja, roditeljskog stresa, komunikacije i drugo, s ciljem stjecanja vještina koje doprinose ostvarivanju kvalitetnijeg roditeljstva.</p>	Grad Buzet	9.600,00
<p>Uspješno roditeljstvo - Projekt uključuje cikluse radionica za roditelje i u iste se uključilo ukupno 64 roditelja. Aktivnosti s roditeljima se provode na radionicama jednom tjedno, u prostorima škola koje pohađaju njihova djeca. Na edukativnim radionicama obrađivale su se različite teme vezane uz komunikaciju i redukciju straha, s ciljem stjecanja vještina koje doprinose ostvarivanju kvalitetnijeg roditeljstva, te bolje suradnje sa školom, naročito u okolnostima kao što je početak školovanja (polazak u 1. razred osnovne ili srednje škole), te početak predmetne nastave (polazak u 5. razred OŠ). Projekt je prepoznat u zajednici, te uključuje suradnju sa školama. Izvode ga stručne, posebno educirane osobe, a rezultati se godinama prate i evaluiraju.</p>	Udruga Odiseja Pula	20.000,00
<p>3.5. Baby fitness - Unatoč organizacijskim promjenama, u 2014.g. u provedeno je 5 ciklusa radionica i to, 3 u Puli, te 2 u Pazinu. Ukupno je bilo uključeno 83 korisnika, a od tog broja 42 roditelja i 41 dijete. Napominje se da je svih pet ciklusa provedeno u jesen, te da je interes i odaziv za navedeni program vrlo velik. Baby Fitness je osmišljen u sklopu akcije UNICEF-a Hrvatska "Prve tri su najvažnije", provode ga educirane stručne osobe (psiholog, fizioterapeut, pedijatar, logoped), a usmjeren je na razvoj rane privrženosti majke (oca) i djeteta u najranijoj dobi. <i>(zbog organizacijskih promjena u CZSS Pula i kasnijeg potpisivanja ugovora program je proveden u manjem opsegu od planiranog te je utrošeno manje sredstava)</i></p>	Centar za socijalnu skrb Pula-Pola, Obiteljski centar	7.000,00 <i>planirano: 10.000,00</i>
<p>Kreativne radionice "Junior +" - Projekt je osmišljen i provodi se u partnerstvu s Obiteljskim centrom, a uključuje pripremne aktivnosti i ciklus od 10 radionica koje se održavaju 2 puta tjedno od sredine kolovoza do početka listopada. Na radionicama je sudjelovalo 13 obitelji (ukupno 38 korisnika, od kojih je 16 roditelja i 22 djece). Rezultati ovogodišnjeg projekta predstavljeni su na završnoj izložbi u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula, kojom je ujedno obilježen i Međunarodni dan djeteta u Dječjem tjednu (prvi tjedan listopada). Projekt promiče snažnu ideju zajedničkog kreativnog druženja djece i roditelja, te kao takav, doprinosi očuvanju obiteljskih vrijednosti.</p>	Udruga za promicanje stvaralaštva Art studio Pula	10.000,00

<p>"Čujem, vidim, učim-medijski kompetentna obitelj - Glavni cilj projekta je jačanje komunikacijskih i medijskih kompetencija roditelja predškolske djece. Provedeno je ukupno 7 ciklusa po dvije radionice za ukupno 72 roditelja. Teme radionica su: Komunikacija između roditelja i djece i Utjecaj medija na djecu. Projekt se provodio u prostorima dječjih vrtića Pazina i Pule, te u prostoru udruge.</p>	<p>Udruga Suncokret Pula</p>	<p>20.000,00</p>
<p>Za osmijeh djeteta u bolnici - Održan je veći broj aktivnosti u suradnji s Odjelom pedijatrije Opće bolnice u Puli, s ciljem humaniziranja bolničkog liječenja djece s područja Istarske županije. Djeca kao pacijenti uključuju se u uređenje prostora, aktivno sudjeluju u kazališnim predstavama, susreću se i druže s volonterima, sudjeluju u različitim kreativnim aktivnostima. Prijateljsko okruženje i smijeh povećava osjećaj sigurnosti kod djece, a isto u procesu liječenja ima pozitivne učinke na njihovo ozdravljenje. Različitim aktivnostima obuhvaćeno je ukupno 90 djece.</p>	<p>Društvo Naša Djeca Pula</p>	<p>10.000,00</p>
<p>Savjetovalište za djecu, mlade, brak i obitelj - djeluje kao odraz potrebe građana za stručnom podrškom; uključuje ginekološko savjetovalište za mlade, programe osnaživanja mladih parova, podršku roditeljstvu, rad s rizičnim skupinama, podršku oboljelima te osobama s invaliditetom. Nadalje, osigurava podršku kod gubitaka i tugovanja, te u kriznim intervencijama. Savjetovalište kao dugogodišnji program nastavlja ispunjavati svoju funkciju. Podršku traže pretežno odrasli građani u dobi od 27 do 45 godina, s područja sjeverozapadne Istre. Različite usluge savjetovanja koristilo je ukupno 415 direktnih korisnika.</p>	<p>Fond Zdravi grad Poreč</p>	<p>10.000,00</p>
<p>Savjetovalište za brak i obitelj - djeluje u kontinuitetu duži niz godina i odgovara na potrebe građana Pazinštine za stručnom podrškom u različitim životnim situacijama. Korisnici dolaze samoinicijativno ili na preporuku Centra za socijalnu skrb, kao i stručnih službi škola. Rad se odvija u poslijepodnevnim satima, u prostoru CZSS Pazin, a provode ga tri stručne djelatnice (radno iskustvo, struka, dodatne edukacije). Ukupan broj direktnih korisnika koji su koristili različite usluge savjetovanja je 90.</p>	<p>Grad Pazin</p>	<p>10.000,00</p>
<p>Podrška udomiteljskim obiteljima u Istri - u 2014. aktivnosti udruge usmjerene su prema ciljevima: 1. poticanje i razvijanje kvalitetnog udomiteljstva, 2. podrška udomljenoj djeci i mladima kroz aktivnost i održivost "Tin Kluba", 3. konkretna stručna i materijalna podrška udomiteljskim obiteljima. Održan je regionalni susret udomitelja i stručnih djelatnika iz različitih dionika. Provodile suse redovite tjedne aktivnosti Tin Kluba. Aktivnosti su usmjerene promicanju pozitivne slike udomiteljstva djece, većoj obaviještenosti javnosti i osviještenosti o prednostima obiteljskog smještaja, razvijanju suradnje među dionicima u zbrinjavanju djece, te poboljšanju planiranja udomiteljske skrbi u Istri. Programom je obuhvaćeno ukupno 40 direktnih korisnika (djece i udomitelja).</p>	<p>Humanitarna udruga Oaza</p>	<p>15.000,00</p>
<p>Liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija liječenih alkoholičara in članova njihovih obitelji - klub osigurava nastavak liječenja svojih korisnika, kroz njihovo sudjelovanje na redovitim tjednim sastancima i stručnu podršku vezano za održavanje apstinencije i rehabilitaciju. Također se osigurava uključivanje članova obitelji koji imaju izuzetnu ulogu u održavanju apstinencije i procesu</p>	<p>Kub liječenih alkoholičara Pula</p>	<p>5.000,00</p>

<p>konačnog izlječenja. Osim direktnog rada s korisnicima i njihovim obiteljima, Klub sudjeluje u obilježavanju Mjeseca borbe protiv ovisnosti, te u drugim aktivnostima usmjerenim prevencije ovisnosti. Suraduje s drugim klubovima, zdravstvenim ustanovama, stručnjacima, lokalnom zajednicom i dr. Kontinuirano je u aktivnosti Kluba tijekom 2014. bilo uključeno 30 direktnih korisnika s područja Pule i susjednih općina.</p>		
<p>Suzbijanje alkoholizma u lokalnoj zajednici-izvanbolničko liječenje – Porečki program liječenja baziran je na međunarodno afirmiranom Hudolinovu pristupu. Izvanbolničko liječenje realizira se u Terapijskoj zajednici. Pristup Terapijske zajednice u Poreču jedinstven je primjer izvan bolničkog liječenja ovisnika o alkoholu u našoj županiji i šire s ciljem suzbijanja i liječenja ovisnosti o alkoholu te povećanja funkcionalnosti čitavih obitelji. U programu se realizira i grupna podrška djeci čiji se roditelji liječe od alkoholizma. Ciljevi su usmjereni poboljšanju zdravlja općenito, promjeni ponašanja, većoj radnoj funkcionalnosti, te uključenosti u profesionalnu sredinu, lokalnu zajednicu i vlastitu obitelj. Različitim programskim aktivnostima je tijekom 2014. bilo obuhvaćeno ukupno 180 korisnika.</p>	Fond Zdravi grad Poreč	10.000,00
<p>Svijet pun izazova II - Projekt je usmjeren na podršku ovisnicima u pravcu uključivanja u liječenje, kao i podršku u održavanju apstinencije i rehabilitaciji. Aktivnosti su usmjerene direktno prema korisnicima, ali i prema članovima njihovih obitelji. Projekt doprinosi smanjenju recidiva vezano za konzumiranje droge i za vršenje kaznenih djela. Nadalje, doprinosi razvoju civilnog društva, međusektorskoj suradnji, te podržava i pomaže obiteljima u teškoćama vezano za ovisnost o drogama. Kontinuirano je različite vidove podrške koristilo 66 direktnih korisnika, dok je intenzivno u procesu praćenja i podrške bilo 40 apstinenata. Različitim edukativnim aktivnostima provedenim u suradnji i u prostorima više kaznenih ustanova u RH, obuhvaćeno je 281 osoba koje su bile na izdržavanju kazne vezano za drogu.</p>	Udruga Institut Pula	20.000,00
<p>Tečaj kvalitetnog roditeljstva – projekt nije realiziran iz objektivnih okolnosti (zdravstveni razlozi) te je zatražen povrat isplaćene akontacije u visini od 5.000,00 kn</p>	Grad Pazin	5.000,00 <i>planirano:</i> 10.000,00
<p>Razvoj pomoći za obitelji u teškoćama – projekt nije realiziran te je zatražen povrat isplaćene akontacije u visini od 7.000,00 kn</p>	Gradsko društvo Crvenog križa Buzet	7.000,00 <i>planirano:</i> 10.000,00

Napomena:

Zbog organizacijskih promjena oko pripajanja Obiteljskog centra, Centru za socijalnu skrb Pula nisu provedene aktivnosti kojima je nositelj bio Obiteljski centar te nisu utrošena sredstva u visini od 100.400,00 kn

**Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za prioritetno područje
Podrška obitelji:**

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	300.000,00	188.600,00

Manje utrošena sredstva odnose se na obrazložene organizacijske promjene zbog kojih Obiteljski centar nije bio u mogućnosti realizirati planirane aktivnosti, te na nerealizirane projekte Tečaj kvalitetnog roditeljstva (Grad Pazin) i Razvoj pomoći za obitelji u teškoćama (GDCK Buzet). Izmjenama i dopunama Proračuna IŽ smanjena su planirana sredstva.

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Ines Puhar i Vesna Kordić

prioritetno područje: UNAPRJEĐENJE KVALITETE USLUGA RANE INTERVENCIJE KOD DJECE S NEURORIZICIMA I RAZVOJNIM TEŠKOĆAMA

Sukladno uočenom PROBLEMU:

„Prepoznata djeca s neurORIZICIMA i razvojnim teškoćama ne dobivaju dostatne rane intervencije što za posljedicu ima neostvaren optimalan razvoj djeteta i porast finansijskih troškova zbog kasnih intervencija.“

U ovom prioritetnom području postavljen je STRATEŠKI CILJ:

„Do kraja 2016. godine prepoznata djeca s neurORIZICIMA i razvojnim teškoćama će biti u većem opsegu obuhvaćena dostatnim uslugama rane intervencije što će rezultirati boljim uvjetima za razvoj djeteta i smanjenje finansijskih troškova zbog kasnijih intervencija.“

Osnovne SMJERNICE DJELOVANJA:

1. Povećanje stručnih kompetencija, te funkcionalno povezivanje pružatelja usluga rane intervencije na razini županije
2. Povećanje dostatnosti (pravovremenost, dostupnost, učestalost) usluga rane intervencije
3. Kvalitetnije vođenje i uključivanje djetetove obitelji kroz cjelokupan proces

i OPERATIVNI CILJEVI za 2014. godinu:

OC 1.1. Osnajivanje i povezivanje stručnog kadra (zdravstvo, socijalna skrb, odgoj i obrazovanje) za pružanje usluga rane intervencije

OC 2.1. Održati postojeće usluge rane intervencije u Istarskoj županiji, te poboljšanje uvjeta za pružanje tih usluga

OC 3.1. Podržati projekte civilnog društva kroz koje se provodi direktan rad s djecom i njihovim obiteljima

OC 3.2. Odrediti ključne aktivnosti za provedbu s obiteljima djece s rizicima u Istarskoj županiji, na temelju rezultata istraživanja provedenog u 2013. godini

Tijekom 2014. godine realizirane su obveze iz OPERATIVNOG PLANA AKTIVNOSTI – realizacija aktivnosti prikazana je po ciljevima, uz kratki opis i iznos odobrenih/isplaćenih finansijskih sredstava iz Proračuna Istarske županije ili drugih izvora (ako su uplaćeni kroz Proračun Istarske županije).

OC 1.1. Osnajivanje i povezivanje stručnog kadra (zdravstvo, socijalna skrb, odgoj i obrazovanje) za pružanje usluga rane intervencije

1.1.1. Održavanje sastanaka radne grupe

Radna grupa zadužena za rad na ovom prioritetu sastoji se od stručnjaka iz različitih sektora uključenih u ranu intervenciju: (1) Mirjana Jelača, socijalna radnica iz Centra za socijalnu skrb Pula; (2) Loretta Morosin, ravnateljica Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda-Pula; (3) Evgenija Tranfić, predsjednica Udruge za autizam Istra; (4) Višnja Pilepić, logopedica u Općoj bolnici Pula (zamjena je Kristina Tomić, logopedica); (5) Jadranka Tomičić, medicinska sestra u predškolskoj ustanovi Dječji vrtići Pula; (6) Ivanka Ružić - Marinić, patronažna sestra u Istarskim domovima zdravlja; (7) Ivona Močenić, neuropedijatrica u Općoj bolnici Pula; (8) Mirjana Radetić-Paić, docentica na Odjelu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli; (9) Irena Krajcar Kokalj, psihologinja u Obiteljskom centru (podružnica Centra za socijalnu skrb Pula); (10) Dolores Jelenaca, odgajateljica u Dječjem vrtiću Fažana; (11) Tatjana Ravnić-Bunčić, pedijatrica (privatna pedijatrijska ordinacija); (12) Sanja Subotić, psihologinja u Dječjim vrtićima Pula.

Članice radne grupe tijekom godine su se kontinuirano sastajale, razmatrale pitanja i preduvjete potrebne za realizaciju aktivnosti Plana u ovom prioritetnom području.

1.1.2. Plan edukacije i stručnog usavršavanja stručnjaka

Kontinuirano educiranje i usavršavanje stručnjaka za pružanje usluga rane intervencije je veoma bitno ukoliko želimo održati razinu kvalitete i stručnosti usluga prema krajnjim korisnicima. Istarska županija je tu potrebu prepoznala na samom početku rada na ovom prioritetu te u skladu s time svake godine nastojimo financijski podržati educiranje stručnjaka u skladu sa predviđenim proračunskim sredstvima. Obzirom na brojnost i raznolikost vrsta edukacija koje se nude i na zahtjeve pružatelja za njihovim sufinanciranjem, od članica radne grupe prikupljeni su okvirni podaci o najznačajnijim edukacijama i usavršavanjima u području ranih intervencija koje će se održati u 2015. godini a na kojima stručnjaci planiraju sudjelovati i koje ćemo u skladu sa mogućnostima podržati. U 2015. godini planiramo održavanje županijskog stručnog skupa/simpozija o ranoj intervenciji u Poreču (točka 1.1.3.).

1.1.3. Mogućnosti stipendiranja deficitarnih zanimanja u Istarskoj županiji

U cilju procjene stanja tj. potrebe za stručnjacima osposobljenim za pružanje usluga rane intervencije u Istarskoj županiji, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb je od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZZ) zatražio podatke o stanju traženih i prijavljenih defektologa i logopeda u njihovoj evidenciji u prethodne tri godine. Na temelju prikupljenih podataka, utvrđeno je da je prisutan značajan nedostatak stručnog kadra koji se kontinuirano povećava a s druge strane zahtjevi za uslugama i broj novih korisnika je sve veći. Prikupljeni podaci prikazani su u Tablici.

Odnos prijavljenog i traženog kadra na HZZZ-u

	2011.			2012.			2013.		
	prijavljeno	traženo	deficit	prijavljeno	traženo	deficit	prijavljeno	traženo	deficit
Defektolog	-	11	-11	1	18	-17	-	16	-16
Logoped (učitelj osoba s oštećenjem sluha)	2	-	+2	-	4	-4	-	8	-8
Učitelj djece s teškoćama u razvoju	-	3	-3	-	9	-9	-	11	-11
UKUPNO	2	14	-12	1	31	-30	-	35	-35

Na temelju analize podataka uputili smo preporuku Upravnom odjelu za obrazovanje, sport i tehničku kulturu Istarske županije za uvrštenje zanimanja logopeda i defektologa kao deficitarnog zanimanja u županijski Pravilnik o dodjeli stipendija, na temelju čega bi studenti mogli ostvarivati dodatne bodove pri natječajima za dodjelu stipendija. Ista preporuka poslana je i Gradu Poreču (na njihov zahtjev), a kasnije i svim ostalim jedinicama lokalne samouprave u Istarskoj županiji. Neke općine i gradovi su već potvrdili da će pri sljedećem natječaju za dodjelu stipendija uvrstiti predložena zanimanja kao deficitarna a neki da to već imaju uvršteno u svoje pravilnike (npr. gradovi Labin i Umag te općine Medulin i Funtana). Očekujemo da ćemo uvrštenjem deficitarnih zanimanja u kriterije za dobivanje stipendija pozitivno utjecati na motiviranje mladih za studiranje ovih zanimanja, pri čemu je neophodno pronaći i instrumente da ih se zadrži u njihovoj lokalnoj zajednici nakon završetka obrazovanja (npr. ponuda zaposlenja nakon završetka fakulteta).

1.1.4. Županijski stručni skup o ranoj intervenciji

Održavanje županijskog stručnog skupa/simpozija o ranoj intervenciji u djetinjstvu planirano je za 2014. godinu, no zbog nedostatka vremena, kapaciteta i resursa suradnika isti je pomaknut za proljeće 2015. godine. Odgovorni organizator je Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda-Pula (dalje: Dnevni centar). Skup je trenutno u završnoj fazi organizacije, a prema zadnjim informacijama su-organizatori će biti Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

1.1.5. Edukacija i informiranje stručne i opće javnosti

Provedene su sljedeće aktivnosti u ovom području:

(1) financirana kotizacija pedijatrici - vanjskoj suradnici Dnevnog centra za sudjelovanje na internacionalnoj konferenciji "Biologija djece s teškoćama u razvoju – Dan! protokol u praksi" na kojoj su bile zastupljene teme vezane za ranu dijagnostiku i rehabilitaciju djece u visini od 1.896,00 kn.

(2) sufinancirana edukacija fizioterapeuta Dnevnog centra koji kroz partnerstvo u projektu sa Udrugom cerebralne paralize Istarske županije s korisnicima provodi hidroterapiju,

(3) koordinatorica radne grupe sudjelovala na mini-simpoziju Hrvatske udruge za ranu intervenciju pod nazivom „Temelji ranog djetinjstva: činimo li dovoljno?“ održanog u Zagrebu, (4) u organizaciji Udruge za autizam Istra održana su dva modula edukacije „Rano prepoznavanje autizma i djelovanje“ za 37 odgojno-obrazovnih radnika iz 11 predškolskih ustanova;

(5) u organizaciji Udruge za autizam Istra održano je interaktivno predavanje za roditelje na kojem su sudjelovali i stručni suradnici koji su se u svom radu susreli sa djecom autističnog spektra;

(6) stručnjakinje (2 defektologinje) iz Udruge Škrinjica u sklopu projekta koji provode u partnerstvu sa 3 dječja vrtića sa područja Pule su kontinuirano educirale odgajateljice za rad s djecom sa teškoćama u razvoju uključene u predškolski sustav

IZ PRORAČUNA ISTARSKE ŽUPANIJE odobreno je i isplaćeno: 1.896,00 kn

1.1.6. Obilježavanje značajnih datuma

Dana 2. travnja 2014. u organizaciji Udruge za autizam Istra obilježen je „Svjetski dan svjesnosti o autizmu“. Održan je niz promotivnih aktivnosti uz sudjelovanje predstavnika Grada Pula, Istarske županije i drugih brojnih ustanova, udruga, simpatizera, volontera i građana Pule a samo obilježavanje je bilo pod motom: „Autizam i rad mogu zajedno“. Na gradskoj tržnici su se okupili korisnici Centra za rehabilitaciju Gregovica, učenici osnovne škole Montezaro iz Pule, volonteri te oko 100-tinjak djece iz šest skupina predškolske ustanove Dječji vrtići Pula.

OC 2.1. Održati postojeće usluge rane intervencije u Istarskoj županiji te poboljšanje uvjeta za pružanje tih usluga

2.1.1. Usluge rane intervencije u Dnevnom centru za rehabilitaciju Veruda - Pula

U tijeku je prihvaćanje Statuta Dnevnog centra od svih osnivača ustanove (jedinice lokalne samouprave) te izrada novog Pravilnika o unutarnjem ustroju ustanove. U sklopu preustroja, formiran je Odsjek za ranu intervenciju pri Odjelu za djecu rane i predškolske dobi. Nakon odrade svih potrebnih procedura, ustanova će uputiti Ministarstvu socijalne politike i mladih zahtjev za izdavanje rješenja (licence) za pružanje socijalne usluge rane intervencije sukladno propisanim uvjetima prostora, opreme i kadra iz Pravilnika o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga (NN 40/14). Nakon što se ustanova licencira za pružanje usluga rane intervencije moći će

se javiti na poziv Ministarstva za podnošenje ponuda za dodjelu ocjene o usklađenosti sa standardima socijalnih usluga te eventualno ugovoriti ove usluge s istim. Početkom siječnja 2015. godine pomoćnica Ministra zdravlja je posjetila je Istarsku županiju te joj je u sklopu posjete, između ostalih tema, prezentiran rad i razvoj usluga rane intervencije u Dnevnom centru uz ukazivanje na potrebe za priznavanjem financiranja i reguliranjem rada zdravstvenog kadra (pedijatar i fizioterapeut) koje pruža usluge u ustanovi socijalne skrbi.

2.1.2. Liste čekanja na uslugu rane intervencije

U 2014. godini liste čekanja na uslugu rane intervencije u Dnevnom centru su smanjene u odnosu na 2013. godinu i to:

- reorganizacijom rada stručnjaka u ustanovi
- zapošljavanjem 1 (jednog) re-habilitatora na određeno radno vrijeme zbog povećanja opsega posla
- uključivanjem djece (iz Poreča i područja sjeverozapadne Istre) koja su bila na čekanju, putem projekta mobilnog tima za ranu intervenciju u Poreču

Usluge je dobilo 20 dodatnih korisnika Dnevnog centra ali se njihov broj sa područja sjeverozapadne Istre kontinuirano povećava što će rezultirati ponovnim povećanjem lista čekanja jer sva djeca koja su prošla procjenu trebaju dobiti tretmane. Kako bi se osigurala razina kvalitete usluga i kako bi one bile dostatne za korisnike, planira se zaposliti još 1 (jedan) stručni tim za ranu intervenciju u Dnevnom centru.

2.1.3. Rana intervencija putem sustava mobilne službe u Poreču

Dnevni centar je u 2014. godini uspješno proveo aktivnosti u sklopu pilot projekta "Rana intervencija u djece sa teškoćama u razvoju putem sustava mobilne službe u lokalnoj zajednici". U prvoj fazi projekta aktivnosti su bile usmjerene na promociju rada stručnog tima kroz prezentaciju plana rada na okruglim stolovima predstavnicima gradova i općina sa područja sjeverozapadne Istre kao budućih partnera kao i stručnjacima (centri za socijalnu skrb, dječji vrtići, organizacije civilnog društva, liječnici pedijatri, fizijateri) sa naglaskom na procjeni realnog stanja na terenu te poticanja direktne suradnje. S danom 1.09.2014. godine stručni tim je započeo terapijski rad u Poreču s djecom s neurozicima i razvojnim teškoćama sa područja grada Poreča i sjeverozapadne Istre. Provođen je neposredan rad s korisnicima 1x tjedno (edukacijski rehabilitator – 63 sata rada, logoped – 63 sata rada i psiholog - 17 sati rada). Uključeno je ukupno 16 djece. Istarska županija je u 2014. godini podržala provedbu pilot projekta rada mobilne službe iznosom od 40.000,00 kn. U prošloj godini odrađeni su dogovori vezano za ustupanje prostora Istarskih domova zdravlja – ispostave u Poreču na korištenje Dnevnom centru za namjenu pružanja ovih usluga. Ravnatelj Istarskih domova zdravlja je iskazao spremnost za ustupanje prostora, ali obzirom da se isti mora urediti i adekvatno opremiti, do tada će se za namjenu pružanja usluga koristiti prostor Fonda Zdravi grad Poreč a usluge će se nastaviti pružati dinamikom 1x tjedno. Troškove uređenja prostora zajednički će financirati Grad Poreč, Istarski domovi zdravlja, Dnevni centar i Istarska županija. Istarska županija je u 2014. godini već isplatila dio sredstava za uređenje prostora u visini od 10.000,00 kn.

Dnevni centar planira u rujnu 2015. godine započeti rad u novouređenom prostoru s novozaposlenim stručnim timom za ranu intervenciju (edukacijski rehabilitator, logoped, psiholog, fizioterapeut) zaposlenim na puno radno vrijeme. Za podizanje kvalitete usluga rane intervencije u ovoj ustanovi je potrebno zaposliti još ukupno 6 stručnjaka (cijeli novi stručni tim u Poreču – 4 djelatnika i još 2 djelatnika u sjedištu ustanove u Puli) te se taj dio planira realizirati u 2015. godini. Sredstva za zapošljavanje navedenog kadra su osigurana kroz povećanje udjela financiranja od strane osnivača ustanove i jedinica lokalne samouprave koje nisu osnivači ali djeca/obitelji s njihovog područja koriste usluge ustanove.

IZ PRORAČUNA ISTARSKE ŽUPANIJE odobreno je i isplaćeno: 50.000,00 kn

2.1.4. Registar neurorizične djece

Za koordinaciju teme Registra neurorizične djece je zadužena članica radne grupe – liječnica pedijatrica. U suradnji sa Općom bolnicom – neonatologijom kontinuirano se pregovara o formiranju Registra ali obzirom da još nema konkretnih smjernica od strane struke, u 2015. godini planira se izrada formalnog Prijedloga formiranja registra. Na zadnjem sastanku sa predstavnicima Ministarstva zdravlja kao jedna od mogućnosti za praćenje ove skupine djece predložena je primjena E-kartona u sustavu zdravstva, međutim taj dio je potrebno detaljnije analizirati.

2.1.5. Priprema projektnih prijedloga za prijavu na EU fondove

Izrađen je idejni projekt za dogradnju i nadogradnju Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda-Pula koji pruža usluge rane intervencije. Ustanova je odradila pripreme radnje vezano za dobivanje svih potrebnih dozvola od nadležnih institucija i intenzivno radi na pripremi projektne dokumentacije. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb kontinuirano prati i surađuje sa Dnevnom centrom u ovom procesu pri čemu je primarno usmjeren na razvoj usluga rane intervencije u Istarskoj županiji.

2.1.6. Ulaganje u prostorne uvjete za pružanje usluga rane intervencije

Prostorni uvjeti za pružanje usluga rane intervencije u Istarskoj županiji su procijenjeni kao neadekvatni u većini ustanova/organizacija koje provode direktan rad s korisnicima te je istaknuta potreba za dodatnim ulaganjima. U 2014. godini prikupili smo podatke od pružatelja usluga u svrhu procjene potreba te utvrdili prioritete za ulaganja u 2015. godini. Ukazana je potreba za opremanjem sobe za senzornu integraciju (senzorna soba je nužan dio procjene i terapijskog rada).

u Dječjim vrtićima Pula u cilju podizanja kvalitete pružanja usluga rane intervencije u sklopu predškolskog sustava, obzirom da senzorna integracija predstavlja jednu od vrsta tretmana u ranoj intervenciji. U tretmane senzorne integracije u Dječjim vrtićima Pula planira se uključivanje 20-ak djece. U Općoj bolnici Pula iskazana je potreba za sufinanciranjem nabavke didaktičke opreme za kabinet logopeda. Ulaganja u prostorne uvjete isplaćena su pružateljima usluga kako je prikazano u Tablici.

Ulaganje u prostorne uvjete za pružanje usluga rane intervencije u 2014. godini

PRUŽATELJ USLUGA	POTREBE ZA ULAGANJEM U PROSTORNE UVJETE	ISPLAĆENO IZ PRORAČUNA IŽ U 2014. G.
OPĆA BOLNICA PULA - LOGOPED	loša zvučna izolacija prostora manjak didaktičkog materijala zastarjela informatička podrška	3.500,00 kn
PREDŠKOLSKA USTANOVA DJEČJI VRTIĆI PULA	opremanje senzorne sobe	4.604,00 kn
UKUPNO		8.104,00 kn

OC 3.1. Podržati projekte civilnog društva kroz koje se provodi direktan rad s djecom i njihovim obiteljima

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA			
NOSITELJ I NASLOV PROJEKTA	OSNOVNE ZNAČAJKE PROJEKTA I REZULTATI	REZULTATI PO PLANIRANIM AKTIVNOSTIMA	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Udruga za autizam Istra „ Rana intervencija i rehabilitacijski postupci s djecom predškolske dobi autističnog spektra “	Realizirani su svi planirani zadaci i aktivnosti projekta. Postignut je glavni cilj projekta koji se odnosio na poticanje cjelokupnog razvoja djece sa sumnjom ili dijagnozom autističnog spektra. Posebna pažnja usmjerena je na podršku obitelji u osnaživanju, prihvaćanje trenutnog stanja djeteta, te osposobljavanje za poticanje cjelokupnog razvoja djeteta u obiteljskom okruženju. Sve projektne aktivnosti provodile su se u prostoru Udruge za autizam Istra, zbog jednostavnije organizacije korištenja didaktičkog materijala, jer je prostor veličinom i materijalnom opremom adekvatan za rad s djecom autističnog spektra, ali projektom su obuhvaćena djeca iz Fažane, Labina, Poreča i Cerovlja. Obuhvaćena su sva djeca i njihovi roditelji koji su se prijavili u projekt (ukupno 14 korisnika). Realizirani su edukacijsko – rehabilitacijski postupci (ERP), te logopedске vježbe s djecom i predavanja za roditelje.	<ul style="list-style-type: none"> -provedena opservacija djece u riziku -za 2 (dvoje) djece u riziku na poremećaj autističnog spektra pruženi edukacijsko - rehabilitacijski postupci i 10 (deset) djece s poremećajem iz autističnog spektra (terapijski postupci provedeni su 1-3x mjesečno) -9 (devet) djece s poremećajem autističnog spektra i 1 (jedno) dijete u riziku obuhvaćeni postupcima logoterapije (terapijski postupci provedeni su 1-3x mjesečno) - održano interaktivno predavanje za roditelje - provedena dvodnevna edukacija za ukupno 37 odgojno-obrazovnih radnika iz predškolskih ustanova - ispitano zadovoljstvo korisnika kroz ankete 	30.000,00
Udruga Škrinjica „ Dobar start “	Projekt Dobar start provodio se tijekom 2014. godine u tri dječja vrtića na području Pule. Ukupno je bilo uključeno 14 djece. Nakon opservacija izrađeni su individualni planovi te direktan rad s djecom (1x tjedno).	<ul style="list-style-type: none"> - izrađeni individualni programi i planovi rada za svako dijete s teškoćama u razvoju koje vrtići (u takvom obliku) nisu imali - povećane razine odgojiteljske kompetencije - roditelji osnaženi kroz usvajanje novih vještina i kompetencija - roditeljima i odgojiteljima pružana kontinuirana podrška u radu s djecom - provedena evaluacija po 	30.000,00

		listama procjena (mjerenje napretka kod svakog pojedinog djeteta) - ispitano zadovoljstvo korisnika kroz ankete	
--	--	--	--

Napomena: Aktivnosti Udruge za autizam tijekom 2014. godine navedene su još i pod aktivnosti educiranja opće i stručne javnosti

OC 3.2. Odrediti ključne aktivnosti za provedbu s obiteljima djece s rizicima u Istarskoj županiji, na temelju rezultata istraživanja provedenog u 2013. godini

3.2.1. Presentacija istraživanja iskustva i potreba obitelji

Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda Pula u suradnji sa Sveučilištem Jurja Dobrile – Odjelom za odgojne i obrazovne znanosti, u 2013. godini je proveo istraživanje potreba roditelja djece s neurorizicima u Istarskoj županiji. Uzorak je činilo 95% roditelja djece s čimbenicima rizika na području Istarske županije. Osnovni cilj istraživanja pod nazivom bio je istražiti odjeke suvremenih zbivanja rane intervencije kod roditelja djece s čimbenicima rizika na području Istarske županije te provjeriti informiranost roditelja u svrhu kvalitetnijeg planiranja usluga ranih intervencija u Istarskoj županiji.

Temeljem rezultata provedenog istraživanja donijeti su sljedeći zaključci odnosno preporuke za unapređenje skrbi o djece s čimbenicima rizika u Istarskoj županiji:

- iako rezultati, generalno gledajući, ukazuju na pozitivne pokazatelje o uključivanju djece u ranu intervenciju te roditelji iskazuju visok stupanj zadovoljstva i informiranosti u tom kontekstu, zaključuje se da se na području Istarske županije djeci s neurorizicima treba, prije svega, osigurati **brža rana intervencija i to u manjim mjestima**
- treba težiti k **većoj suradnji** svih stručnjaka, institucija i sudionika koji su uključeni u planiranje i pružanje usluga maloj djeci s razvojnim teškoćama/rizicima i njihovim obiteljima
- izrada kvalitetnog **registra neurorizične djece** i dalje je problem na području županije
- uz sve navedeno potrebno je učinkovito **partnerstvo** između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacija civilnog društva i korisnika kako bi sva djeca ostvarila svoje pravo na najbolji mogući razvoj od samog rođenja i to upravo ondje gdje obitelj živi

Rezultati istraživanja su javno prezentirani stručnjacima i roditeljima u 2014. godini, a od provoditelja istraživanja zatražena je izrada preporuka ključnih aktivnosti za provedbu s obiteljima.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	120.000,00	120.000,00

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Marša Camlić i Sonja Grozić-Živolić

prioritetno područje: SKRB ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE

Dosadašnja ispitivanja potreba u Istarskoj županiji pokazala su da je skrb o starijim i nemoćnim osobama problem najvišeg ranga, kako obzirom na dostupne statističke pokazatelje tako i obzirom na podatke dobivene iz analize provedenih fokus grupa po jedinicama lokalne samouprave te provedenu web anketu.

U skladu s nalazima istraživanja, definiran je problem: „Socio-zdravstvena skrb, usluge i potpore njihovim obiteljima u institucijama i izvan njih nisu dovoljno razvijene, iskorištene i dostupne.“

Postavljen je STRATEŠKI CILJ:

„Razvoj dostupne socio-zdravstvene skrbi, usluga i potpora starijim osobama i njihovim obiteljima u institucijama i izvan njih.“ te u skladu s njim SMJERNICE DJELOVANJA:

1. Promocija zdravog aktivnog starenja
2. Podrška programima izvaninstitucionalne skrbi o starijim osobama i razvoj novih usluga
3. Razvoj novih usluga i unaprjeđenje kvalitete postojećih usluga u institucionalnoj skrbi.

U 2014. godini realizirani su operativni ciljevi za 2014. godinu, a aktivnosti su prikazane po smjernicama, uz kratki opis i iznos odobrenih/isplaćenih financijskih sredstava iz Proračuna Istarske županije.

Tijekom 2014. godine u sustavu skrbi o starijim osobama dogodile su se bitne promjene u vidu izmjene temeljnih propisa kao i izmjene načina financiranja dijela sustava, uz uvođenje bitno restriktivnijih pravila za financiranje nekih socijalnih usluga. Da će se ove promjene dogoditi, u vrijeme izrade Operativnog plana aktivnosti za 2014. godinu nije bilo poznato. Tako je donesen novi temeljni propis koji regulira ovo područje, Zakon o socijalnoj skrbi (NN 157/13), koji je donesen 24. prosinca 2013. godine, kao i Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga (NN 40/14). Vlada RH je na svojoj sjednici dana 24. ožujka 2014.g. usvojila Strategiju socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj koja do tada nije postojala. Nadalje, tijekom 2014. godine dogodile su se promjene u načinu financiranja usluge pomoći u kući (po modelu MOBMS-a) uz bitno restriktivnije dohodovne kriterije za besplatno primanje ove usluge. U ovakvim novonastalim uvjetima bilo je potrebno redefinirati neke od ciljeva aktivnosti za 2014. godinu.

05. ožujka 2014. godine održan je, pri potpisivanju godišnjih ugovora, zajednički sastanak s prijaviteljima po objavljenom javnom pozivu za financiranje projekata iz područja zdravstva i socijalne skrbi, na kojem su im dane općenite smjernice za pojedine programe te su raspravljene zajedničke potrebe provoditelja, kao što su edukacija, sustav upravljanja kvalitetom, projektnim ciklusom i sl. Od strane provoditelja programa zatražena je pomoć u vidu podrške pri apliciranju na natječaje Europskog socijalnog fonda te potreba da se uspostavi čvršća veza s Upravnim odjelom za međunarodnu suradnju.

1. Promocija zdravog aktivnog starenja

Nositelj i aktivnost	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Volonterska skrb za starije osobe i zdravstvena edukacija starijih , Sindikat umirovljenika Hrvatske, Podružnica Pula	Korisnicima su se pružale usluge donošenja namirnica i drugih potrepština, donošenje lijekova, naručivanje i pratnja kod liječnika, plaćanje troškova režija, pomoć i savjeti u pripremanju obroka, pomoć i savjeti u održavanju osobne higijene, odlazak u kupovinu i šetnju, druženje i sl. Usluge su pružala ukupno 52 volontera/volonterke za 70 korisnika. Tijekom 2014.g. educirano je 15 novih volontera/ki, pruženo 7700 usluga, obavljeno 5160 obilazaka te je odrađeno 10.200 radnih sati. Program se provodi na području Grada Pule	56.000,00
Banka vremena za treću dob – Gradska radionica Pula	Sustav banke vremena promovira aktivno starenje, a odnosi se na uključivanje starijih osoba u radionice za treću dob, volonterske usluge koje stariji pružaju mlađima tzv. „Bakomať“ (čuvanje djece, kuhanje, pričanje priča), volontiranje članova banke vremena u domovima za starije i nemoćne osobe. Održano je 14 susreta bake iz Bakomata s 148 djece, 10 edukativnih programa sa 62 sudionika, 4 člana volontirala su s ukupno 162 sata.	15.000,00
Briga o socijalnim i zdravstvenim pitanjima članova udruge – Savez udruga antifašista Istarske županije	Organizirane su posjete starijim osobama i dobrosusjedska pomoć sudionicima NOR-a, članovima udruge. Savez je organizirao obilježavanje značajnih obljetnica NOR-a te djelovao u cilju izjednačavanja u pravima iz područja zdravstva i socijalne skrbi boraca NOR-a s boricima iz Domovinskog rata. Obuhvaćeno 325 korisnika.	50.000,00
Projekt za iz područja zdravstva i socijalne skrbi u Istarskoj županiji - Udruga umirovljenika unutarnjih poslova Istre	Udruga materijalno i financijski pomaže u rješavanju svakodnevnih potreba svojih članova. Ukupno je u projekt uključeno 23 člana Udruge.	5.000,00
Prevenција, rano otkrivanje i liječenje osteoporoze – Hrvatska liga protiv reumatizma – Ogranak za Istarsku županiju	Projektom se omogućava građanima besplatna mjerenja mineralne gustoće kostiju, edukacija o čimbenicima rizika za nastanak osteoporoze, edukacija djece o važnosti zdravih kosti i načinima kako ih izgraditi. Obuhvaćeno je 1417 direktnih korisnika.	20.000,00

Napomena: U području ovog operativnog cilja nisu utrošena planirana sredstva za obilježavanje 10. svibnja Međunarodnog dana tjelesne aktivnosti i promoviranje rada klubova za starije osobe u ukupnoj visini od 6.000,00 kn.

2. Podrška programima izvaninstitucionalne skrbi o starijim osobama i razvoj novih usluga

Najveće promjene u sustavu skrbi o starijim osobama tijekom 2014. godine odnosile su se na modalitet pružanja izvaninstitucionalne skrbi, posebno pomoći u kući. Naime, prema novom Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 157/13) koji je donesen na samom kraju 2013. godine, stvoreni su preduvjeti da se socijalna usluga pomoći u kući pruža na

temelju dohodovnog cenzusa, i to bitno manjem broju osoba koje su u socijalnoj potrebi. Limit za dobivanje besplatne usluge po osobi u stopostotnom iznosu je mjesečni prihod do 1.500,00 kuna, odnosno u pedesetpostotnom iznosu mjesečni prihod do 2.000,00 kuna, o čemu rješenje izdaje nadležni centar za socijalnu skrb. Ministarstvo socijalne politike i mladih je s postojećim pružateljima usluga sklopilo po ranijim uvjetima ugovor do 30.04.2014.godine, uz pretpostavku da će se aktivnosti nakon tog roka financirati putem navedenih prava i obaveza unesenih u novi Zakon o socijalnoj skrbi. Uz to, dosadašnji pružatelji ove usluge imaju obavezu licenciranja, odnosno pružanja usluga prema standardima koje propisuje Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga (NN 40/14). Uvjeti iz ovog Pravilnika drugačije su definirali potrebe za radnicima (primjerice, ne priznaje se usluga koju bi pružala medicinska sestra/tehničar) te je dio radnika trebao biti otpušten. Ove nove okolnosti generirale su i dva bitna problema u pružanju usluga pomoći u kući, a to su s jedne strane problem financiranja usluge i planiranja financijskih sredstava, a s druge strane diversifikacija pružatelja usluge. U ovim uvjetima bilo je tijekom 2014. godine potrebno redefinirati operativni cilj vezan uz ovu smjernicu te aktivnosti usmjeriti prema ujednačavanju razvoja izvaninstitucionalne skrbi za starije primjenom županijskih kriterija za sufinanciranje ove usluge. I ovom je promjenom nastavljen trend smanjenja uloge države te jačanja uloge jedinica lokalne i regionalne samouprave u financiranju usluga. Sastanci na temu razvoja usluga za pomoć u kući održani su dana 24.07.2014. i 18.11.2014. godine, a prisustvovali su im predstavnici jedinica lokalne samouprave, centara za socijalnu skrb te socijalnih ustanova i udruga. Zaključci s ovih sastanaka su slijedeći:

- svi domovi kojima je Istarska županija osnivač zatražit će licencu za pružanje usluge pomoći i njege u kući obzirom da IŽ ima interes i podržava razvoj ovih usluga
- jedinice lokalne samouprave i nadležni centri za socijalnu skrb te socijalne ustanove koje djeluju na ovom području održati će zajednički sastanak na kojem će utvrditi trenutačne potrebe i trenutačne kapacitete na svom području obzirom na nejednaka postupanja na pojedinim područjima. Potrebe za pomoći i njegovom u kući će se pri centrima za socijalnu skrb evidentirati bez obzira da li postoji licencirani pružatelj usluga te će se iskazivati prema Ministarstvu socijalne politike i mladih.
- nastaviti će se rad na zajedničkom definiranju kriterija za sufinanciranje pomoći u kući te definiranju pružatelja ove socijalne usluge.

Nositelj i aktivnost	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama – Grad Pazin	Programom se osigurava pomoć u kući starijim osobama, njega te prijevoz do grada za područje Grada Pazina i općina Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Motovun, Sv. Petar u Šumi, Tinjan i Žminj. Program u dijelu Pomoć u kući koristi 124 korisnika, kojima su pružene 26.274 usluge (dostava hrane, higijena, održavanje čistoće stambenog prostora, nabavka besplatnog ogrijeva i dr.) te je obavljeno 2.633 obilaska korisnika. Program u dijelu Dnevnog boravka koristilo je 35 korisnika, od čega je 25 korisnika dnevno boravilo u prostoru boravka, a utorkom i petkom zbog održavanja jutarnje tjelovježbe između 20 – 35 korisnika. Osim ove aktivnosti, organiziraju se različite radno-okupacijske radionice, društvene igre kao i izleti za korisnike.	250.000,00

Općina Lanišće – Dislocirani dnevni boravak Lanišće	U aktivnosti dislociranog dnevnog boravka u Lanišću bilo je uključeno 27 osoba starije od 65 godina i 3 mlađe osobe s invaliditetom. Organizirane su razne rekreativne, kreativne i radno-okupacijske aktivnosti, aktivnosti brige o zdravlju, psihosocijalna podrška te nastupi na manifestacijama i izleti. Program se provodi u partnerstvu s Domom za starije i nemoćne osobe Buzet.	40.776,00
Mobilni tim za skrb o starijim i nemoćnim osobama - Udruga za skrb o starijim i nem. osobama „Dodir nade“	Pružane su usluge pomoći u kući (pranje rublja, peglanje, čišćenje, priprema obroka u kući, održavanje osobne higijene, prijevoz do liječnika, asistencija nakon hospitalizacije i dr.) Projektom je obuhvaćeno 24 korisnika.	20.000,00
Koprodukcija kao model pružanja socijalnih usluga – Gradska radionica Pula	Projekt je usmjeren na jačanje volonterstva i međusektorske suradnje. Provedena je kampanja za poticanje uključivanja volontera te edukacijske aktivnosti za članove banke vremena i goste. U aktivnostima je sudjelovao 71 direktni korisnik/ica.	10.000,00
„Halo niste sami“ – Dom za starije i nemoćne osobe Alfredo Štiglic Pula	Socijalni alarmni sustav organiziran je u vidu pomoći i podrške osobama starije životne dobi putem dežurnog telefona, a usluge pruža ustanova Dom za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglic“ u Puli. U operativnom centru osigurava se 24 satno dežurstvo medicinskog stručnog osoblja, a u slučaju krizne situacije u domu korisnika. Korisnik pritiskom na alarm dojavljuje operativnom centru potrebu za pomoći. Tijekom 2014.g. bilo je uključeno 16 korisnika te se bilježi lagani pad broja korisnika, a svi koji s podnijeli zahtjev za korištenje usluge su realizirani uslugom. Tijekom 2014.g. bilo je ostvareno 11 poziva u slučaju hitnoće, preostali pozivi bili su ostvareni zbog savjeta, informacija ili radi provjere sustava i sl. uslugu, osim Istarske županije, financiraju JLS i sami korisnici.	97.290,00
Medicinsko pomagalo – pomoć obitelji , Gradsko društvo crvenog križa Labin	Usluge posudbe medicinskih pomagala koristile su tijekom 2014.g. 74 osobe s područja Labinštine. Pomagala se posuđuju bez naknade, na rok koji je korisniku potreban, uz uslugu dopreme i montaže. U projektu je uz djelatnike sudjelovalo i 7 volontera.	20.000,00
Dom za starije i nemoćne osobe Novigrad – razvoj usluge pomoći u kući za starije osobe	Za potrebe razvoja i organiziranja usluge pomoći u kući za starije osobe na području Novigrada, te okolnih gradova i općina financirana je nabava vozila	129.000,00

3. Razvoj novih usluga i unaprjeđenje kvalitete postojećih usluga u institucionalnoj skrbi

Nositelj i aktivnost	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
<p>Provedba programa dodatnih mjera zdravstvene zaštite u domovima za starije i domovima za psihički bolesne odrasle osobe</p>	<p>Financiranjem dodatnih mjera zdravstvene zaštite u domovima za starije i nemoćne osobe (uz domove u vlasništvu Istarske županije financiraju se i domovi u vlasništvu jedinica lokalne samouprave u Poreču i Buzetu) i domovima za psihički bolesne odrasle osobe od strane Istarske županije osigurava se značajno bolji standard rada jer se specijalistički pregledi (internist, neurolog, psihijatar, fizijatar, oftalmolog) obavljaju u ustanovama. S druge strane, značajna je ušteda na prijevozu korisnika koji su često nepokretni te je prijevoz potrebno vršiti sanitetskim vozilom uz pratnju.</p>	300.130,00
<p>Volonterstvo u ustanovi – Dom za starije i nemoćne osobe Alfredo Štiglić Pula</p>	<p>Projektom se uključuju novi volonteri kao i organizacije civilnog društva u rad ustanove s ciljem povećanja socijalne uključenosti korisnika i senzibilizacije zajednice za volonterski rad. Tijekom 2014.g. suradnja je ostvarena sa Sindikatom umirovljenika Pula, Gradskom radionicom, Ligom protiv raka. Tijekom 2014.g. u rad ustanove uključeno je 11 volontera/ki, a program je koristilo ukupno 50 direktnih korisnika.</p>	30.000,00
<p>Kreativnost nema godine – Art studio Pula</p>	<p>Kroz projekt se pomaže korisnicima Doma za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglić“ Pula da iskažu svoju kreativnost radom i međusobnim druženjem u keramičkim radionicama. U aktivnosti radionice stalno je bilo uključeno 20 stalnih i desetak povremenih korisnika, a keramičarska je grupa organizirala samostalnu izložbu u Banjolama.</p>	12.000,00
<p>Centar za oboljele od Alzheimerove demencije i demencija – Dom za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglić“ Pula</p>	<p>Rad Centra zbog specifičnosti korisnika zahtjeva posebnu prostornu i kadrovsku opremljenost. Kapacitet od 12 korisnika stalnog smještaja konstantno je tijekom 2014.g. bio popunjen, dva mjesta za privremeni smještaj bilježe popunjenost od 70% tijekom cijele godine. Tijekom 2014.g. evidentirana su 22 zahtjeva za smještaj. Potreba za ovom uslugom raste, mada zainteresirani često ne predaju zahtjev za smještaj iz razloga što nisu u mogućnosti čekati da se smještaj realizira kroz nekoliko godina. Tijekom 2014.g. u Savjetovalištu za obitelj odrađena su 43 sata, a kroz Savjetovalište je prošlo 135 korisnika.</p>	410.842,00
<p>Zabavne i korisne vještine – Udruga Suncokret Pula</p>	<p>Projektom se pružaju znanja i vještine radnim terapeutima/kinjama i volonterima/kama ustanova ili udruga koje skrbe o osobama starije životne dobi ili osobama s psihičkim bolestima. Kroz edukacijske radionice koje su bile organizirane u Motovunu i sudionici su naučili i primijenili tehniku preoblikovanja plastičnih predmeta. Polaznici su educirani o tehnikama poticanja neuroplastičnosti mozga. U edukaciju je bilo uključeno 12 sudionika/ca.</p>	17.700,00

Dom za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglic“ Pula – obilježavanje dana Alzheimerove bolesti , tribina za građanstvo i radionica za zaposlenike	24. travnja održana je tribina pod nazivom „Živjeti sa osobom oboljelom od demencije“ s ciljem osnaživanja osoba koje skrbe o osobama oboljelim od demencije, ali i informiranja šire javnosti o problematici demencija. Predavanje su održali Katijana Harašić, autorizirani trener integrativne validacije i psihijatar Ivica Šain. 23. i 24. travnja gđa. Katijana Harašić održala je u Domu „A.Štiglic“ edukaciju 24 djelatnika iz Integrativne validacije.	7.100,00
Projektna dokumentacija za domove za starije i nemoćne osobe	Izmjenama i dopunama Proračuna IŽ za izradu projektne dokumentacije za dogradnje i/ili adaptacije domova za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač županija osigurano je ukupno 405.244,63 kn kn umjesto planiranih 300.000,00 kn, za: (1) 3. ratu izvedbenog projekta dogradnje Doma za starije i nemoćne osobe u Rovinju iznos u visini od 55.244,63 kn; (2) projektnu dokumentaciju dogradnje Doma za starije i nemoćne osobe u Puli iznos u visini od 350.000,00 kn	405.244,63
Dom za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglic“ Pula – sanacija sustava solarnog grijanja sanitarne potrošne vode	Realiziran je Projekt „Sanacija sustava solarnog grijanja sanitarne potrošne vode“ ukupne vrijednosti 149.481,00 kn od čega je Fond financirao 58.007,00 kn, a Istarska županija 91.474,00 kn.	91.474,00

Obzirom da financijska sredstva za decentralizirane funkcije i u 2014. godini nisu bila dostatna za održavanje postignutog standarda kvalitete usluge i pozitivno poslovanje u domovima za starije i nemoćne osobe kojima je osnivač Istarska županija, po zahtjevima ustanova, isplaćena su sredstva „iznad standarda“ decentralizacije kako slijedi:

Dom za starije i nemoćne osobe	Namjena	Financijska sredstva
„A.Štiglic“ Pula	dokumentacija za projekt povećanja energetske učinkovitosti (28.750,00), posjet talijanskih partnera na projektu (1.381,01), lož ulje (71.000,00)	101.131,01
Raša	Lož ulje	40.000,00
„D.Pergolis“ Rovinj	Ispitivanje plina za konvenkcijisku peč	40.000,00
UKUPNO:		181.131,01

Udio starijih osoba koje boluju od Alzheimerove i drugih demencija u stalnom je porastu. Postojeće razine znanja o ovim bolestima i njihovom tretmanu potrebno je kontinuirano nadograđivati radi očuvanja i povećanja kvalitete života bolesnika te postizanja optimalne razine njihovog funkcioniranja. S tim ciljem je Istarska županija uz podršku Doma za starije i nemoćne osobe Alfredo Štiglic, Sveučilišta Jurja Dobrile iz Pule, Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije (i informatičke tvrtke IN2 d.o.o.), u suradnji talijanskim partnerima Ustanovom za starije i nemoćne ITIS iz Trsta, i Lead Partnerom, talijanskim istraživačkim institutom Istituto Nazionale delle Ricerche iz Rima - Istituto di Ricerche sulla Popolazione e le Politiche Sociali (IRPPS-CNR), dvije jedinice lokalne samouprave s područja Udina i Sveučilišta iz Trsta te slovenskim partnerima (Grad Kopar s nekoliko domova za starije i nemoćne, Centar za socijalnu skrb i njihovo Sveučilište i Otvoreno pučko učilište), pripremila kandidaturu EU projekta koji se odnosi na istraživanje skrbi o starim dementnim osobama. Naziv projekta je:

META MODEL CREATED ON TOOLS AND POLICIES FOR THE ELDERLY' WELLBEEING – akronim ME-MOD CREW. Projekt, ukupne vrijednosti 5.000.000 € je u listopadu 2014. kandidiran na EU Program HORIZON 2020 za mjeru: PHC 22 – 2015: promoting mental wellbeing in the ageing population. Rezultati prvog poziva objavljeni su početkom veljače 2015. no, nažalost ovaj projekt nije uspio proći u drugi selekcijski krug. Projektni partneri koji jednoglasno projektnu ideju smatraju uspješnom izrazili interes da se ova ista projektna ideja, u ovom sastavu partnerstva ponovi na nekom slijedećem javnom pozivu za EU financiranje.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	2.525.290,00	2.168.687,64
Proračun Grada Pule	705.000,00	705.000,00
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	102.118,10	58.007,00
Ukupno:	3.332.408,10	2.931.694,64

Izmjenama i dopunama Proračuna Istarske županije smanjena su planirana sredstva za usklađivanje uvjeta u domovima za starije i nemoćne osobe s Pravilnikom o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi (356.602,36 kn manje utrošeno u odnosu na planirano), te planirani prihodi iz Fonda za zaštitu okoliša (usklađenje s ugovorom).

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Sandra Ćakić-Kuhar i Mladen Momčinović

prioritetno područje: „ZAŠTITA I UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA OSOBA S INVALIDITETOM (OSI)“

I. Uvod

Aktivnosti u prioritetnom području Zaštita i unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom realizirane su sukladno Operativnom planu za 2014. godinu, strateškom cilju i postavljenim smjernicama djelovanja do kraja 2016. godine.

Smjernice djelovanja:

- 1. Povećati dostupnost i teritorijalnu ujednačenost izvaninstitucionalnih socijalnih usluga za osobe s invaliditetom**
- 2. Utjecati na uvjete u okolišu i zajednici radi osiguravanja mobilnosti i komunikacije osobama s invaliditetom**
- 3. Poticati veću socijalnu uključenost osoba s invaliditetom kroz podršku programima za pripremu i zapošljavanje osoba s invaliditetom**

Strateški cilj: Osigurati uvjete za veću društvenu uključenost osoba s invaliditetom u život zajednice, čime očekujemo da ćemo utjecati na smanjivanje njihovog osjećaja usamljenosti.

OPERATIVNI CILJEVI (OC) ZA 2014. GODINU:

OC 1.1: Razviti i proširiti usluge boravka za ukupno 15 osoba s invaliditetom u Brkaču i Puli i izraditi projektnu dokumentaciju za poludnevne boravke u Pazinu, Buzetu i Domu Vila Maria u Puli

OC 1.2: Podržati rad postojećih poludnevnih boravaka i klubova za osobe s invaliditetom u Istarskoj županiji

OC 1.3: Pružiti podršku ustanovama socijalne skrbi u provedbi plana deinstitucionalizacije i razvoju usluga u zajednici

OC 1.4: Podržati projekte civilnog društva kojima se, osobama s invaliditetom, osigurava podrška i veće uključivanje u život zajednice

OC 2.1: Otkloniti arhitektonske barijere u najmanje četiri subjekta u Istarskoj županiji

OC 2.2: Učiniti pristupačnijom komunikaciju za osobe s oštećenjem sluha i osobe s intelektualnim oštećenjem

OC 2.3: Pružiti direktnu pomoć i unaprijediti mobilnost osoba s tjelesnim oštećenjima

OC 3.1: Jačati profesionalne kompetencije i poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom

Aktivnosti su realizirane u suradnji s ustanovama socijalne skrbi, zdravstvenim ustanovama, ustanovama za obrazovanje, jedinicama lokalne samouprave i udrugama.

II. Izvješće o provedenim aktivnostima u 2014. godini

Vrsta socijalne usluge: USLUGA BORAVKA			
Operativni cilj 1.1:		Razviti i proširiti usluge boravka za ukupno 15 osoba s invaliditetom u Brkaču i Puli i izraditi projektnu dokumentaciju za poludnevne boravke u Pazinu, Buzetu i Domu Vila Maria u Puli	
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Pokretanje rada poludnevnog boravka za osobe s mentalnim oštećenjem u Domu za psihički bolesne odrasle osobe Motovun, Brkač	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Motovun, Brkač, MSPM	U studenom 2014. godine dobiveno Rješenje o ispunjavanju uvjeta u pogledu prostora, opreme, stručnih i drugih radnika za pružanje usluga poludnevnog boravka za 20 korisnika, te je u postupku ugovaranje usluga.	-
Stvaranje preduvjeta za otvaranje poludnevnog boravka za osobe s mentalnim oštećenjem u Puli	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ Pula, Grad Pula	Prijavljen EU projekt za otvaranje dnevnog i poludnevnog boravka za 10-15 osoba; prošao bodovni prag i čeka se još administrativna provjera te realizacija; Grad Pula će osigurati prostor	-
Stvaranje preduvjeta za otvaranje poludnevnog boravka za odrasle osobe s intelektualnim oštećenjem u Pazinu	Centar za inkluziju i podršku u zajednici, Grad Pazin, Istarska županija	Poludnevni boravak započet će s radom u veljači 2015. godine, u prostorima Istarskih domova zdravlja (privremeno – do uređenja adekvatnog prostora); projekt poludnevnog boravka financiran iz MSPM (3 g.), IŽ i Grada Pazina, prijavljen projekt na EU fondove koji obuhvaća uređenje prostora ali još nema odgovora	-
Stvaranje preduvjeta za proširenje prostora za poludnevni boravak za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama u Buzetu	Grad Buzet, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom IŽ, Istarska županija	Obavljeni su razgovori s predstavnicima Grada Buzeta koji su preuzeli obvezu dogovora s gradskim komunalnim poduzećem koji trenutno koristi susjedne prostore, adekvatne za proširenje prostora za poludnevni boravak	-

Vrsta socijalne usluge: USLUGA BORAVKA			
Operativni cilj 1.2: Podržati rad postojećih poludnevnih boravaka i klubova za osobe s invaliditetom u Istarskoj županiji			
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Financiranje poslovanja Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda, Pula	Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda, Pula, Grad Pula	<p>Centar pruža tjelesno oštećenoj djeci, mladeži i odraslim osobama i mentalno oštećenoj djeci, usluge prehrane, njege i brige o zdravlju, osposobljavanje za samozbrinjavanje, medicinske i psihosocijalne rehabilitacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Re/habilitacija korisnika od dojenačke do odrasle dobi, rana intervencija • Odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi • Odgoj i obrazovanje djece školske dobi: <ul style="list-style-type: none"> - programi produženog stručnog postupka - odgoj i obrazovanje djece s utjecajnim teškoćama u razvoju - mobilni tim – program potpore integraciji djece s motoričkim poremećajima u redovne predškolske i školske ustanove • Program za mladež i odrasle osobe – psihosocijalna rehabilitacija <p>U 2013./2014. godini bilo je ukupno 311 korisnika.</p> <p><u>Naglašene su bile aktivnosti na:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - usklađivanju akata ustanove s novim Zakonom o socijalnoj skrbi - uređenju prostora i organizaciji rada na dvije lokacije - dogovoru s osnivačima i drugim JLS oko poslovanja i financiranja ustanove - organizaciji rada mobilnog tima u Poreču - razmatranju problema prijevoza korisnika 	1.000.000,00
Podrška projektu „Kreativnost i učenje“	Dnevni centar za radnu terapiju i rehabilitaciju Pula	<p>Korisnicima Dnevnog centra (40 odraslih osoba s intelektualnim i tjelesnim oštećenjima) organizirane su radno-okupacijske, edukativne i kreativne radionice te sudjelovanje na raznim susretima i natjecanjima (Festival jednakih mogućnosti, Festival Crvenog križa, Festival proljeća, Prvenstvo Hrvatske u plivanju za osobe s intelektualnim teškoćama itd.). U suradnji s Udrugom roditelja osoba s kombiniranim smetnjama u psihofizičkom razvoju organiziran je tradicionalni međunarodni „Susret prijateljstva“.</p>	25.000,00
Podrška projektu „Klubovi za osobe s intelektualnim teškoćama – izvaninstitucionalni	Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom	<p>Projektom se djelovalo na realizaciju cilja da se osobama s intelektualnim teškoćama poveća kvaliteta življenja, korištenje slobodnog vremena i društvena integracija. Prema provedenoj anketi među roditeljima 50%</p>	40.000,00

oblik skrbi u IŽ“	IŽ	korisnika poboljšalo je sposobnosti u održavanju brige o sebi i životnom okruženju te sposobnosti za samostalniji život. Prema evidenciji izvoditelja aktivnosti 90% korisnika projekta redovito dolazi i sudjeluje u projektnim aktivnostima. Preko 60% roditelja unaprijedilo je svoj angažman i razumijevanje za ostvarivanje prava svog člana obitelji. Direktni korisnici: 115 osoba s intelektualnim oštećenjem s područja IŽ. Klubovi su organizirani u Umagu, Rovinju (Bale, Žminj), Motovunu (Oprtalj, Karojba), Marčani i Taru 3 sata tjedno, a u Puli (Vodnjan, Ližnjan) 4 sata tjedno.	
Podrška projektu „I mi smo dio zajednice“, dnevni boravak za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama	Grad Buzet, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom	Projektom su korisnici s područja Buzeta i okolnih općina imali osigurana 2 dana boravka u Klubu do lipnja mjeseca, a nakon lipnja 5 dana (financirano iz Ministarstva socijalne politike i mladih). Od 12 korisnika prosječno je u aktivnosti bilo uključeno 9 korisnika i to u razne edukativne radionice (kulinarstvo, vrtlarstvo, glazba, briga o zdravlju), izleti. Uz 8 volontera GD Crvenog križa u rad kluba volonterski su se uključili frizerski salon i voditelj glazbene radionice.	25.000,00
Podrška projektu „Naša dnevna zajednica“	Centar za inkluziju i podršku u zajednici	Projekt je usmjeren povećanju kvalitete života i prevenciji institucionalizacije kroz rad s korisnicima u poludnevnim boravcima: Pula, Poreč, Labin, Buje i edukacijama za suradnike i volontere. Aktivnosti za korisnike organizirane su svakog radnog dana u trajanju od 6 do 8 sati. Direktni korisnici: 50 odraslih osoba s intelektualnim oštećenjem i drugim psiho-fizičkim smetnjama. Praćenje napretka i zadovoljstva korisnika i obitelji izvršeno je svakih 6 mjeseci, a obuhvaćalo je grupne i individualne razgovore s korisnicima i roditeljima te anonimne upitnike. Za suradnike i volontere održana su 4 jednodnevna edukacijska seminarara.	40.000,00
Podrška projektu „Moji Pula grad, Zagreb velegrad!“	Centar za rehabilitaciju Down sindrom centar Pula	Aktivnosti su bile usmjerene na unaprjeđenje kvalitete života osobama s Dsy i njihovim obiteljima, razvijanje osobnih i socijalnih kompetencija i priprema za organizirano stanovanje. Najviše se radilo na savladavanju mobilnosti u različitim zajednicama (korištenje javnog prijevoza), briga o sebi, uređenje prostora, kupovina namirnica i sl. Direktni korisnici su 30 osoba s Dsy iz Istarske, Brodsko-posavske, Karlovačke županije i grada Zagreba.	25.000,00
Podrška projektu „Klub laringektomiranih“	Liga protiv raka Pula	Aktivnosti su bile usmjerene na pomoć oboljelima i prevenciju. Realizirane su posjete novooperiranima, podijeljeni informativni letci o	11.000,00

		radu Kluba, održavani redoviti mjesečni sastanci uz prisustvo fizioterapeuta, logopeda i stručnog voditelja; uključivani su novi bolesnici u govorne vježbe, održavano je tjedno savjetovanište za članove te predavanja za učenike osnovnih škola i za građanstvo na temu „Rak grla, uzroci, liječene i rehabilitacija“. U projekt je bilo ukupno uključeno 192 direktna korisnika od čega 26 korisnika u riziku. Sufinanciranje rehabilitacije u Crikvenici planirano je za 3 člana, a realizirano za 2 člana te je neutrošeno 1.300,00 kn.	
UKUPNO:			1.166.000,00

Vrste socijalnih usluga: PRIPREMA KORISNIKA ZA ŽIVOT U ZAJEDNICI, POMOĆ I NJEGA U KUĆI, STRUČNA POMOĆ U OBITELJI, ORGANIZIRANO STANOVANJE UZ PODRŠKU			
Operativni cilj 1.3: Pružiti podršku ustanovama socijalne skrbi u provedbi plana deinstitutionalizacije i razvoju usluga u zajednici			
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Provedba Plana transformacije i deinstitutionalizacije Centra za rehabilitaciju Gregovica, Pula	Centar za rehabilitaciju Gregovica, Pula	Prijedlog ustanove za razvojem usluge organiziranog stanovanja za 8 korisnika u objektu u Vodnjanu nije prihvaćen od osnivača (MSPM), pa se u 2015. planira deinstitutionalizirati 2 korisnika u iznajmljeni stan u Puli; razvijena je poslovna suradnja s komunalnim poduzećem Herculanea na uređenju okoliša (šišanje lavande i sl.).	-
Provedba Plana transformacije i deinstitutionalizacije Doma za psihički bolesne osobe Vila Maria, Pula	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ Pula	Ustanova je veoma aktivna u razvoju izvan institucijskih usluga planiranih i Planom transformacije; za sada je uspostavljeno samo organizirano stanovanje, ali su stvoreni preduvjeti za razvoj pomoći u kući, boravka i psihosocijalne podrške u 2015. g.	-
Razvijanje usluga stručne pomoći (patronaže) i pomoći i njege u kući za osobe s mentalnim oštećenjem na području grada Pule i okolice	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ Pula	Ustanova dobila Rješenje (licencu) za dvije aktivnosti: obavljanje kućnih poslova i za osobnu higijenu; zatražila licencu za uređenje okućnice i tehničke poslove; nabavljeno vozilo (financirano iz MSPM i IŽ)	35.000,00
Razvijanje usluge organiziranog stanovanja uz podršku za osobe s	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila	Pripremljeni su korisnici i stan za 6 osoba (tri sobe, dvije kupaonice, dnevni, kuhinja); čeka se	-

mentalnim oštećenjem u gradu Puli	Maria“ Pula	suglasnost DUDI-ja	
Podrška projektu „Školarci slikom do Vila Marie;	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ Pula	Realizirane su zajedničke likovne (1) i keramičarske radionice (5) učenika osnovnih i srednjih škola Pule i korisnika ustanove s ciljem jačanja socijalne interakcije i suradnje s zajednicom. Izložba radova iz 2013. g. održana je u lipnju u prostoru HDLU Istre.	14.875,00
Podrška projektu „Djeca osmjehom do srca Vile Marie“	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ Pula	Realizirane su zajedničke likovne radionice djece i korisnika ustanove s ciljem destigmatizacije osoba s mentalnim oštećenjem kroz kontakt s najmlađima i njihovim roditeljima.	3.000,00
Uređenje stana u Brkaču za pripremu 4 osobe s mentalnim oštećenjem (korisnici doma) za samostalan život u organiziranom stanovanju uz podršku	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Motovun	Prostor je uređen i opremljen, te se povremeno koristi za pripremu korisnika za smještaj u organiziranom stanovanju. Za organizirano stanovanje uz podršku osnažuje se i priprema 10 korisnika Doma.	-
Podrška projektu „Domski Band – glazbom protiv predrasuda“	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Motovun	Osigurana financijska podrška domskom bendu s ciljem jačanja socijalne interakcije i suradnje korisnika ustanove s lokalnom zajednicom	6.000,00
Razviti uslugu dostave obroka za područje Pazinštine za najmanje 20 korisnika	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Motovun, JLS	Dobiveno Rješenje (Licencijom) Istarske županije o ispunjavanju uvjeta, za pružanje socijalne usluge pomoći u kući za aktivnosti: organiziranje prehrane u kući korisnika, obavljanja kućnih poslova, održavanja osobne higijene i uređenja okućnice i tehničkih poslova u kući korisnika. Organiziranje prehrane u kući korisnika obuhvaća nabavu i dostavu gotovih obroka u kuću. U postupku je ugovaranje usluga.	-
UKUPNO:			58.875,00

Vrste socijalnih usluga: USLUGE PODRŠKE U ZAJEDNICI (STRUČNA PODRŠKA, SAVJETOVANJA, USMJERAVANJA I POMOĆI ZA PREVLAĐAVANJE POTEŠKOĆA, STVARANJE UVJETA ZA OČUVANJE I RAZVOJ OSOBNIH MOGUĆNOSTI)			
Operativni cilj 1.4: Podržati projekte civilnog društva kojima se, osobama s invaliditetom, osigurava podrška i veće uključivanje u život zajednice			
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Podrška projektu „Integracija distrofičara Istre 2014.“	Društvo distrofičara Istre	Projektom su obuhvaćene razne kreativno-edukacijske radionice, rekreacija u prirodi, pomoć u kući, posudionica ortopedskih pomagala, prijevoz, rješavanje individualnih problema, senzibilizacija javnosti, rad na uklanjanju barijera. Unaprijeđena su znanja i vještine oboljelih članova, članova obitelji i skrbnika o novim saznanjima vezanih uz neuromuskularne bolesti. Veliki dio zajednice upoznat je s potrebama oboljelih što dovodi do kvalitetnije suradnje. U aktivnosti je bilo uključeno 90 direktnih korisnika s područja IŽ.	45.000,00
Podrška projektu „Zaštita i unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba u IŽ“	Udruga slijepih IŽ - Pula	Projekt je usmjeren poboljšanju kvalitete življenja slijepih osoba kroz edukaciju, rehabilitaciju, mobilitet te bolju informiranost i uključenost slijepih u svakodnevni život. Projekt obuhvaća 310 korisnika, ali se nažalost svi članovi ne mogu uključivati u odabrane aktivnosti, zbog loše prometne povezanosti.	45.000,00
Podrška projektu „Kako živjeti s multiplom sklerozom“	Društvo multiple skleroze Istarske županije	Projektom su realizirane aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje kvalitete života 150 osoba oboljelih od multiple skleroze s područja IŽ kroz edukativne radionice, savjetovanja, rehabilitaciju, pomoć u kući i senzibilizaciju javnosti (nastupi u medijima, objava članak, obilježavanje Dana multiple skleroze).	13.000,00
Podrška projektu „Savjetovanjem i edukacijom do kvalitetnijeg života osoba s invaliditetom“	Savez udruga osoba s invaliditetom IŽ	Projekt je usmjeren na koordinaciju djelovanja i aktivnosti Saveza i članica, praćenje zakonske regulative, individualna savjetovanja, kreativne, edukativne radionice i predavanja te senzibilizaciju javnosti. Projektom je bilo obuhvaćeno 130 direktnih i 512 indirektnih korisnika.	10.000,00
Podrška projektu „Zdravlje za sve za 21.stoljeće“	Udruga invalida rada Istre	Projekt se provodio na području gradova Buzet, Labin, Pazin, Pula a bio je usmjeren osposobljavanju invalida rada za očuvanje njihove preostale radne i opće sposobnosti i osnaživanju za povratak na tržište rada. Usporedo se radilo i s poslodavcima („Uljanik“, „Vodovod“). Edukaciju o pripremi za (samo)zapošljavanje pohađalo je 5 korisnika. Udruga redovito provodi sportsko rekreativne i rehabilitacijske aktivnosti te organizirano vježbanje s fizioterapeutom. Tiskan je i Glasnik Udruge invalida rada Istre koji sumira se	15.000,00

		ključne aktivnosti.	
Podrška projektu „Zdravim duhom i tijelom kroz 2014. godinu“	Boćarski klub osoba s invaliditetom Istarske županije „Istrijana“	Projekt je usmjeren na unaprjeđenje zdravlja, rehabilitaciju i sportsku rekreaciju kroz boćanje za 24 osobe. Treninzi su se održavali u Puli, Žminju i Sv. Petru u Šumi. Klub „Istrijana“ je već petu godinu najuspješniji i najtrofejniji boćarski klub osoba s invaliditetom u Hrvatskoj.	10.000,00
Podrška projektu „Redovna programska djelatnost Društva invalida Poreč“	Društvo invalida Poreč	Projekt je usmjeren na stvaranje okoline i uvjeta za kvalitetniji život osoba s invaliditetom (116 korisnika) na području grada Poreča kroz edukativne, kreativne radionice, terapijske programe, pomoć u kući i senzibilizaciju javnosti. U rad/vođenje radionica uključeno je 15 volontera. Članovi Društva pokazali su veliku zainteresiranost za informatičke radionice koje su vodile volonterke Društva dva sata tjedno u dvije grupe po 5 polaznika.	10.000,00
Podrška projektu „Most“	Udruga Suncokret, Pula	Projektom se kroz trening radionice za studente, edukativne radionice za učenike i izložbom rezultata međusobne suradnje u javnosti, utječe na smanjenje izolacije djece i mladih s teškoćama u razvoju iz života zajednice, ali i educira grupe djece i mladih za potrebe tog dijela populacije. Educirano je 14 studenata Sveučilišta u Puli za provođenje interaktivnih radionica s djecom i mladima, održana su 2 treninga u trajanju od 5 sati, 15 informativno-edukativnih radionica za 35 srednjoškolaca o problemima i teškoćama integracije djece i mladih s teškoćama u razvoju, održane su 34 socijalizacijsko-kreativne radionice s prosjekom od 8 sudionika (ukupno 12 djece s teškoćama i 12 bez teškoća). Uključena su djeca s teškoćama iz Škole za odgoj i obrazovanje Pula i učenici Srednje ekonomske škole u Puli.	15.000,00
Podrška projektu „Rehabilitacija osoba s autizmom“	Udruga za autizam Pula	Projektom je osigurana stručna pomoć za 24 korisnika kroz grupni i individualni rad uz rehabilitatora i Neurofeedback terapeuta. Neurofeedback treningu pristupilo je 9 djece u dobi od 3-11 godina. Kod svih je poboljšana koncentracija, produžena je faza fizičkog i emocionalnog smirenja, napredovalo je osvještavanje slike tijela, a san se normalizirao. Organizirano je 25 likovnih radionica za predškolsku dob koje je pohađalo 12 polaznika u dobi 2-8 g te 15 radionica za školsku dob. Uz voditeljicu u radionice je bilo uključeno 17 volontera-studenata razredne nastave i 2 rehabilitatora.	10.000,00
Podrška projektu „Za zdrav život!“	Društvo tjelesnih invalida Pazin	Aktivnosti projekta bile su usmjerene na informiranje, savjete i pomoć u ostvarivanju prava članova, kućne posjete, unaprjeđenje	10.000,00

		kvalitete života i integraciju (besplatan upis članova u knjižnicu, obilježavanje prigodnih datuma, sportsko-rekreativne aktivnosti i manifestacije, održavanje humanitarnog koncerta „Isti a različiti“) te senzibilizaciju javnosti. U aktivnosti je bilo uključeno 123 direktnih i 1500 indirektnih korisnika.	
Podrška projektu „Izvan institucijska skrb osoba s invaliditetom“	Udruga civilnih invalida – inkluzija Pula	Projektom je sufinancirana pomoć u kući za 20 osoba s teškim tjelesnim oštećenjem u dobi od 45 do 85 godina na lokacijama: Pula, Vodnjan, Peroj, Čabrunići, Žminj, Medulin, Fažana. Pomoć u kući svakodnevno su pružale dvije negovateljice (higijena, kućanski poslovi, nabava lijekova). Plaća negovateljica u razdoblju od 6 mjeseci financirana je iz HZZ (Program - Javni radovi).	16.000,00
Podrška projektu „Plivanje i ronjenje za osobe s invaliditetom“	Udruga cerebralne paralize IŽ	Projektom je realizirana obuka plivanja u terapijskom bazenu za 20 djece s tjelesnim oštećenjem u integriranoj skupini s zdravom djecom po Halliwick konceptu.	20.000,00
Podrška projektu Međunarodni kamp „Sunce i avantura 2014.“	Udruga cerebralne paralize IŽ	Međunarodni kamp (5 dana) uspješno je realiziran za 12 djece s cerebralnom paralizom iz IŽ o kojima je brinulo 20 volontera iste dobi (srednjoškolci). Djeca s teškoćama prevladala su strah odvajanja od roditelja i družili se sa svojim vršnjacima – volonterima kroz zajedničke aktivnosti (plivanje, likovna radionica, kazališna i završna predstava).	5.000,00
Podrška projektu 12. sportsko-rekreativni i kulturni susret osoba s intelektualnim teškoćama „Susret prijateljstva“	Udruga roditelja osoba s kombiniranim smetnjama u psihofizičkom razvoju IŽ – Pula	12. sportsko-rekreativni kulturni susret uz druženje i uspostavljanje interakcije djece/osoba s teškoćama i bez teškoća, uspješno je realiziran 9.-10. listopada. Obuhvaćao je više od 400 sudionika. Na susretu su sudjelovali gosti iz Centra Janeza Levca iz Ljubljane, korisnici ustanova socijalne skrbi iz Istarske županije, Škole za odgoj i obrazovanje Pula, polaznici dječjih vrtića i osnovnih škola. Susret se sastojao od glazbeno-scenskog i sportsko rekreativnog programa.	10.000,00
Podrška projektu „Terapijsko jahanje za osobe s invaliditetom u Istarskoj županiji u 2014. g.“	Udruga za terapijsko jahanje PHILIPPOS Pula	Projekt obuhvaća program terapijskog jahanja za 20 osoba s invaliditetom u dobi 4-65 godina; 1-2 puta tjedno; lokacija: Manjadvorci. Stručni tim provodio je planirane sadržaje terapijskog jahanja koji su bili vrlo dobro prihvaćeni od korisnika, pokazivali su više samopouzdanja, lakše savladavanje prepreka i rado su dolazili.	10.000,00
Podrška projektu „I mi želimo biti Online!“	Društvo tjelesnih invalida Pazin	Humanitarnom akcijom prikupljeno je 20 osobnih računala/komponenti i 10 digitalnih fotoaparata. Održani su tečajevi i osobe s invaliditetom osposobljene su za svakodnevni rad na računalu i fotoaparatu. Stečene vještine	8.000,00

		pozitivno su utjecale na samopouzdanje korisnika, samostaliji su i više uključeni u društveni život.	
Podrška projektu „Plivanje kao terapija i metoda integracije za osobe s invaliditetom“	Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Zlatne ruke“ Vesna Plavšić	Hidro terapija kao oblik rehabilitacije, ali i socijalizacije osoba s invaliditetom provodila se se u ljetnim mjesecima; 20 sati terapijskog plivanja; ukupno je bilo uključeno 15 korisnika u dobi od 4 do 65 godina i izvršeno je ukupno 46 individualnih terapija. Promjena stanja korisnika praćena je putem terapeutskih listi.	8.405,00
Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih usluga podrške u zajednici u skladu s identificiranim potrebama i Nacionalnom strategijom za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. g	Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, Tim za zdravlje, Savjet za socijalnu skrb, radne skupine za socijalno planiranje	Nastavljen je rad na prepoznavanju potreba u području unaprjeđenja kvalitete života osoba s invaliditetom, senzibilizaciji zajednice i pružanju usluga u skladu s potrebama zajednice, te su <u>sufinancirane slijedeće aktivnosti:</u> - prijevoz korisnika Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda Pula (s područja Pazinštine) u suradnji s Društvom tjelesnih invalida Pazin (5.300,00 kn) - hidro terapija (korištenje bazena) za djecu s autizmom u suradnji s Udrugom za autizam Istra i Udrugom cerebralne paralize IŽ (10.000,00 kn) - „Zimski kamp“ djeci s cerebralnom paralizom (3.000,00 kn) - izrada filma „Boškarica“ u suradnji s Domom za psihički bolesne odrasle osobe „Vila Maria“ Pula s ciljem smanjivanje stigmatizacije osoba s mentalnim oštećenjem u našem društvu (10.000,00 kn) - promocija i prezentacija vještina učenika Škole za odgoj i obrazovanje Pula u lokalnoj zajed. (500,00 kn) - troškovi organizacije Tribine „Zaštita mentalnog zdravlja“ u organizaciji Doma za psihičke bolesne odrasle osobe Motovun (1.500,00 kn) - sudjelovanje članova Udruge paraplegičara i tetraplegičara na kongresu (4.960,00 kn) - nabava 10 sklopivih električnih kreveta za posudionicu Društva distrofičara Istre (30.000,00 kn) - osposobljavanje pomagala (kreveti, stolice, hodalice...iz donacije Njemačka) – 3.000,00 kn u okviru razvoja županijske posudionice pomagala	68.260,00 <i>(planirano 69.552,00)</i>
UKUPNO:			328.665,00

Operativni cilj 2.1: Otkloniti arhitektonske barijere u najmanje četiri subjekta u Istarskoj županiji			
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Otklanjanje barijera i prilagodba nedostupnih objekata osobama s invaliditetom na području Istarske županije	Istarski domovi zdravlja, Općina Motovun, Općina Kanfanar, Upravni odjel za održivi razvoj IŽ, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	Planirana prilagodba na 4 lokacije, a realizirana na 7 lokacija. <u>Izvor financiranja - UO za zdravstvo i socijalnu skrb</u> (ukupno 28.000,00 kn) - ulaz u ambulantu PZZ u Motovunu (započeto i financirano u 2013.), - ulaz u ambulantu PZZ u Kanfanaru (10.000,00 kn) - ulaz u ambulantu PZZ u Žminju - ulaz u nove prostore Društva distrofičara Istre, Pula i prilagodba sanitarnog čvora (18.000,00 kn) <u>Izvor financiranja – UO za održivi razvoj</u> (ukupno 99.867,45 kn) - rampa za ulaz u Spomen dom Pazin - sanacija sanitarnog čvora u prostorima Udruge djece i mladih oštećena sluha Istre, Radićeva 8, Pula (29.930,53 kn), - prilagodba prostora u Dnevnom centru za radnu terapiju i rehabilitaciju; Gajeva 3/I, Pula (69.936,92 kn)	28.000,00 <i>(planirano 70.000,00)</i>
		Župan IŽ svojim Zaključkom od 8. kolovoza 2014. imenovao je Radni tim za otklanjanje arhitektonskih barijera u sastavu: Viviana Benussi, Miodrag Čerina, Patricija Smoljan, Sonja Grozić-Živolić, Josip Zidarić, Patrizia Bosich koji ima zadatak pripremiti projekt i razmotriti mogućnost kandidiranja projekta otklanjanja arhitektonskih barijera za ustanove i trgovačka društva čijih je osnivač Istarska županija ili partneri.	
UKUPNO:			28.000,00

Vrste socijalnih usluga: USLUGE PODRŠKE U ZAJEDNICI (STRUČNA PODRŠKA, SAVJETOVANJA, USMJERAVANJA I POMOĆI ZA PREVLAĐAVANJE POTEŠKOĆA, STVARANJE UVJETA ZA OČUVANJE I RAZVOJ OSOBNIH MOGUĆNOSTI)			
Operativni cilj 2.2:		Učiniti pristupačnijom komunikaciju za osobe s oštećenjem sluha i osobe s intelektualnim oštećenjem	
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Podrška projektu „Živjeti sa oštećenjem sluha u Istarskoj županiji“	Udruga djece i mladih oštećena sluha	Projektom su financirane razne kreativno-edukativne radionice te druženja/ integracija djece i mladih oštećena sluha sa čujućom populacijom. Kontinuiranom stručnom rehabilitacijom slušanja i govora članovi su napredovali u komunikaciji, iako je, zbog nedostatka financijskih sredstava, rehabilitacija provedena u znatno manjem opsegu od planiranog. Projektom je bilo obuhvaćeno 34 direktnih i 70 indirektnih korisnika.	12.000,00
Podrška projektu „Promicanje sudjelovanja građana sa invaliditetom u demokratskim procesima – osnaživanje gluhih i nagluhih osoba“	Udruga gluhih i nagluhih Istarske županije	Projektom su financirane usluge tumača gluhih osobama i to individualno za 10 članova (pomoć tumača radi ostvarivanja prava iz zdravstvenog, socijalnog ili mirovinskog sustava, tečaj ECDL) te grupno na raznim kreativnim ili edukativnim radionicama, izletima, izložbama i sl. Napomena: II.dio sredstava isplaćen u siječnju 2015.	9.218,00 <i>planirano</i> 13.168,00
Podrška projektu „Želim razumjeti – smanjivanje komunikacijskih barijera za osobe s intelektualnim teškoćama“	Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Istarske županije	Projekt je usmjeren informiranju osoba s intelektualnim teškoćama i stručnjacima koji rade s njima o važnosti izrade lako razumljivog materijala s svrhom veće društvene integracije osoba s intelektualnim teškoćama. U projekt je bilo uključeno 50 korisnika. Organizirane su radionice (1 x tjedno) za osobe s intelektualnim oštećenjem na lokacijama Pula, Buje, Buzet, Rovinj, Labin i Poreč, te radionice za stručnjake Rovinju, Puli i Labinu. Nastupi u medijima i diseminacija izrađenih materijala. U svrhu senzibilizacije stanovnika lokalne zajednice projekt je prezentiran u lokalnim zajednicama (na raznim manifestacijama, web-u, medijima)	15.000,00
UKUPNO:			36.218,00

Vrste socijalnih usluga: USLUGE PODRŠKE U ZAJEDNICI (STRUČNA PODRŠKA, SAVJETOVANJA, USMJERAVANJA I POMOĆI ZA PREVLAĐAVANJE POTEŠKOĆA, STVARANJE UVJETA ZA OČUVANJE I RAZVOJ OSOBNIH MOGUĆNOSTI)			
Operativni cilj 2.3: Pružiti direktnu pomoć i unaprijediti mobilnost osoba s tjelesnim oštećenjima			
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	SREDSTVA IZ PRORAČUNA IŽ (u kn)
Podrška projektu „I mi možemo po stepenicama“	Udruga osoba s invaliditetom Labin	Projekt je usmjeren na povećanje mobilnosti i samostalnosti osoba s invaliditetom te je sufinancirana nabava jednog gusjeničara za područje Labinštine. Posudionica Udruge raspolaže i ostalim pomagalicama koja se daju na revers, a prioritet imaju članovi Udruge.	10.000,00
Podrška projektu „Osnaživanje osoba s invaliditetom za život u zajednici – prijevoz osoba bitno smanjene pokretljivosti“	Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom	Pruženo je 2088 usluga prijevoza za 58 osoba s tjelesnim oštećenjem, te je ukupno prijeđeno 32060 km. Korisnici su definirani Pravilnikom o prijevozu vozilima Društva po kriterijima: pokretljivost, rehabilitiranost, posjedovanje vozila od strane uže obitelji, mogućnost korištenja javnog prijevoza, materijalna situacija. Pozivi/ zahtjevi za prijevozom zaprimani su svakodnevno te je, sukladno donesenim kriterijima, sastavljan plan prijevoza za naredni dan. Područje prijevoza: Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin, Pula, Svetvinčenat, Vodnjan	30.000,00
UKUPNO:			40.000,00

Vrste socijalnih usluga: USLUGE POTPORE U OBAVLJANJU POSLOVA, PRIPREMI I ZAPOŠLJAVANJU			
Operativni cilj 3.1: Jačati profesionalne kompetencije i poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom			
Aktivnost	Odgovornost za provedbu	Osnovne značajke i rezultati	Sredstva iz proračuna IŽ (u kn)
Podrška projektu „Kuham zdravo – jedem zdravo/ kabinet praktičnih vještina“	Škola za odgoj i obrazovanje Pula	Projektom se uspješno utjecalo na podizanje profesionalnih kompetencija učenika za zanimanja pomoćni kuhar i slastičar, na usvajanje trajnih znanja i vještina i poticanje zdravih prehrambenih navika. U svrhu informiranja javnosti o kompetencijama učenika s intelektualnim teškoćama, održane su brojne prezentacije	25.000,00

		<p>proizvoda (Dan grada Pule, Manifestacija „Hoditi, zdravi biti“, „Drugo lice invalidnosti“, Motovunska ljetna škola promocije zdravlja i dr.). Izrađena je lako razumljiva kuharica - priručnik o zdravoj prehrani. Direktni korisnici: 60 učenika (15-21 g.)</p>	
<p>Učenicima s teškoćama osigurati pomoćnike u nastavi u osnovnim i srednjim školama kojima je osnivač IŽ</p>	<p>Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu, Zavod za zapošljavanje, Udruga gluhih i nagluhih IŽ</p>	<p><u>Napomena:</u> 1.051.590,50 kn planirano u razdjelu Upravnog odjela za obrazovanje, sport i tehničku kulturu IŽ; 480.000,00 - Zavod za zapošljavanje; <u>Realizirano:</u> Zadovoljene su sve potrebe za pomoćnicima u nastavi u školama kojima je osnivač Istarska županija. Pomoćnici u nastavi najvećim dijelom financirani su iz EU projekta „Školovanje bez diskriminacije“ (65 pomoćnika za 73 učenika s teškoćama u školama kojima je osnivač IŽ, ali i u školama JLS), dok sredstva HZZZ nisu odobrena u 2014., već početkom 2015.; 3. izmjenama i dopunama Proračuna IŽ usklađeni su rashodi; utrošeno je ukupno 1.228.750,52 kn od čega 555.540,27 kn iz Proračuna IŽ, a 673.210,25 kn iz EU projekta.</p>	-
<p>Podrška projektu „IN.PROMO – radno uključivanje osoba s invaliditetom“</p>	<p>Centar za inkluziju i podršku u zajednici</p>	<p>Projektom se promiče pravo na rad i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a posebice osoba s intelektualnim teškoćama. U radne aktivnosti bez zasnivanja radnog odnosa bile su uključene 2 osobe, a 8 osoba je zaposleno u Radnoj jedinici za zapošljavanje osoba s invaliditetom u Labinu. Prezentacija projekta i zapošljavanja održana je na području Poreča, Buja, Rovinja, Novigrada, Umaga, Sv. Nedelje i Raše. Radne aktivnosti uključivale su izradu, oslikavanje te dotisak ukrasnih i uporabnih predmeta od tekstila.</p>	20.000,00
<p>Sufinanciranje poslovanja Zaštitne radionice Tekop Nova Pula</p>	<p>Upravni odjel za gospodarstvo Istarske županije</p>	<p>Realizirani planirani program rada, promocija poslovnih aktivnosti u javnosti bila je naglašena prilikom obilježavanja 10-te godišnjice rada i Međunarodnog dana OSI; 3.12. je Ustanova organizirala Dan otvorenih vrata; ustanova se javlja na natječaje i uspješno realizira poslove na tržištu; zapošljava 27 osoba od čega 16 OSI <u>Napomena:</u> 550.000,00 kn planirano u razdjelu Upravnog odjela za gospodarstvo IŽ</p>	-

Informirati poslodavce o raspoloživim poticajnim mjerama za zapošljavanje osoba s invaliditetom	Zavod za zapošljavanje, Podružnica Pula	- nije realizirano ZZZ nije se odazvao na naš poziv za prezentaciju mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom zbog nesigurnosti oko raspoloživih sredstava za provedbu mjera u prvoj polovici godine	-
UKUPNO:			45.000,00

Praćenje postavljenih pokazatelja uspješnosti po financiranim projektima:

- svi nositelji projekata pravovremeno su dostavili izvješća o provedbi projekta
- u pregledanim izvješćima o provedbi nije bilo većih odstupanja u odnosu na postavljene indikatore (planirane aktivnosti, broj korisnika i dr.); sredstva za realizaciju projekata utrošena su u skladu s planiranom visinom i namjenom
- 27 nositelja projekata imalo je obvezu anketiranja zadovoljstva korisnika te je u svibnju 2014., u suradnji s Društvom psihologa održan radni sastanak s nositeljima projekata i dogovoren sadržaj anketa; izrađene su ankete s uputom o popunjavanju po strukturama korisnika: direktni korisnici (djeca, mladi, odrasli) indirektni korisnici, direktni korisnici s intelektualnim teškoćama (djeca, mladi, odrasli) i dostavljene nositeljima projekata; u tijeku je prikupljanje popunjenih anketa; obrada anketa napraviti će se u suradnji s Društvom psihologa Istre do lipnja 2015.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ - Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	1.750.000,00	1.702.758,00
IŽ - Upravni odjel za održivi razvoj	100.000,00	99.867,45
IŽ - Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu	1.051.590,50	555.540,27
EU – Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu	0,00	674.434,24
HZZZ – Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu	480.000,00	35.313,91
IŽ - Upravni odjel za gospodarstvo	550.000,00	550.000,00
Ukupno:	3.931.590,50	3.617.913,87

Odstupanje realizacije od plana evidentirano je kod financiranja asistenata u nastavi kod Upravnog odjela za obrazovanje, sport i tehničku kulturu što je obrazloženo pod Operativnim ciljem 3.1. Aktivnost „učenicima s teškoćama osigurati pomoćnike u nastavi u osnovnim i srednjim školama kojima je osnivač IŽ“ te kod ulaganja u otklanjanje arhitektonskih barijera gdje je plan realiziran s manjim sredstvima.

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Davorka Maras-Tkačuk i Sonja Grozić-Živolić

prioritetno područje: RAK DEBELOG I ZAVRŠNOG CRIJEVA – KOLOREKTALNI KARCINOM (KRK)

SMJERNICA 1: edukacija i osvješćivanje populacije o ranom otkrivanju KRK-a uz naglašavanje individualne odgovornosti za zdravlje (odaziv na preventivni program)

- OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH DATUMA

1.1. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - obilježavanje Dana u plavom i ožujka – Europskog mjeseca svjesnosti o kolorektalnom raku

Zavod za javno zdravstvo Istarske županije (ZZJZ IŽ) organizirao je gostovanje modela debelog crijeva i promociju programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva. Građani su uz stručno vodstvo prolazili kroz veliki napuhani model debelog crijeva i upoznali se s izgledom dobroćudnih i zloćudnih promjena koje u njemu mogu nastati te važnošću prevencije i ranog otkrivanja. Događanja su se odvijala na promotivnom štandu uz model, a organizatori i volonteri dijelili su prigodne edukativne i promotivne materijale te materijale za testiranje krvi u stolici. Podršku organizaciji pružila je Lige protiv raka Pula s edukativnim materijalima posebno za oboljele - osobe sa stomom i direktnim kontaktom s građanima. Program se odvijao u nekoliko gradova:

- U Puli, na pulskoj tržnici, Narodni trg, u srijedu 26. veljače 2014. od 10,00-12,00 sati – događaj su podržali Grad Pula i Istarska županija, Gradsko društvo Crvenog križa i Opća bolnica Pula.
- U Poreču, na Trgu slobode, u srijedu 5. ožujka 2014. od 10,00-12,00 sati – u organizaciju je uključen Grad Poreč-Parenzo uz podršku Gradskog društva Crvenog križa Poreč.
- U Labinu, na Trgu labinskih rudara, u subotu 8. ožujka 2014. od 09,00-11,00 sati – u organizaciju je uključen Labin – Zdravi grad uz podršku Lige protiv raka Labin, Gradskog društva Crvenog križa Labin te IDZ-Ispostave Labin.

Navedene aktivnosti su popraćene od strane raznih medija, a dodatno su liječnice ZZJZ IŽ u veljači 2014. u emisiji Stetoskop (Radio Pula) i početkom ožujka na TV Istri u emisiji Ura od zdravlja zajedno s abdominalnim kirurgom iz Opće bolnice Pula govorile o programu ranog otkrivanja raka debelog crijeva.

1.2. Liga protiv raka Pula - obilježavanje Dana plavih irisa

U 2014.g. je odlučeno da će svaka posljednja subota u mjesecu svibnju biti obilježena kao **Dan plavih perunika (irisa)**, kao zajednička manifestacija Saveza invalidskih društava Ilco Hrvatske (pacijenti sa stomom organizirani su u invalidska društva ili stoma klubove, a Savez kao krovna organizacija okuplja društva i klubove). Svako lokalno društvo odredit će način, vrijeme i mjesto obilježavanja **Dana plavih perunika. Dan plavih irisa obilježen je u petak, 23. svibnja 2014. godine** na pulskoj gradskoj tržnici, a organizirala ga je Liga protiv raka Pula - Stoma klub, uz sudjelovanje ZZJZ IŽ i Medicinske škole Pula. Plavi irisi i plava vrpca simboliziraju borbu protiv raka debelog crijeva. Tom su prigodom prolaznici dobili cvjetove irisa izrađene u origami tehnici (obzirom da perunika krajem svibnja više nije bilo). Irise u raznim bojama izradili su volonteri Lige protiv raka. Na štandu su dijeljeni prigodni edukativni i promotivni materijali, materijali za testiranje krvi u stolici i davani savjeti o uključivanju u program ranog otkrivanja.

1.3. Liga protiv raka Pula - obilježavanje Dana osoba sa stomom

Liga protiv raka Pula, Stoma klub Pula u suradnji sa ZZJZ IŽ i Medicinskom školom Pula organizirali su promotivnu akciju u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana

osoba sa stomom. Akcija se odvijala na pulskoj gradskoj tržnici u petak, 10. 10. 2014. u vremenu od 10,00 do 12,00 sati na prigodnom štandu. Prolaznicima su dijeljeni edukativni materijali i plave vrpce. Medicinske sestre ZZJZ IŽ tumačile su važnost uključivanja u program ranog otkrivanja raka debelog crijeva i objašnjavale postupak za testiranje stolice, a zainteresirani su dobili i materijal za testiranje.

1.4. Liga protiv raka Pula - obilježavanje studenog mjeseca borbe protiv raka

U sklopu obilježavanja mjeseca borbe protiv raka Liga protiv raka Pula organizirala je u petak, 14.11.2014. u večernjim satima predavanja o raku debelog i završnog crijeva u Gradskoj knjižnici Pula. Predavači su bili liječnik abdominalni kirurg iz Opće bolnice Pula, liječnica epidemiolog iz ZZJZ IŽ i predsjednica Lige protiv raka Pula.

- OSMIŠLJAVANJE PLANOVA EDUKACIJE

1.5. Društvo Crvenog križa Istarske županije – edukacija edukatora i predavanja u lokalnim zajednicama

Nakon što je u 2013.g. dogovorena, u 2014.g. je u suradnji s Društvom Crvenog križa Istarske županije provedena edukacija edukatora (liječnika i medicinskih sestara) - suradnika gradskih društava, kako bi oni postali resurs za edukaciju javnosti diljem Istre. Liječnice epidemiologinje ZZJZ IŽ održale su edukaciju edukatora u subotu, 1. ožujka 2014. u prostorijama Gradskog društva Crvenog križa Pula. Predavače Crvenog križa osposobili smo kako bi u svojoj lokalnoj zajednici informirali građane o ovoj bolesti, mogućnostima njenog sprječavanja i ranog otkrivanja te ih potakli na preuzimanje odgovornosti za vlastito zdravlje i veći odaziv na preventivne preglede. Na edukaciji je prezentiran i rad Stoma kluba Lige protiv raka Pula koji okuplja i pomaže oboljelima. Budući edukatori Crvenog križa dobili su na korištenje edukativni paket: prezentaciju za građanstvo (pripremio ZZJZ IŽ) i više vrsta letaka (ustupili ZZJZ IŽ i Liga protiv raka Pula). U program se uključilo 5 gradskih društava (Buzet, Labin, Pazin, Poreč i Pula). U 2014.g. edukatori su na području svojih gradskih društava obavili 37 predavanja i imali 421 sudionika.

- PROVEDBA PROGRAMA RANOG OTKRIVANJA

1.6. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije – koordinacija i evaluacija (provedba) Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva

ZZJZ IŽ je u 2014. godini u sklopu drugog ciklusa Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva poslao 29.694 kuverti s pozivom na uključivanje u program za rođene 1942.-1947., 1949.-1950. i 1958.-1960.g. Na adrese svih (8.268) osoba koje su se odazvale u program (pismeno odgovorili da se žele testirati) poslana su kuverte s testovima - kartončićima za nanošenje uzoraka stolice, materijala za uzimanje i slanje uzoraka. Testirani su uzorci stolice na okultno krvarenje kod 6.000 (20,2%) osoba. Provođeni su dogovori s obiteljskim liječnicima osoba s pozitivnim testom – o bolestima i lijekovima koje uzima, potrebi vađenja krvi (koagulogram), prestanku ili promjeni oblika (davanja) antikoagulantne terapije; za osobe na terapiji inzulinom s Općom bolnicom Pula dogovorena je potreba za hospitalizacijom. Termin za kolonoskopiju ponuđen je pozitivnima (ukupno 424 osoba – 7,1%) uz prethodni telefonski dogovor s njihovim obiteljskim liječnicima (sve osobe kod kojih je bilo moguće učiniti kolonoskopiju u ambulantnim uvjetima). Osobe s pozitivnim rezultatom testa na okultno krvarenje pozvane su na kolonoskopiju – telefonom (osobe s prebivalištem na Puljštini i osobnim kontaktom u prostorima ZJZ) i pismeno. Dostavljaju se pismo poziva, kupovnice za kolonoskopiju i sredstvo za čišćenje, informirani

pristanak. Ostvareno je ukupno 3.643 komunikacija s i o korisnicima (telefon ili osobni kontakt). Evidentirani su patološki nalazi nađeni na kolonoskopiji.

IZ PRORAČUNA ISTARSKÉ ŽUPANIJE odobreno je i isplaćeno: 40.000,00 kn

SMJERNICA 2: jaćanje uloge LOM-a i patronaže u poticanju osoba na odaziv

Krajem veljaće i tijekom ožujka 2014. ZZJZ IŽ, u suradnji s Istarskom županijom i Istarskim domovima zdravlja, organizirao je 9 stručnih predavanja pod nazivom „Rano otkrivanje raka debelog crijeva u Istarskoj županiji“ u svim ispostavama Istarskih domova zdravlja (po 2 u Puli i Labinu). Predavaći su bili 5 liječnika specijalista epidemiologije ZZJZ IŽ (u 2013.g. doeducirani na ovu temu). Obzirom na važnost teme, na predavanje su bili pozvani svi zdravstveni radnici, a predavanje je bodovano prema pravilniku Hrvatske liječničke komore. Na predavanjima je sveukupno u cijeloj Istarskoj županiji prisustvovalo 97 liječnika i 90 medicinskih sestara iz raznih djelatnosti primarne zdravstvene zaštite. Kroz predavanje i razgovore s liječnicima željeli su ih potaknuti da motiviraju vlastite pacijente na uključivanje u program ranog otkrivanja.

SMJERNICA 3: stvaranje preduvjeta u OB Pula (prostor, kadrovi, oprema) za prihvat većeg broja osoba na kolonoskopiju (sukladno planiranom povećanju odaziva)

U OB Pula u sklopu Djelatnosti za unutarnje bolesti, u Odjelu za gastroenterologiju djeluje endoskopska ambulanta u sklopu koje se obavljaju kolonoskopije (preventivne – kod osoba s pozitivnim testom i dijagnostičke – kod osoba koje već imaju neke simptome i znakove). Kolonoskopija je metoda za pregled sluznice debelog crijeva pomoću savitljivog instrumenta, kolonoskopa. Tijekom pregleda moguće je slikanje sluznice, odstranjenje polipa, biopsije (uzimanje djelića tkiva za mikroskopski pregled), zaustavljanje krvarenja, proširenje suženja debelog crijeva. Nakon što je uočeno da postoji potreba za proširenjem i uređenjem prostora ambulante, u 2014.g. su osigurana sredstva za adaptaciju prostora te nabavu seta za reanimaciju i stola za endoskopski pregled.

IZ PRORAČUNA ISTARSKÉ ŽUPANIJE odobreno je i isplaćeno: 154.000,00 kn

SMJERNICA 4: Podrška oboljelima

Stoma klub Lige protiv raka Pula okuplja osobe oboljele od raka debelog crijeva kojima je ugrađena stoma (kolostoma tj. mjesto gdje je debelo crijevo izvedeno na površinu trbušne šupljine) iz cijele Istarske županije. Individualni razgovori i savjetovanja za novooperirane bolesnike u OB Pula odnosno kroz redoviti rad savjetovališta obuhvatili su 32 korisnika i 8 članova obitelji, te im se kroz emocionalnu i praktičnu podršku i pomoć pomoglo da lakše prebrode nastalu situaciju, da osjete da postoji način i osobe od kojih mogu dobiti potrebnu pomoć. Oboljeli pacijenti kojima je ugrađena stoma susreću se s nizom praktičnih problema vezanih za korištenje stoma vrećica. U prostoru Lige mogli su isprobati i naučiti osobno (a ponekad i njihove supruge) kako postavljati i mijenjati vrećice, odabrati one koje najviše odgovaraju njihovom statusu, dobili su savjete kako održavati higijenu stome, te ukoliko su naknadno imali problema uz pomoć voditelja Kluba omogućeno im je njihovo brže i efikasnije rješavanje. Ostvareno je 20 kućnih posjeta po Istri (11 Puljština, 4 Rovinjština, 1 Labinština, 2 Bujšrina, 2 Poreština) bolesnicima koji nisu u mogućnosti dolaziti u Klub, a potrebna im je pomoć neposredno nakon operacije i kasnije po potrebi. Educirani voditelj Kluba i zamjenik koristeći vlastito iskustvo pomažu oboljelima i članovima njihovih obitelji kroz emocionalnu podršku, savjetovanja i podršku oko korištenja vrećica. Na kućne posjete se nastavljaju telefonski kontakti kojim se pruža

daljnja pomoć i podrška. U Klubu su organizirane 2 prezentacije pomagala za sve zainteresirane članove te je Klub na poklon dobio veliku zidnu ploču s raznim vrstama pomagala. Jednom mjesečno organizirana je psihološka podrška za članove Kluba, a interes je iskazalo samo 9 oboljelih.

IZ PRORAČUNA ISTARKE ŽUPANIJE odobreno je i isplaćeno: 10.000,00 kn

Liga protiv raka Pula – Psihološko savjetovište za oboljele od kolorektalnog karcinoma

Projekt je financiran od Ministarstva zdravlja. Realizacijom projekta nastoji se omogućiti pravovremena psihosocijalna pomoć pacijentima oboljelim od kolorektalnog karcinoma koji se liječe u Općoj bolnici Pula i njihovim obiteljima u okvirima unaprijeđenog sustava podrške. Provedene su rehabilitacije i terapijske intervencije, a uključivale su individualnu psihološku podršku, psihoterapiju i grupnu terapiju. Provodio se i inicijalni susret koji je uključivao prikupljanje osnovnih podataka, skrining psiholoških smetnji pomoću validiranog instrumenta te prema potrebi: psihoedukaciju, jednokratno savjetovanje, motivacijski razgovor ili usmjeravanje prema ekstenzivnijim oblicima pomoći koji su planirani ovim projektom.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	50.000,00	204.000,00

Odstupanje izvršenja u odnosu na planirano odnosi se na rashode za adaptaciju prostora i nabavu opreme za endoskopsku ambulantu koje nije bilo moguće procijeniti prilikom izrade plana; sredstva su u Proračunu IŽ bila planirana na pozicijama Opće bolnice Pula

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Danijela Lazarić-Zec i Romanita Rojnić

prioritetno područje: PREVENCIJA KARDIOVASKULARNIH BOLESTI

Plan aktivnosti unutar prioritetnog područja prevencije kardiovaskularnih bolesti za 2014. godinu bio je podijeljen na opis implementacije:

1. Projekta LOVE YOUR HEART
2. Aktivnosti provedene od strane Tima za zdravlje i Upravnog odjela za zdravstvo i soc. skrb
3. Aktivnosti Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije vezane uz prevenciju KVB
4. Projekata odabrani temeljem javnog poziva

Na taj je način organizirano i ovo izvješće provedbe aktivnosti.

1. Projekt LOVE YOUR HEART – provedba i rezultati

Implementacija projekta LOVE YOUR HEART se uspješno provodila u suradnji Istarske županije, Istarskih domova zdravlja i Opće bolnice Pula, te talijanskih i albanskog partnera. Doprinos hrvatskih suradnika na projektu (Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar, Zadarske županije i Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije) je također bio veoma značajan za postizanje postavljenih rezultata.

Iako je EU svim projektima, pa tako i ovom, smanjila proračun projekta za 5% u studenome 2013. godine te mjesecima kasni sa kontrolama odrađenih aktivnosti i isplatama troškova, planirane aktivnosti u Istri su realizirane po planu. U nastavku donosimo tabelarni pregled postignutih rezultata koji su značajni za istarske partnere (uz sažetak pripadajućih planiranih aktivnosti po radnim paketima).

1.1. RADNI PAKETI – AKTIVNOSTI I REZULTATI (s naglaskom na rezultate u Istarskoj županiji)

RADNI PAKET / PLANIRANE AKTIVNOSTI	POSTIGNUTI REZULTATI
RADNI PAKET 1 * Upravljanje projektom * Koordinacija * Evaluacija Rad Upravnog odbora; radni susreti; detaljan akcijski plan; financijsko vođenje; plan praćenja i izvještavanja, završna vanjska revizija projekta	Održan je sastanak Upravnog odbora Projekta uz brojne druge susrete koji su rezultirali prijedlogom za rebalansom proračuna projekta i manjih promjena projektnih aktivnosti. Prijedlog je prihvaćen od strane Upravljačkog tijela iz EU. Financijsko vođenje projekta i izvještavanja prema Upravljačkom tijelu su uspješno odrađeni. Istarska županija je vodeći partner u projektu i koordinirala je rad svih partnera.
RADNI PAKET 2 * Komunikacija * Informiranje Prezentacija projekta putem medija i promidžbenih materijala, senzibilizacija i informiranje javnosti, web stranica, obilježavanje prigodnih Dana putem preventivnih akcija, umrežavanja unutar struke i civilnog sektora, informiranje struke, međunarodni kongresi, knjižice i brošure za građanstvo; radio i TV emisije; stručni sastanci ...	Rezultati projekta prezentirani su na međunarodnim skupovima u sklopu Motovunske ljetne škole, na skupu u HGK u Puli, na skupu u Forlimpopoliju u Italiji, te na zdravstveno-rekreativnoj manifestaciji <i>Hoditi i zdravi biti</i> u Puli.

<p>RADNI PAKET 3</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zajednički model prevencije KVB * Procjena resursa i vještina, lokalnih potreba <p>Prepoznavanje svih "karika" koje se bave prevencijom KVB ili njihovih nedostataka, analiza postojećih resursa i vještina, analiza minimalnih standarda za akreditaciju za rad u prevenciji KVB, "poveznice" postojećih karika, studija izvodljivosti za sustav prepoznavanja kompetencija, model prevencije KVB, priprema različitih kurikuluma za edukaciju stručnjaka i materijala za edukaciju građana (rizični čimbenici, navike, bolesti...)</p>	<p>Tiskani su i distribuirani dvojezični (hrvatski/talijanski) edukativni materijali za edukaciju građana i stručnjaka (6 vrsta edukativnih priručnika + slikovnica za rad s djecom) i objavljeni su na web stranicama Zdrava Istra-Istria sana. Izrada edukativnih video-materijala za edukaciju građana je u završnoj fazi (odrađen je postupak javne nabave, odabran najpovoljniji dobavljač, ugovorena izrada video-materijala, odrađena snimanja na nekoliko lokacija, u tijeku je završna obrada i montaža snimljenih emisija – 7 emisija u virtualnom studiju i 13 na terenu).</p>
<p>RADNI PAKET 4</p> <ul style="list-style-type: none"> * Edukacija i stručno osposobljavanje uz međunarodnu razmjenu iskustava i znanja <p>Stručno osposobljavanje zdravstvenih radnika, edukativni programi za ugostitelje, suradnja s obrazovnim sustavom, studijske posjete, radno iskustvo i stažiranje, edukacija predstavnika civilnog sektora, suradnja s ostalim priobalnim županijama i ŠNZ,...</p>	<p>Realizirana su četiri studijska putovanja za edukaciju stručnjaka iz Istarske županije; izvršena je edukacija i certifikacija patronažnih sestara IDZ za rad sa rizičnim pacijentima (43 patronažnih sestara); izvršena je edukacija liječnika obiteljske medicine za rad s novim informacijskim sustavom Love Your Heart (59 liječnika na radionicama u Puli, Poreču i Pazinu).</p>
<p>RADNI PAKET 5</p> <ul style="list-style-type: none"> * Infrastruktura * Oprema * Software <p>Renoviranje Centra za prevenciju KVB u Istri (IDZ: edukativno-koordinativni dio; OB – dijagnostički dio), te Centra za prevenciju u Tirani; priprema software-a za integraciju svih sudionika prevencije KVB u Istri; kupnja medicinske i informatičke opreme za rad Centara</p>	<p>Nabavljena je dodatna informatička i medicinska oprema potrebna za rad u projektu za sva tri istarska partnera (odobreno rebalansom unutar projekta), te su završeni svi potrebni građevinski radovi u Istarskim domovima zdravlja i u Općoj bolnici Pula. Centri za prevenciju kardiovaskularnih bolesti su u potpunosti pripremljeni za rad s pacijentima.</p> <p>Odrađen je postupak javne nabave, ugovorena i izvršena izrada i implementacija informacijskog sustava prevencije kardiovaskularnih bolesti 'Love Your Heart'; educirani su korisnici; informacijski sustav je pušten u rad te sada povezuje informacijske sustave liječnika opće/obiteljske medicine, Opće bolnice Pula i Centra za prevenciju KVB u IDZ.</p>
<p>RADNI PAKET 6</p> <ul style="list-style-type: none"> * Najmanje 15 mjeseci eksperimentalnog rada Centara u Istri i Tirani * Vođenje registra KVB pacijenata * Edukacija građana <p>Edukacija građana; rano otkrivanje rizičnih; pregledi specijalista mimo lista čekanja; uvećanje broja Holter pretraga za 100%, te ergometrija i ultrazvučnih pretraga srca za najmanje 20%; uključivanje pacijenata sa preživjelim infarktom srca ili moždanim udarom u stručno vođene klubove</p>	<p>Otvoren je i pušten u rad Centar za prevenciju KVB u Puli na dvije lokacije; zaposleni su diplomirani fizioterapeut za rad u Centru u IDZ, te viša medicinska sestra na pola radnog vremena za rad u OB Pula. Ugovoreni su internisti/kardiolozi za dodatni rad s pacijentima u OB Pula. Liječnici obiteljske medicine diljem Istarske županije odradili su 723 skrining pregleda svojih rizičnih pacijenata; u Općoj bolnici je u sklopu projekta pregledano 1241 pacijenata te je pruženo 1394 dijagnostičkih usluga. Educirano je 107 pacijenata (podaci obrađeni 31.1.2015.).</p>

2. Aktivnosti provedene od strane Tima za zdravlje i Upravnog odjela za zdravlje i socijalnu skrb

Planirane i izvršene aktivnosti	Sredstva iz proračuna IŽ (u kn)
Planirane aktivnosti: Umrežavanje rada dionika koji sudjeluju u prevenciji KVB (uprava, struka, civilne organizacije), organiziranje zajedničkih aktivnosti, razvoj modela prevencije KVB, razvoj Centra za prevenciju kardiovaskularnih bolesti, medijska promocija, iznalaženje mogućnosti za održivost projekta, ... Izvršene aktivnosti: Ugovoreno je stručno praćenje, mentoriranje i evaluacija rezultata projekta ostvarenih putem informacijskog sustava 'Love Your Heart' s Društvom nastavnika opće/obiteljske medicine koje prati rad liječnika obiteljske medicine uključenih u projekt i broj novo-otkrivenih rizičnih KVB pacijenata.	52.500,00
Planirane aktivnosti: Intelektualne usluge s ciljem pripreme edukativnih materijala o prevenciji kardiovaskularnih bolesti Izvršene aktivnosti: Ugovoreni su stručnjaci sa područja prevencije kardiovaskularnih bolesti za izradu edukativnih materijala za građane; izvršena je prilagodba računalnog programa INCON koji koriste liječnici obiteljske medicine na informacijski sustav 'Love Your Heart' (uključujući i edukativne materijale za pacijente)	50.505,11

3. Projekti odrađeni u Zavodu za javno zdravlje Istarske županije

3.1. Program unapređenje prehrane u predškolskim ustanovama Zavoda za javno zdravlje Istarske županije sustavno se provodi na području cijele Županije. U ovaj program uključen je higijensko sanitarni nadzor, kao i računska analiza tjednih jelovnika i izrada novih prijedloga te korekcija eventualnih nepravilnosti. Na taj se način prehrana u 36 centralnih, 48 područnih i 32 privatna vrtića nastoji uskladiti sa preporukama mediteranske prehrane koja je jedan od zaštitnih čimbenika pri prevenciji kardiovaskularnih bolesti. Ovakav sustavan način provedbe programa unapređenja prehrane u predškolskim ustanovama jedinstven je u Hrvatskoj, a kao rezultat dugogodišnjeg rada u lipnju 2014. promovirana je knjiga *Uspješni jelovnici* (od 2009. do 2013.). Tijekom 2014. godine u suradnji sa gradom Pula odvijao se program edukacije djelatnika privatnih pulskih vrtića u sklopu projekta „Edukacija o prehranbenim potrebama predškolske djece i primjeni HACCP sustava u predškolskim ustanovama na području grada Pule” sa 5 susreta i ukupno 10 radionica.

3.2. Provedba Programa unapređenja prehrane u osnovnim školama se od školske godine 2013./2014. sustavno provodi za učenike svih petih razreda uz potporu Grada Pule. U rujnu 2014. je održan drugi susret *Promocije pravilne prehrane u osnovnim školama* na kojemu je šest škola prezentiralo svoje projekte na temu promocije pravilne prehrane i zdravog načina života. Program promocije pravilne prehrane u osnovnim školama rezultirao je i formiranjem Povjerenstva za prehranu na nivou grada Pule koje se sastoji od predstavnika Grada, osnovnih škola, to jest ravnatelja i kuhinjskog osoblja te ZZJZIŽ. Time je iskazana želja i potreba za kontinuiranim praćenjem kvalitete prehrane u školama.

3.3. Zavod je tijekom 2014. godine aktivno sudjelovao u realizaciji nekolicine projekata i evenata vezanih za promociju zdravlja i prevenciju bolesti: ***Istarski zeleni pjat i Istarski zeleni pjat 2 udruge Zelena Istra; Pokretom do zdravlja Medicinske škole Pula; Hoditi i zdravi biti u glavnoj organizaciji Istarske županije.***

3.4. Obilježavanje Svjetskih dana - u organizaciji ZZJZIŽ i u suradnji s Upravnim odjelom za zdravstvo Istarske županije, sa Zdravim gradovima, sa zdravstvenim i obrazovnim ustanovama te organizacijama civilnog društva, tijekom 2014. godine obilježeni su diljem Istre 7. 4. Svjetski dan zdravlja; 28.9. Svjetski dan srca (manifestacija *Škrapula*) te 21.10. Međunarodni dan pješčenja.

3.5. U listopadu su djelatnici ZZJZIŽ sudjelovali na **3. Hrvatskom kongresu preventivne medicine i unapređenja zdravlja u Vinkovcima** sa 5 radova kojima su prezentirali brojne programe i aktivnosti vezane uz promociju zdravlja i unapređenje prehrane kod djece i mladih. Sudionici kongresa su dva dana konzumirali obroke spravljene po receptima istarskih vrtića i škola, uz brojne pohvale.

4. Projekti odabrani temeljem javnog poziva

EDUKACIJA O RIZIČNIM ČIMBENICIMA		
Nositelji i naslov projekta	Osnovne značajke projekta i rezultati	Sredstva iz proračuna IŽ (u kn)
4.1. Medicinska škola Pula: Pokretom do zdravlja	Održana su 22 stručna predavanja s ciljem edukacija djece vrtićkog i školskog uzrasta i njihovih roditelja o važnosti tjele vježbe i zdrave prehrane, izrađena je edukativna brošura i podijeljeno je preko 700 komada, izrađena je web-stranica projekta, projekt je prezentiran na 3 međunarodne konferencije, u provođenje kinezioterapijskih vježbi kod djece od strane bacc. fizioterapije i učenika Medicinske škole Pula (smjer fizioterapeutske tehničar/ fizioterapeutska tehničarka) uključeno je 225 direktnih korisnika (76 vrtičke i 149 školske dobi), nabavljena je oprema za rad u vrijednosti od 26.200,00 kuna (rekviziti za tjele vježbu). Sa 60.000,00 kuna je financiran sam projekt <i>Pokretom do zdravlja</i> , a preostali iznos se odnosi na pokrivanje putnih troškova voditelja projekta na Motovunsku ljetnu školu i na međunarodni skup na temu prevencije debljine djece u Trstu gdje su prezentirani rezultati projekta.	61.642,28

LOKALNI PROGRAMI PREVENCIJE		
Nositelji i naslov projekta	Osnovne značajke projekta i rezultati	Sredstva iz proračuna IŽ (u kn)
4.4. KRUPP: Rekreativno pješčenje i vježbe u prirodi u cilju prevencije KVB	Preventivni program zaštite zdravlja, prije svega prevencije KVB putem pješčenja, vježbi u prirodi, edukacijom, medijskom promocijom, predavanjima. Osigurani su uvjeti i organizirana su kontinuirana pješčenja u prirodi na različitim stazama u okolici Pule – tri puta tjedno. Jednom mjesečno se organiziraju pješčenja na duge staze u drugim općinama i gradovima Istre. Organizirano je i šest pješčenja za djecu i studente. U projekt je bilo uključeno 150 direktnih i 500 indirektnih korisnika.	30.000,00
4.5. DIJABETIČKA	Rano otkrivanje šećerne bolesti u općoj populaciji i	15.000,00

<p>UDRUGA IŽ: Prevenција i edukacija oboljelih od šećerne bolesti</p>	<p>edukacija novootkrivenih bolesnika o načinu života s ciljem sprječavanja komplikacija bolesti. Organizirano je 9 edukativnih predavanja kojima se odazvalo 149 osoba u Puli, Pazinu, Poreču, Rovinju i Umagu. Klubovi u Puli, Pazinu, Poreču, Buzetu, Rovinju, Umagu i Bujama su radili 2 puta mjesečno kroz 10 mjeseci (osim u Buzetu gdje su održavani kroz 6 mjeseci) i u njima je obavljeno 662 mjerenja šećera u kapilarnoj krvi te 180 mjerenja kolesterola. Savjetovališta za novooboljele su održavana kroz 10 mjeseci jednom mjesečno diljem Istre i u njima je educirano 310 osoba koje su prošle i kroz mjerenja šećera u krvi, kolesterola u krvi i krvnog pritiska. Petero djece sa šećernom bolešću je prošlo edukaciju kroz ljetni kamp mladih bolesnika. U 2014. godini je održano 19 akcija mjerenja šećera u krvi. Testirano je 1583 osoba diljem Istre među kojima je otkriveno 193 osoba sa povišenim razinama šećera u krvi te 203 osobe sa hipertenzijom. Ukupan broj direktnih korisnika različitih akcija ovog projekta je 2719.</p>	
<p>4.6. FOND ZDRAVI GRAD POREČ: Promjena ponašanja kod osoba s prekomjernom tjelesnom težinom</p>	<p>Individualno i grupno savjetovanje osoba s prekomjernom tjelesnom težinom (djeca s roditeljima, odrasle osobe, starije osobe). Tijekom 2014. godine u program je bilo uključeno 14 djece s obiteljima (41 susret obiteljskog savjetovanja) iz Poreča, Funtane, Novigrada, Višnjana i Pule; 109 odraslih osoba (75 individualnih savjetovanja i 92 grupna susreta) iz cijele Istre; te 10 osoba starije životne dobi iz Poreča (8 grupnih radionica).</p>	20.000,00

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje

Izvori financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ - Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	230.000,00	168.005,11
IŽ - Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu	0,00*	61.642,28
EU – projekt LOVE YOU HEART	5.226.188,00 / Rebalans projekta: 3.262.093,47	3.085.920,12
Proračun Grada Pule	25.070,00	22.916,63
SVEUKUPNO:	5.481.258,00 / Rebalans: 3.517.163,47	3.338.484,14

*izmjenama dopunama Proračuna sredstva za projekt proračunskog korisnika Medicinske škole Pula prebačena su na poziciju nadležnog upravnog odjela

Obrazloženje:

Tijekom 2014. godine izmjenama i dopunama Proračuna IŽ značajno su smanjena planirana sredstva u projektu LOVE YOUR HEART sa 5.226.188,00 kn na 3.262.093,47 kn iz više razloga:

- a) na razini programa IPA Adriatic smanjena su sredstva određena za projekt LOVE YOUR HEART za 5,08%;
- b) u dogovoru sa svim projektnim partnerima i kako bi se projektne aktivnosti nesmetano odvijale, rebalansom projektnog proračuna preusmjerena su značajna sredstva (609.300,00 kn) iz proračuna Istarske županije u proračune projektnih partnera (Opća bolnica Pula i ADRA Albanija) koji imaju drugačiju dinamiku trošenja od dinamike prvobitno planirane u Istarskoj županiji prilikom pisanja OPA za 2014. godinu;
- c) budući da je Istarska županija vodeći partner u ovom projektu i kao takva ima ulogu prijelaznog računa za sve transfere refundacija od strane EU prema projektnim partnerima, a tijekom implementacije pokazalo se da refundacije iz EU značajno kasne, rebalansom je korigirana pogrešno predviđena dinamika refundacija sredstava (dio je refundiran krajem 2013. godine, a dio je ostavljen za 2015. godinu);
- d) i na kraju, troškovi svih ostalih (6) partnera prolaze kroz županijski Proračun i oni nisu odradili sve aktivnosti planirane u 2014. godini u projektu, pa su sredstva za transfere partnerima također umanjena.

Izvršenje proračuna u prioritetu prevencije kardiovaskularnih bolesti iznosi 94,87%, a najveći dio neutrošenih sredstava se odnosi na projekt LOVE YOUR HEART (mali dio planiranih i ugovorenih aktivnosti iz projekta nisu uspjele biti dovršene u 2014. godini, pa su prebačene u 2015. godinu – npr. konačna izrada dijela audiovizualnih materijala).

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Olga Dabović-Rac i Roberta Katačić

prioritetno područje: PALIJATIVNA SKRB

Razvoj palijativne skrbi u Istarskoj županiji u 2014. godini planiran je na slijedeći način:

- a) Organizacija palijativne skrbi u Istarskoj županiji i koordinacija razvoja projekta odvija se na županijskoj razini
- b) Centar za palijativnu skrb Istarskoj županiji iz kojeg se koordinira, povezuje i administrira rad svih pružatelja usluga palijativne skrbi, kao i njihova edukacija, te vrši promocija palijativne skrbi situiran je u Djelatnosti za palijativnu skrb Istarskih domova zdravlja
- c) Vanbolničku medicinsku palijativnu skrb pruža Mobilni palijativni tim sa sjedištem u Djelatnosti za palijativnu skrb Istarskih domova zdravlja
- d) Palijativna skrb se razvija i u slijedećim smjerovima: bolnička palijativna skrb; socijalna palijativna skrb; volonteri u palijativnoj skrbi; posudionice pomagala; duhovna palijativna skrb.

Planirane i provedene aktivnosti u 2014. godini po ciljevima

1. ORGANIZACIJA PALIJATIVNE SKRBI I KOORDINACIJA RAZVOJA PROJEKTA NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI

CILJ 1.1: Koordinirati razvoj projekta palijativne skrbi na županijskoj razini, menadžment projekta		
RB	PLANIRANE AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
1.1.1	Održavanje redovitih sastanaka Županijskog tima za PS	Tijekom 2014. godine održana su 2 sastanka Županijskog Tima za palijativnu skrb (20. lipnja, 26. rujna) uz nekoliko sastanaka u manjim skupinama po raznim segmentima palijativne skrbi.
1.1.2	Stručna prezentacija projekta i suradnja s stručnim društvima	<p>Stručna prezentacija u Hrvatskoj odvijala se na slijedećim susretima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stručna prezentacija modela palijativne skrbi pod pokroviteljstvom Hrvatskog društva palijativne medicine (HDPM) Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ) Hospicij Marija K.Kozulić (Multiprofesionalni timski rad u palijativnoj skrbi) (01/2014) 2. Čakovec: Palijativna skrb u praksi 04/2014 3. Koprivnica (05/2014) 4. Osijek: Palijativna skrb iz teorije u praksu Model palijativne skrbi u Istarskoj županiji 05/2014 5. Šibenik 12/2014 6. Motovun 6/2014 6. stručno savjetovanje o zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti Operativno planiranje i organiziranje palijativne skrbi 2014-2016. 7. Medicinski fakultet Zagreb CEPAMET <p>Prezentacija na međunarodnoj razini:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 54. internacionalni neuropsihijatrijski kongres Pula: sekcija palijativne skrbi (6/2014) <p>Objavljeni su slijedeći radovi u stručnoj literaturi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palliative care from theory to practice (challenges and opportunities): Organisation of community palliative care service in the county of Istria; Multidisciplinary mobile palliative care team (organisation and tasks); Emotional

		<p>outcome in mobile palliative care team; How to integrate psychological support in palliative care in Croatia; Communication skills in palliative care - The role of volunteers in palliative care</p> <ol style="list-style-type: none"> II regionalni kongres Suportivna terapija onkoloških bolesnika - Zaklada onkologija: „Istarski model“, palijativne skrbi Outpatient palliative care in Istrian county of Croatia - from theory to practise (European Journal of Palliative Medicine)
1.1.3	Razvoj stacionarne (izvanbolničke institucionalne skrbi) palijativnih bolesnika (hospicij/dnevni boravci/ stacionari)	<ol style="list-style-type: none"> Pripremljena je skica hospicija u Puli (Palijativna zdravstvena ustanova) po standardima prostornog minimuma prema Pravilniku o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti Dogovorena je suradnja u vezi izgradnje hospicija u Puli između Istarske županije i biskupije Na sastanku u Ministarstvu zdravlja predstavljen je plan razvoja palijativne skrbi na stacionarnoj razini i Istarskoj županiji Osmišljen je i prezentiran idejni projekt razvoja palijativne stacionarne skrbi u Pazinu u sklopu Istarskih domova zdravlja i su suradnji sa Gradom Pazinom Grad Pula je uključen u razvoj stacionarne palijativne skrbi i ponuđen je prostor za izgradnju hospicija u Puli Opća bolnica Pula planira razvoj stacionarne palijativne skrbi u sklopu Ambulante za bol Raspravlja se o mogućnosti prijave objedinjenog projekta razvoja stacionarne palijativne skrbi na EU fondove
1.1.4	Predstavljanje projekta Županijskoj skupštini, osiguravanje njihove podrške	Dokumenti vezani za palijativu poslani su na Skupštinu i prezentirani su, osigurana je podrška Županijske skupštine
1.1.5	Osiguravanje potrebnih ljudskih resursa za rad u PS, odluka o planu edukacije članova mobilnog palijativnog tima i drugih pružatelja usluga PS; prepoznavanje dodatnih usluga koje treba razvijati	<p>Obavljena je analiza statističkih podataka prema dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku; u suradnji s HZZO-om je na radnoj grupi u Motovunu izvršena procjena resursa za palijativnu skrb u Istarskoj županiji.</p> <p>Vezano za plan edukacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obavljena je edukacija novih volontera u Rovinju (48) i Puli (15) Predviđena edukacija socijalnih radnica u Grazu nije obavljena zbog jezičnih barijera. U listopadu je zaposlena nova medicinska sestra za rad u Centru za palijativnu skrb – njena se dodatna edukacija planira u 2015. godini.
1.1.6	Stručna evaluacija projekta PS u IŽ	<p>Potpisan je ugovor o poslovnoj suradnji sa Medicinskim fakultetom u Zagrebu na provedbi projekta vrednovanja promjena u zdravstvenom sustavu Istarske županije – u pružanju palijativne skrbi. Ugovorene su analitičko evaluacijske aktivnosti čija je realizacija u tijeku.</p> <p>Osim toga, tijekom 2014. godine razvijao se program za informatičku obradu podataka u Istarskim domovima zdravlja uz uključivanje <i>Palliative care outcome scale</i> i <i>POS- Symptom scale</i> u obradu</p>

		podataka; analiza rada pružene palijativne skrbi je još u tijeku.
1.1.7	Medijska promocija (LOMOVIMA i građanima) sa svrhom širenja usluga na veći broj pacijenata u svim krajevima IŽ; web stranica	Tijekom 2014. godine održani su brojni javni nastupi na TV i radio emisijama (5) i novinama, kao i okupljanje prigodom obilježavanja Svjetskog dana palijativne skrbi. Ove godine je dovršen dokumentarni film <i>Bolest</i> snimljen s našim bolesnicima i njegovateljima (režiserka Vlatka Vorkapić- Jadran film).
1.1.8	Osmisliti duhovnu palijativnu skrb u IŽ i njenu integraciju u ostale komponente PS IŽ	Odvijali su se ozbiljni pregovori Istarske županije s Porečko-pulskom biskupijom o zajedničkim aktivnostima oko organiziranja hospicija u Puli

CILJ 1.2: Osigurati financiranje projekta palijativne skrbi u IŽ		
RB	PLANIRANE AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
1.2.1	Osiguravanje sredstava iz županijskog proračuna za potrebe implementacije projekta	Sva planirana sredstva su u potpunosti osigurana iz županijskog proračuna i namjenski su utrošena. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je financirao rad 1 osnovnog tima za palijativnu skrb.
1.2.2	Pregovaranje s HZZO-om i Ministarstvom zdravlja vezano uz financiranje i priznavanje palijativnih timova i kreveta u Mreži	Pročelnica UO za zdravstvo i socijalnu skrb, kao i članovi Županijskog tima u više su navrata razgovarali sa predstavnicima Ministarstva zdravlja o potrebi priznavanja palijativnih kreveta i još jednog tima u Mreži javne zdravstvene službe; na jesen je u Ministarstvu zdravlja prezentiran razvoj palijativne skrbi u Istri kao i daljnje potrebe; početkom siječnja 2015. godine je pomoćnica ministra zdravlja posjetila Istarske domove zdravlje gdje joj je, između ostalog, prezentiran rad i razvoj Centra za palijativnu skrb uz ukazivanje na potrebe za priznavanjem dodatnih timova i palijativnih kreveta.
1.2.3	Pružanje podrške oko prijavljivanja na EU natječaje	Obavljeno je nekoliko preliminarnih razgovora sa potencijalnim partnerima za prijavu na EU natječaje; razmišlja se o prijavi objedinjenog projekta razvoja stacionarne palijativne skrbi u Istarskoj županiji (hospicij u Puli, stacionar u Pazinu, Ambulanata za bol u Općoj bolnici Pula).
1.2.4	Dogovaranje kriterija i plaćanje dodatnog rada zdravstvene njege za potrebe palijativnih bolesnika (iznad standarda)	U nekoliko sastanaka sa predstavnicima pružatelja usluga zdravstvene njege u kući dogovarani su kriteriji i cijene dodatnog plaćanja rada za potrebe palijativnih bolesnika. Pružatelji usluga nisu prihvatili rad po cijeni HZZO-a tako da su sredstva s ove pozicije preusmjerena na dodatne aktivnosti Istarskih domova zdravlja u pružanju palijativne skrbi.

2. CENTAR ZA PALIJATIVNU SKRB ISTARSKE ŽUPANIJE

CILJ 2.1: Koordinirati i administrirati rad svih sudionika pružanja palijativne skrbi (s pacijentom u središtu) i međusobno ih povezivati.		
RB	PLANIRANE AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
2.1.1	Održavanje redovitih koordinativnih sastanaka članova specijalističko-konzilijarnog Mobilnog palijativnog tima (MPT)	Održano je 9 koordinativnih sastanaka MPT
2.1.2	Organizacija psihološke podrške članovima MPT kroz grupni rad predvođen od strane psihijatra.	Dr. Tomislav Peharda, specijalist psihijatrijske medicine održao je 11 sastanaka psihološke podrške članovima MPT
2.1.3	Djelovanje kao koordinativna spona između palijativnih pacijenata i obitelji te svih pružatelja usluga (MPT, LOM, patronažne službe, zdravstvene njege, socijalnih radnika, stacionarnih ustanova, posudionicama pomagala)	Tijekom 2014. godine Centar za palijativnu skrb u IDZ-u je pružio 1175 različitih usluga koordinacije rada među različitim pružateljima palijativne skrbi.
2.1.4	Vođenje e-registra palijativnih pacijenata	U e-registar evidentirano je 404 novih pacijenata tijekom 2014. godine.

CILJ 2.2: Koordinirati i implementirati plan edukacije		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
2.2.1	Edukacija članova Tima po zaključcima Županijskog tima za PS	Na jesen 2014. godine trebala je biti obavljena klinička edukacija socijalnih radnica i voditeljica volontera u Grazu. Planirana edukacija je odgođena budući da se ni jedna socijalna radnica imenovana za tu edukaciju nije služila njemačkim ili engleskim jezikom.
2.2.2	Edukacija ostalih koji su uključeni u pružanje PS po zaključcima Županijskog tima za PS (npr. poslijediplomski tečajevi, tečajevi za volontere, ...)	Obavljena je edukacija novih volontera u Rovinju (48 volontera) i Puli (15 volontera).

3. SPECIJALISTIČKO-KONZILIJARNI MOBILNI PALIJATIVNI TIM

CILJ 3.1: Palijativnim pacijentima na kućnoj njezi diljem Istarske županije i njihovim obiteljima osigurati dostupnost usluga specijalističko-konzilijarnog mobilnog palijativnog tima u kući (u suradnji s LOM, patronažnom službom i zdravstvenom njegom u kući).		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
3.1.1	Osiguravanje palijativnim pacijentima na kućnoj njezi kućne posjete liječnika specijalista – članova MPT	Tijekom 2014. godine obavljeno je 1.678 kućnih posjeta članova MPT
3.1.2	Osiguravanje palijativnim pacijentima na kućnoj njezi indicirane medicinske intervencije i zahvate koji se mogu obavljati u kućnim uvjetima (primjena intravenske, intramuskularne ili subkutane terapije; promjena/stavljanje urinarnog katetera; abdominalna punkcija,	Pruženo je 1.472 medicinskih intervencija različitih vrsta.

	pleuralna punkcija; citološka punkcija/biopsija; postavljanje nazo-gastrične sonde; previjanje; nekrektomija; mjerenje koncentracije O ₂ ; aspiracija dišnih putova; incizije; UZV pretraga;...)	
3.1.3	Osiguravanje palijativnim pacijentima na kućnoj njezi i članovima obitelji indicirane psihološke i psihoterapeutske intervencije (psihoterapija, suportivna psihoterapija, fokalna psihoterapija, KBT problem solving, žalovanje,...)	Odrađeno su 128 psiholoških i psihoterapeutskih intervencija
3.1.4	Osiguravanje palijativnim pacijentima na kućnoj njezi i članovima obitelji posjetu i pružanje usluga od strane socijalnih radnika	Tijekom 2014. zatraženo je 58 intervencija od čega u kod 11 osoba unatoč nastojanju da se promptno izvrši kućna posjeta, nije se uspjelo posjetiti jer su preminuli, ili se radilo o osobama koje nisu bile zainteresirane za uslugama socijalne skrbi. Kod 21 korisnika koji su podnijeli zahtjeve za novčanim naknadama isto nisu ostvarili jer su u tijeku vođenja postupka preminuli, 7 osoba je u postupku priznavanja prava, a 21 je ostvarila zatraženo pravo .
3.1.5	Osiguravanje palijativnim pacijentima na kućnoj njezi i članovima obitelji telefonske konzultacije i savjetovanja	Izvršeno je 936 konzultacija i savjetovanja
3.1.6	Evaluacija rada MPT i Djelatnosti za PS u IDZ	UO za zdravstvo i socijalnu skrb i Županijskom timu za PS je podneseno detaljno Izvješće o radu MPT i Djelatnosti

CILJ 3.2: Osigurati savjetodavnu i stručnu podršku palijativnim pacijentima i njihovim obiteljima, te zdravstvenim djelatnicima koji pružaju PS diljem Istarske županije

RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
3.2.1	Pružanje savjetodavne i stručne podrške palijativnim pacijentima i njihovim obiteljima kroz rad savjetovaništa diljem Istarske županije (Poreč, Umag)	U sklopu savjetovaništa pružene su palijativne usluge za 20 pacijenata
3.2.2	Pružanje stručne podrške u radu s palijativnim pacijentima smještenima u izvanbolničkim stacionarnim ustanovama	Pruženo je 61 konzultacija za pacijente smještene u stacionarima IDZ-a te u domovima za starije i nemoćne osobe u Umagu i Poreču
3.2.3	Osiguravanje savjetodavne podrške zdravstvenim djelatnicima PZZ koji pružaju palijativnu skrb pacijentima na kućnoj njezi (LOM, patronažna služba, zdravstvena njega u kući)	Pruženo je 372 konzultacija zdravstvenim djelatnicima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
3.2.4	Osigurati kontinuitet dostupnosti savjeta medicinskih sestara palijativnim bolesnicima (24/7) kroz projekt <i>Halo, niste sami!</i> ; edukacija sestara	Na sastancima sa nositeljima projekta <i>Halo, niste sami!</i> i nakon analize rada sestara zaključeno je da unutar tog projekta ne postoje dovoljni resursi za rad u palijativnoj skrbi

4. BOLNIČKA PALIJATIVNA SKRB

CILJ 4.1: Osigurati pružanje usluga psihoonkološkog tima		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
4.1.1	Rad multidisciplinarnog psiho-onkološkog tima; koordinacija rada sa pacijentom u središtu; unaprjeđenje komunikacije prema pacijentu i obitelji	Psiholog pruža psihološku podršku i savjetovanje na Internom odjelu te Odjelu za kirurgiju. Rad se zasniva na načelima multidisciplinarnog pristupa u smislu da prepoznavanja potreba i probir onkoloških pacijenata za psihološku podršku obavljaju djelatnici odjela (liječnici i medicinske sestre) te se nastoji zajednički (psiholog i medicinske sestre) pomoći pacijentu. Temeljne aktivnosti jesu priprema na operativni zahvat, prihvaćanje i prilagodba na onkološku bolest te unaprjeđenje komunikacije s članovima obitelji itd. Specifična aktivnost provodi se na Odjelu za onkologiju i hematologiju gdje su pretežito uključeni pacijenti na kraju života (end-of-life). Kao i na prethodnim odjelima, rad se zasniva na multidisciplinarnom timu koji se sastoji od onkologa, psihologa te po potrebi psihijatra. Psiholog je u 2014. godini uključen i u rad psiho-onkološkog savjetovišta u kojem se rad zasniva na van-bolničkim pacijentima. Psihijatar i psiholog zajednički blisko rade (ovisno o potrebama pacijenata) uz suradnju s onkolozima i volonterima. Obuhvat je oko 4-5 onkološka pacijenata tjedno.
4.1.2	Grupna edukacija i psihološka podrška medicinskih sestara, VMS i liječnika koji rade sa palijativnim pacijentima	Grupna edukacija je obavljena sa srednjim i sa višim medicinskim sestrama (njih 12 koje su ostale zajedno do kraja ciklusa od 7 susreta). Obavljena je evaluacija grupnog rada od strane psihologa. Specifično su postavljena pitanja vezana uz korisnost grupne edukacije za unaprjeđenje kompetencija rada s palijativnim pacijentima (inicijativa ravnateljice). Rezultati ukazuju na pozitivan trend u smislu boljeg prepoznavanja i nošenja s vlastitim emocijama i stanjima pacijenata/obitelji, boljih komunikacijskih vještina i sl. Sa sestrama se nastavlja daljnja edukacija jednom mjesečno, što je progres i pokazatelj potrebitosti ovakvog oblika osvještavanja emocionalnih relacija.
4.1.3	Psihološko-psihijatrijska podrška pacijentima u fazi akutne bolesti i rekonvalescentima; te njihovim obiteljima (psihoonkološko grupno savjetovanje, savjetovanje u specifičnim situacijama, edukacija onkoloških bolesnika i obitelji) – uključenje Lige protiv raka Pula	U sklopu projekta <i>Unapređenje mentalnog zdravlja bolesnika oboljelih od malignih bolesti i njihovih obitelji</i> vršena su grupna psihoterapija, savjetovanja i edukacije za 11 korisnika i 4 članova obitelji. Pruženo je 179 usluga <i>Psihološkog savjetovišta za onkološke bolesnike</i> + 16 usluga za članove obitelji u dnevnoj bolnici Opće bolnice Pula i na odjelu kardiovaskularne kirurgije.
4.1.4	Unaprjeđenje interdisciplinarne komunikacije među pružateljima usluga palijativne skrbi (članovi MPT i bolničkog konzilija)	Održano je 48 zajedničkih sastanaka članova MPT i bolničkog konzilija
4.1.5	Priprema definiranih smjernica različitih postupaka pružanja palijativnih usluga u kojima je opisan način suradnje između djelatnika OB i onih iz PZZ	Projekt "preuzimanja" pacijenata sa internog odjela se odvija uspješno, a istovremeno se i završava proces informatizacije službe palijativne skrbi. U informatičkom sustavu se omogućava direktno povezivanje OB i IDZ uz točno definirane postupke.

5. SOCIJALNA PALIJATIVNA SKRB

CILJ 5.1: Pružanje socijalne palijativne skrbi palijativnim pacijentima i njihovim obiteljima diljem IŽ		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
5.1.1	Održavanje koordinativnih sastanaka socijalnih radnika koji pružaju PS	Održano je 6 koordinativnih sastanaka socijalnih radnika s liječnicima voditeljima palijativne skrbi na kojima je raspravljano o socijalnim aspektima i mogućnostima uključivanja korisnika u sustave društvene brige o potrebitima.
5.1.2	Pružanje socijalne palijativne skrbi palijativnim pacijentima i njihovim obiteljima diljem IŽ, uz koordinaciju iz Centra za PS	Odrađene su kućne posjete odnosno usluge socijalnog rada palijativnim pacijentima koje su zatražene od strane Centra za PS. Inicijativa palijativnog tima u većini slučajeva se odnosi na prvi poziv za intervencijom, što znači da su unatoč postojanju potreba korisnici bili neupućeni u svoja prava. Nakon izvršene prve posjete, korisnici su upoznati s postupcima i pravima te im je pružena stručna pomoć u okviru u ostvarivanja pojedinih prava.
5.1.3	Pružanje socijalne palijativne skrbi palijativnim pacijentima i njihovim obiteljima u Poreču i okolici (projekt Doma za starije i nemoćne osobe Poreč: Hospicij – kućna skrb)	Na području cijele Poreštine su kroz projekt <i>Hospicij – kućna skrb</i> Doma za starije i nemoćne osobe Poreč pružene socijalne, psihološke i zdravstvene usluge za 80 korisnika, a kroz posudionicu ortopedskih pomagala usluženo je 160 korisnika.
5.1.4	Izviđanje mogućnosti privremenog hitnog smještaja (tranzitorni dom) palijativnog bolesnika u socijalnim ustanovama (dok se ne nađe trajnije rješenje) – odluka na razini Skupštine IŽ o prioritarnom smještaju po strogo određenim kriterijima	Potreba za hitnom intervencijom u smislu institucionalnog zbrinjavanja programski je zadatak koji se prenosi iz prethodnih perioda i ostaje kao zadatak i u idućem periodu. Težinu toga zadatka predstavlja činjenica da su domovi prekapacitirani, da su liste čekanja duge i opterećene i zamolbama osoba koji nemaju stvarnu potrebu za smještajem. Zaključeno je da je potrebna koordinacija između više društvenih subjekata da bi se problem riješio, kao i izrada kriterija za smještaj u ustanove (prelazak od kriterija dužine čekanja na smještaj na kriterije specifičnosti stvarnih potreba).

6. VOLONTERI U PALIJATIVNOJ SKRBI

CILJ 6.1: Koordinirati rad volontera na različitim razinama pružanja PS i implementacija aktivnosti		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
6.1.1	Koordinacija i nadzor nad radom volontera – profesionalni angažman koordinatora, određivanje koji volonter paše kojem pacijentu	Izrađen je popis volontera nakon završene edukacije i izvršena je podjela po korisnicima (pacijentima) – u Rovinju 15 volontera, a u Puli 5 volontera. Izvršeni su redovni mjesečni sastanci s volonterima.
6.1.2	Posjete volontera u kućama pacijenata i u domovima umirovljenika (sat vremena tjedno s korisnikom – šetnja, razgovori, druženje, nabavka namirnica i lijekova, zamjena	Realizirano je sveukupno 2.864 sati volonterskog rada u 2014. godini: 6 volontera u Labinu odradilo je 480 sati rada, 22 volontera u Puli odradilo je 2.304 sati rada, a 2

	njegovatelja, priprema obroka, poduka članova obitelji o osnovama kuhanja)	volontera u Pazinu odradilo je 80 sati rada.
6.1.3	Psihološka podrška volonterima Praćenje rada volontera, supervizija i usavršavanje volontera Stručno usavršavanje voditelja i koordinatora	Održano 10 sastanaka sa volonterima u Puli, 5 u Labinu i 3 u Rovinju.
6.1.4	Popularizacija volonterstva u PS preko VCIŽ	Volonterski centar Istarske županije je radio na popularizaciji volonterstva općenito, a koordinatori volontera iz Lige protiv raka su promovirali volonterstvo specifično za palijativnu skrb.

CILJ 6.2: Edukacija volontera		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
6.2.1	Edukacija novih volontera kroz bazični tečaj (tečaj u Puli, Pazinu i Rovinju)	Pula – 15 educiranih volontera Rovinjski – 48 educiranih volontera Tečaj u Pazinu je odgođen za početak 2015. godine.

7. MREŽA POSUDIONICA POMAGALA ZA PALIJATIVNE BOLESNIKA

CILJ 7.1: Organizirati i koordinirati rad posudionica diljem IŽ		
RB	AKTIVNOSTI	IZVJEŠĆE REALIZIRANOG
7.1.1	Koordinacija rada posudionica diljem Istre (Pula, Poreč, Pazin, Labin): vođenje spiska pomagala i pružatelj usluga po svim lokalitetima diljem IŽ, uviđanje potreba za nabavom novih pomagala i širenjem usluga, upućivanje pacijenta i obitelji (u suradnji sa Centrom za PS)	Koordiniran je rad posudionica u Puli, Labinu i Pazinu, posuđeno je 394 „manjih“ pomagala (poput npr. antidekubitalnih madraca) u Puli, 11 u Pazinu te 35 u Labinu. Centar za PS Istarskih domova zdravlja preuzeo je organizaciju posudionice većih pomagala (nakon dvije donacije dobivene iz Njemačke/Karlsruhe – obitelj Diminić: 90 rabljenih bolesničkih kreveta (30 električnih); 20 bolesničkih ormarića; 18 invalidskih kolica; 35 hodalica;...). Preko Centra je izvršena posudba 30 većih pomagala.
7.1.2	Pružanje psihološke podrške njegovateljima i članovima obitelji pri posudbama (prije i poslije smrti pacijenta)	Broj obavljenih razgovora psihološke potpore: Pula 394; Pazin 11; Labin 35
7.1.3	Obnavljanje dotrajalih pomagala	Nabavljeno je 40 novih antidekubitalnih madraca
7.1.4	Edukacija voditelja posudionica	Voditeljice posudionica u Labinu i Pazinu su prošle edukaciju iz osnova palijativne skrbi. Sa njima je održano nekoliko sastanaka u 2014. godini, a po potrebi se i telefonski savjetuju. Posudionica u Poreču funkcionira samostalno te se po potrebi vrši dogovaranje i savjetovanje sa posudionicom u Puli.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

PALIJATIVNA SKRB (Izvor financiranja: Proračun IŽ)	Planirano u 2014.	Ostvareno u 2014.
1. Razvoj multidisciplinarnog projekta palijativne skrbi u IŽ a) Organizacija i koordinacija b) Evaluacija c) Usluge medijske promidžbe d) Stručna prezentacija projekta i ostalo	126.000,00	64.693,50
2. Aktivnosti vezane za Djelatnost za palijativnu skrb IDZ: rad Centra za palijativnu skrb IŽ, rad specijalističko-konzilijarnog Mobilnog palijativnog tima (uključujući socijalne radnike)	390.000,00	535.000,00
3. Aktivnosti vezane za rad Lige protiv raka a) Psihološko savjetovanje za onkološke bolesnike; Unapređenje mentalnog zdravlja bolesnika oboljelih od malignih bolesti i njihovih obitelji b) Koordinacija i edukacija volontera c) Obnova dotrajalih pomagala za posudionice	126.000,00	176.000,00
4. Hospicij – kućna skrb u Poreču	40.000,00	40.000,00
5. Razvoj stacionarne palijativne skrbi	118.000,00	68.000,00
6. Dodatne usluge zdravstvene njege kod palijativnih bolesnika	100.000,00	0,00
UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.):	900.000,00	883.693,50

Obrazloženje:

Prilikom izmjena i dopuna Proračuna, odobrene su prenamjene sredstva unutar Aktivnosti Palijativne skrbi na slijedeći način:

- 1) pružatelji usluga zdravstvene njege kod palijativnih bolesnika nisu željeli ugovoriti usluge po cijenama HZZO-a, tako da su sredstva rezervirana za te usluge prenamijenjena na pružanje dodatnih usluga unutar Djelatnosti za palijativnu skrb Istarskih domova zdravlja
- 2) radi promijenjenih tehničkih okolnosti vezanih za izgradnju hospicija u Puli, dio sredstava namijenjenih razvoju stacionarne palijativne skrbi prenamijenjen je za dodatno ulaganje u obnovu dotrajalih pomagala za posudionice palijativne skrbi, a dio se preusmjerio na pružanje dodatnih usluga unutar Djelatnosti za palijativnu skrb Istarskih domova zdravlja
- 3) budući da su u Županiji na snazi mjere štednje, ulaganje u medijsku promidžbu aktivnosti se preusmjerilo na pružanje dodatnih usluga unutar Djelatnosti za palijativnu skrb Istarskih domova zdravlja

Manje utrošena sredstva (16.306,50 kuna) odnose se na putne troškove za vanjske suradnike i reprezentaciju.

Odgovorna osoba za prioritetno područje: *Roberta Katačić*

prioritetno područje: ZAŠTITA ZRAKA

U proceduri definiranja prioriteta za plansko razdoblje 2014. – 2016. Plana za zdravlje okolišne problematike nisu ušle u prioritete ciljanih skupina, fokus grupa niti su podržana u sklopu web ankete. Isto tako, konsenzus konferencija nije uvrstila ekološku problematiku u prioritete Plana za zdravlje. Ipak, na temelju učestalih prosvjeda građana sa područja labinštine, posebno od perioda puštanja u pogon tvornice kamene vune u Općini Pićan, na inicijativu Tima za Plan za zdravlje, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb IŽ uključio je „Zaštitu zraka“ u prioritete.

Strateški cilj za period 2014.-2016. glasi:

„Uspostava i održavanja I. kategorije kvalitete zraka na području Istarska županije postizanje kvalitetnog informiranja javnosti i pridobivanje povjerenja u rezultate mjerenja kvalitete zraka, struku i institucije koje su nadležne za praćenje kvalitete zraka na nacionalnom, regionalnom (područnom) i lokalnom nivou“.

Obzirom na problem koji je prepoznat u samoj proceduri definiranja problema, kroz Operativni plan definirana su dva područja djelovanja i to:

1. Administrativne mjere i program praćenja kvalitete zraka na području IŽ – zadaci i aktivnosti koje se provode na području Istarske županije, a koji proizlaze iz provedbe odredbi Zakona o zaštiti zraka i podzakonskih provedbenih akata RH koji su harmonizirani s zakonskom regulativom EU;
2. Unapređenje sustava informiranja javnosti – zadaci i aktivnosti koji će definirati alate da se rezultati administrativnih mjera kvalitetnije i transparentnije prenesu široj javnosti i time postepeno vrati povjerenje u institucije koje provode aktivnosti glede zaštite i unapređenja kakvoće zraka na području Istarske županije.

Administrativne mjere i program praćenja kakvoće zraka na području IŽ

ZADATAK	AKTIVNOST	ODGOVORNI IZVRŠITELJ	ROK	IZVRŠENJE PLANA
Usvajanje Programa unapređenja i zaštite zraka	Javna rasprava o Nacrtu prijedloga Programa unapređenja i zaštite zraka na području IŽ	UO za održivi razvoj, Odsjek ZPIO	do kraja veljače 2014.	Nacrt prijedloga Programa kojega izrađuje ovlaštena institucija još uvijek je u postupku dorade pa stoga nije niti upućen u postupak javne rasprave.
	Usvajanje Programa unapređenja i zaštite zraka na području IŽ	Stručne službe Županijska skupština		Nakon dovršetka Nacrta prijedloga i provedene procedure javne rasprave isti će se, putem župana uputiti u proceduru usvajanja na predstavničko tijelo IŽ
Praćenje	Provođenje programa praćenja kakvoće zraka	Zavod za javno zdravstvo IŽ, Služba zdravstvene	kraj 2014.	Zavod za javno zdravstvo IŽ (u daljnjem tekstu: Zavod) je, sukladno Ugovoru s IŽ provodi program praćenja kakvoće zraka za 2014.

kakvoće zraka	za 2014. godinu	ekologije	<p>godinu.</p> <p>Sukladno odredbi točke 4. Ugovora Zavod će godišnje izvješće dostaviti županiji do 15. ožujka 2015. godine. Od 1. siječnja 2014. godine Zavod provodi i program praćenja koncentracije peludnih zrnaca u zraku na području grada Pule.</p> <p>Uzorkivač za pelud, nabavljen kroz Program 2013. godine, smješten je na zgradi Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, Nazorova 23, Pula, a peludna prognoza objavljuje se na službenim web stranicama Zavoda – www.zziziz.hr</p> <p>Obzirom da Zavod kod obrade pojedinačnih uzoraka nije identificirao povećane koncentracije onečišćujućih tvari za očekivati je da će se kvaliteta zraka na području IŽ kretati u okvirima kvalitete iz 2013. godine.</p> <p>Temeljem Ugovora iz 2013. godine Zavod je dostavio Izvješće o kakvoći zraka za kalendarsku 2013. godinu kroz kojeg je utvrđena I. kategorija zraka, odnosno čist neznatno onečišćen zrak na svim područjima koja su zastupljena mjernim postajama osim na području zastupljenom mjernom postajom Brovinje u mjernoj mreži Koromačno, gdje je za ozon zabilježena II. kategorija zraka, odnosno gdje su prekoračene GV i dugoročni ciljevi za prizemni ozon. Izmjerene razine ozona odgovaraju podacima iz prijašnjih godina. Granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost ($120 \mu/m^3$) je na mjernoj postaji Koromačno-Brovinje prekoračena 46 puta što je i očekivano obzirom na prirodna obilježja promatranog područja.</p> <p>Temeljem Programa za 2014. godinu nabavljen je uzorkivač za lebdeće čestice $PM_{2,5}$ koji je instaliran do kraja godine na krovu Zavoda a od 2015. godine biti će instaliran na AP Brovinje u Općini Raša.</p>
	Usvajanje Izvješća o kakvoći zraka na području	Zavod za javno zdravstvo IŽ i Stručna služba Skupštine,	<p>svibanj 2014.</p> <p>Godišnje izvješće o kakvoći zraka na području IŽ za 2013. godinu je usvojeno od strane župana u svibnju 2014. godine te je u cijelosti</p>

	županije za 2012.	Župan, Predsjednik Skupštine,		objavljeno na službenim Internet stranicama IŽ i dostavljeno Agenciji za zaštitu okoliša IŽ.
Katastar emisija u zrak - Registar onečišćivača okoliša (ROO)	Komunikacija s obveznicima prijave podataka u ROO bazu	UO za održivi razvoj, Odsjek za ZOIP	kontinuirano	U razdoblju od 1. siječnja 2014. godine do 1. ožujka 2014. godine su, poslovni subjekti sa područja IŽ (oko 800 subjekata) koji proizvode emisije u zrak iz stacionarnih izvora uslijed proizvodnih procesa i/ili grijanja poslovnih prostora, upisali emisije za 2013. godinu u Bazu ROO koju vodi Agencija za zaštitu okoliša. Tijekom tog perioda djelatnici UO za održivi razvoj, Odsjeka za zaštitu prirode i okoliša, kao nadležno tijelo u županiji, su intenzivno provodili komunikaciju s subjektima kako bi se kvalitetno izvršila prijava količina onečišćujućih tvari u zrak.
	Verifikacija podataka	UO za održivi razvoj, Odsjek za ZOIP	15. lipnja	Od 1. ožujka do 15. lipnja 2014. godine djelatnici nadležnog odsjeka provode verifikaciju unosa podataka što uključuje provjeru kvalitete i tehničku ispravnost samih prijava. U slučaju nedostataka djelatnici su u obvezi osigurati izmjenu i dopunu uz komunikaciju s obveznicima i nadležnom inspekcijom zaštite okoliša. Proces je uglavnom zaključen i AZO može pristupiti izradi izvješća za 2013. godinu.

Zaključno:

Tradicija praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije je rezultat iznimnog zalaganja Zavoda za javno zdravstvo IŽ koji je tijekom dugog vremenskog perioda od 1982. godine, uz financijsku podršku IŽ, kontinuirano unapređivao sustav praćenja kadrovski, opremom i akreditacijom pojedinih metoda, te se time profilirao u instituciju koja prati sve trenove i izazove vezano uz tu problematiku.

Tako se, u domeni „zaštite zraka“ tijekom 2013. godine, usluga prema našim građanima proširila sa program praćenja koncentracije peludnih zrnaca u zraku obzirom da su alergolozi ukazali na znatan broj alergija uzrokovanih peludom kao alergenom. Naime, uz financijsku potporu IŽ, instaliran je prvi uzorkivač peludi na području IŽ. Uzorkivač je smješten na zgradi ZZJZ IŽ u Navorovoj ulici u Pula. 2013. godina bila je godina osposobljavanja stručnog djelatnika Zavoda kao i uhođavanje metode uzorkovanja i identifikacije peludnih zrnaca karakterističnih za podneblje južne Istre. Sam program je započeo 2014. godine, predstavljanjem programa javnosti i izradom peludne prognoze za grad Pulu koja se objavljuje na službenim Internet stranicama Zavoda.

Unapređenje sustava informiranja javnosti:

Planirane aktivnosti s područja unapređenja sustava informiranja javnosti (izrada projektnog zadatka, utvrđivanje potreba javnosti, prezentacija dobivenih rezultata, definiranje aktivnosti po prioritetu za 2014. godinu, uvrštavanje dobivenih aktivnosti u program javnih potreba IŽ za 2014. godinu, analiza, evaluacija i ocjena pristiglih projekata i predlaganje aktivnosti po prioritetu za 2014. godinu) nisu u potpunosti realizirane zbog pomanjkanja financijskih sredstava.

Projektni zadatak za utvrđivanje potreba javnosti glede poboljšanja sustava informiranja koji bi, na osnovu provedenih mjerenja, bio razumljiviji i dostupniji široj javnosti je radna skupina razmotrila i definirala ali nije izvršena provedba utvrđivanja potreba putem institucije/tvrtke koja bi se morala odabrati putem javne nabave jer za to nisu bila osigurana sredstva u proračunu županije.

U Javnom pozivu za prijavu projekata iz područja zdravstva i socijalne skrbi u Istarskoj županiji za 2013. godinu nije bilo uključeno područje „Zaštite zraka“ čime članovi tima zaduženi za prioritet „Zaštita zraka“ nisu imali niti jedan projekt za ocjenu.

ZADATAK	AKTIVNOST	ODGOVORNI IZVRŠITELJ	ROK	IZVRŠENJE PLANA
Unaprijediti sustav informiranja javnosti o kakvoći zraka na način da je informacija razumljiva i dostupna široj javnosti	Uvrštavanje aktivnosti definiranih projektnim zadatkom u program javnih potreba IŽ za 2015. godinu	UO za zdravstvo i socijalnu skrb	Rok objave javnog poziva	Zbog pomanjkanja financijskih sredstava u 2014. godini, planirane aktivnosti s područja unapređenja sustava informiranja javnosti (izrada projektnog zadatka, utvrđivanje potreba javnosti, prezentacija dobivenih rezultata, definiranje aktivnosti po prioritetu za 2014. godinu, uvrštavanje definiranih aktivnosti u program javnih potreba IŽ za 2014. godinu, analiza, evaluacija i ocjena pristiglih projekata i predlaganje aktivnosti po prioritetu za 2014. godinu) nisu u potpunosti realizirane. Zbog toga je odlučeno da se razrada projektnog zadatka za utvrđivanje potreba javnosti glede poboljšanja sustava informiranja koji bi, na osnovu provedenih mjerenja, bio razumljiviji i dostupniji široj javnosti, kojega je izradila radna skupine sastavljena od predstavnika IŽ, ZZJZIŽ, industrije i nevladinog sektora definira kroz projekt koji bi se kandidirao na natječaj za javne potrebe iz područja zdravstva i socijalne skrbi u IŽ za 2015. godinu. Sukladno tome, temeljem nekoliko tematskih sastanaka s predstavnicima nevladine udruge "Zelena Istra", kao članice radne skupine, a u dogovoru s UO za zdravstvo i socijalnu skrb, odlučeno da Zelena Istra aplicira projekt: ZELENI TELEFON IŽ – zaštitom okoliša do zaštite zdravlja – PRIORITET ZRAK

				Projekt je odobren i osigurana su financijska sredstva u proračunu IŽ za 2015. godinu. Projektom je planirano 7 aktivnosti koje su uvrštene u Operativni program Plana za zdravlje – prioritet zaštita zraka za 2015. godinu
--	--	--	--	--

Zaključno:

Planirane aktivnosti s područja unapređenja sustava informiranja javnosti (izrada projektnog zadatka, utvrđivanje potreba javnosti, prezentacija dobivenih rezultata, definiranje aktivnosti po prioritetu za 2014. godinu, uvrštavanje dobivenih aktivnosti u program javnih potreba IŽ za 2014. godinu, analiza, evaluacija i ocjena pristiglih projekata i predlaganje aktivnosti po prioritetu za 2014. godinu) nisu u potpunosti realizirane zbog pomanjkanja financijskih sredstava.

Slijedom navedenog, nevladina udruga "Zelena Istra", kao članice radne skupine, a u dogovoru s UO za zdravstvo i socijalnu skrb, aplicirala je na natječaj potreba u zdravstvu i socijalnoj skrbi projekt : ZELENI TELEFON IŽ – zaštitom okoliša do zaštite zdravlja – PRIORITET ZRAK koji je odobren i za kojega su osigurana financijska sredstva u proračunu IŽ za 2015. godinu u visini od 55.000,00 kn. Od cjelovitog predloženog projekta, zbog smanjenog iznosa financijskih sredstava prihvaćeno je sedam aktivnosti koje su uvrštene u Operativni program Plana za zdravlje – prioritet zaštita zraka za 2015. godinu.

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo prioritetno područje:

Izvor financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	632.000,00	632.000,00

U razdjelu 08, poziciji 741-757 Proračuna IŽ za 2014. godinu osiguran je za Program praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva od utjecaja štetnih čimbenika iznos od 632.000,00 kn. Ukupan iznos Programa, predloženog od Zavoda za javno zdravstvo IŽ iznosio je 667.247,87 kn pa je, člankom 2. Ugovora o provođenju programa praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva od utjecaja štetnih čimbenika, Klasa: 500-01/14-01/18, Urbroj: 2163/1-06/1-14-1 od 21. ožujka 2014. godine, definirano da će iznos od 35.247,87 kn, koji predstavlja razliku između osiguranih sredstava u Proračunu IŽ i ukupnih sredstava potrebnih za realizaciju cjelovitog programa podmiriti Zavod za javno zdravstvo IŽ.

Program je u cijelosti realiziran i Zavodu je, sukladno članku 6. navedenog Ugovora, isplaćen u cijelosti iznos od 632.000,00 kn u kvartalnim obrocima i to u prvom kvartalu 228.531,25 kn i u ostala tri kvartala u jednakim obrocima u iznosu od 134.489,58 kn.

Financijska sredstva za projekt Udruge Zelena Istra pod nazivom „Zeleni telefon Istarske županije – zaštitom okoliša do zaštite zdravlja“ u visini od 10.000,00 kn iskazana su pod Ostali programi od značaja za unapređenje zdravlja i socijalnog blagostanja.

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Ljiljana Dravec i Aleksandar Stojanović

REALIZACIJA AKTIVNOSTI I PROJEKTI IZVAN PRIORITETNIH PODRUČJA

prioritetno područje iz perioda 2005.-2012.: PREVENCIJA I LIJEČENJE OVISNOSTI I POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

Iz rada Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije

U 2014. godini provodila se je prevencija, dijagnostika, izvanbolničko liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija mladih osoba s rizikom i s poteškoćama s područja mentalnog zdravlja, povremenih uzimatelja (konzumenata) i ovisnika o psihoaktivnim drogama, kroz motivacijske programe, programe smanjenja štete (individualni metadonski i buprenorfinski programi i zaštitno preventivni programi koji se odnose na hepatitis B, C te AIDS i sifilis), «Drug free» program, programe resocijalizacije ovisnika i preventivne programe u odgojno – obrazovnim ustanovama.

Stručni rad se odvijao putem individualnog, partnerskog, obiteljskog savjetodavnog i psihoterapijskog tretmana konzumenata i ovisnika, te grupne psihoterapije roditelja i članova obitelji korisnika. Provodila se je i priprema za bolnički detoksifikacijski program (PK Rab, PB «Sestre Milosrdnice» i PB Vrapče), kao i pripreme za različite programe terapijskih zajednica u RH.

Dijagnostika i izvanbolničko liječenje ovisnika također se je provodilo i u ambulantomama u Poreču i Rovinju. Kako bi dobili cjelovitu sliku problema ovisnosti i konzumacije droga s područja cijele Istarske županije, podaci o liječenim ovisnicima u ove dvije ambulante dostavljeni su u Službu i objedinjeni su s podacima iz Službe. Uspostavljena je suradnja s ambulantom u Poreču na način da psihijatar iz Službe odlazi jedanput mjesečno u Poreč, s ciljem povećanja dostupnost usluga koje se nude u Službi pacijentima iz sjevernog dijela Istre.

Provodili su se i brojni preventivni programi, kao što su razna predavanja, tribine, radionice i javno zdravstvene aktivnosti za djecu, mlade i roditelje. Provodio se je projekt „Mi to možemo zajedno“ koji se sastojao od predavanja za roditelje na temu „Obitelj i prevencija ovisnosti“ i radionica za maturante o različitim temama koje su adekvatne toj dobi. Održano je 10 predavanja za roditelje 7. razreda osnovnih i 1. razreda srednjih škola. Ukupno je na predavanjima sudjelovalo 183 roditelja, te 4 radionice za maturante pulske Gimnazije. Na radionicama je sudjelovalo 14 učenika. Na sastanku Voditelja školskih preventivnih programa održano je predavanje o novim drogama, na kojem su se sudionici educirali o novim drogama koje se pojavljuju i o njihovom djelovanju. Na predavanju je sudjelovalo 18 osoba. Organizirano je predavanje pod naslovom: «Nova paradigma odgajanja djece: postpermisivni odgoj». Predavanje je bilo namijenjeno javnosti, osobito roditeljima osnovnoškolske i srednjoškolske djece. Gost predavač bio je Zoran Milivojević, dr. med., psihoterapeut s dugogodišnjim iskustvom, profesor transakcijske analize i autor brojnih knjiga. Predavanju su prisustvovala 52 osobe. Održano je i predavanje pod naslovom: «Igre koje igraju ovisnici – transakcijska analiza problematičnog uzimanja droga», koje je bilo namijenjeno liječnicima opće medicine, liječnicima zaposlenima u zatvorskom sustavu, psihijatrima i psiholozima koji u svom radu dolaze u kontakt s ovisnicima. Gost predavač je također bio Zoran Milivojević, dr. med. Predavanju su prisustvovala 43 osobe.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlorabe droga i nezakonitog prometa drogama, na Trgu Portarata u Puli, organizirana je edukativna kampanja, s ciljem upoznavanja javnosti s problematikom ovisnosti. Na ovoj akciji

zajedno su se predstavili Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, MUP, udruga UZPIRO – CRO, udruga Institut, Sigurna kuća, Crveni križ, u suradnji s Gradom Pula. S obzirom da se problematika ovisnosti često vezuje uz mlade, posebno je bilo važno privući mlade i doprijeti s informacijama do njih. Kako bi ovaj događaj bio zanimljiv mladoj populaciji, tijekom cijele akcije odvijao se je i koncert Studija glazbene kreativnosti "Čarobna frula" čiji su članovi djeca i mladi osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta.

Povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, djelatnici Službe sudjelovali su na promotivnoj aktivnosti u organizaciji Grada Pule pod nazivom «Baci drogu u koš», zajedno s djelatnicima MUP – a, udruge UZPIRO i udruge Institut. U Mjesecu borbe protiv ovisnosti organizirane su različite aktivnosti. U školi za ugostiteljstvo i turizam u Puli organizirana je tribina za učenike, u suradnji s djelatnicima MUP – a, na temu prevenciju ovisnosti. Na tribini je sudjelovalo 28 učenika.

U suradnji s Udrugom obitelji stradalih u prometu i Udrugom mladih Medulin i MUP - om, organizirano je predavanje za mlade na temu štetnog utjecaja droga. Na predavanju je sudjelovalo 48 osoba.

Također, organiziran je i okrugli stol namijenjen liječnicima obiteljske medicine na temu «Kako motivirati pacijente za terapiju koja pridonosi boljoj kvaliteti života». Gost na ovom okruglom stolu bio je dr. med. Čelić, spec. psihijatar iz PB Vrapče. Na okruglom stolu raspravljalo se o zajedničkim problemima u radu s ovisnicima. Na okruglom stolu sudjelovalo je 43 liječnika.

Povodom mjeseca borbe protiv ovisnosti surađivalo se i s medijima. U ovom razdoblju, djelatnici Službe sudjelovali su u dvije televizijske emisije i jednoj radio emisiji na temu štetnih posljedica ovisnosti.

Tijekom 2014. godine, u Službi za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja radilo se je s 657 osoba, koje su se javile zbog problema zlouporabe droga. Za sve osobe koje se tijekom godine javljaju u Službu zbog zlouporabe droga, jedanput godišnje ispunjava se Pompidou upitnik za potrebe registra ovisnika pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. S ovisnicima i konzumentima došlo je 187 roditelja ili članova obitelji, koji su također uključeni u tretman.

Od ukupnog broja korisnika Službe zbog zlouporabe droga (657), najveći postotak čine heroinski ovisnici (85,2 %). Ako pogledamo razdoblje od prethodnih 6 godina, možemo zaključiti da je ova brojka uglavnom stabilna, uz male varijacije. To je važan podatak, jer nam govori da već registrirani ovisnici ostaju u tretmanu. Po učestalosti dolazaka, osobe koje su došle u Službu zbog zlouporabe marihuane (7,9 %) sljedeće su po broju. U 2014. godini u Službi je registrirano 264 novoevidentiranih korisnika usluga.

Zbog zlouporabe (kao glavno sredstvo) javilo se:

- heroina (opijata) 28 osoba
- marihuane 23 osobe
- amfetamina 9 osoba
- kokaina 1 osoba
- savjetovalište 203 osobe (od toga 4 osobe zbog problema s alkoholom, 180 osoba zbog drugih problema s područja mentalnog zdravlja)

Broj novoevidentiranih heroinskih ovisnika gotovo jednak je kao i prošle godine, što je važan podatak jer nam govori da nema rasta ove pojave. Broj novoevidentiranih osoba koje su se javile zbog konzumacije marihuane manji je za 23,3 %. Pad broja osoba koje su se u Službu javile zbog konzumacije marihuane mogli bi objasniti zakonskim promjenama vezanim uz posjedovanje marihuane, koje su se desile početkom 2013. godine. Naime, Općinsko državno odvjetništvo više nije nadležno i ne može izricati Posebne obaveze odvikavanja od konzumacije marihuane koje su se izvršavale u našoj Službi. Također, smanjenje broja osoba koje se u Službu javljaju zbog problema konzumacije marihuane možemo povezati sa sve liberalnijim stavom stavom u društvu o ovoj drogi.

Tijekom 2014. godine izvršena su testiranja kapilarne krvi kod 147 osoba te su kod 43,1 % testiranih dokazana antitijela na C hepatitis.

Ako objedinimo podatke o radu s ovisnicima dobivene u Službi za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja i u ambulancama u Poreču i Rovinju, dobivamo slijedeće podatke:

Broj korisnika u 2014. g. prema vrsti droga i u savjetovaštu (Služba, ambulante u Poreču i Rovinju)

Vrsta droge	2014. godina
Sve droge	791
Opijati (heroin)	687
Heptanon	7
Buprenorfin	6
Marihuana	57
Cocain	6
Amphetamini	28

Od ukupnog broja korisnika koji su se u 2014. godini javili na liječenje zbog zlouporabe droga (791), najveći postotak čine heroinski ovisnici (86,9 %). Opijatskih ovisnika nešto je manje nego protekle 2013. godine (za 5,9 %). Međutim, ako razmotrimo podatke od nekoliko prethodnih godina, možemo zaključiti da je ova brojka uglavnom stabilna, uz male varijacije.

Po učestalosti dolazaka, osobe koje su došle u Službu zbog zlouporabe marihuane (7,2 %) sljedeće su po zastupljenosti.

Zbog konzumacije amfetamina se u tretman javilo 28 osoba, što je nešto više nego lani (14 osoba). Iako se radi o malim brojkama, iz godine u godinu možemo uočiti trend porasta ovog broja.

Broj ovisnika i konzumentata droga po mjestu stanovanja u 2014. (Služba, ambulante u Poreču i Rovinju)

Mjesto stanovanja	2014. godina
Ukupno	791
Pula	508
Labin	54
Rovinj	31
Poreč	72
Pazin	9
Umag, Buje, Buzet	72
Istra	754
Ostale županije	39
Stranci	6

Ako razmotrimo podatke o mjestu stanovanja osoba koje su se javile u tretman zbog zlouporabe droga, najviše korisnika došlo je s pulskog područja (64,2 %). Nakon toga, najzastupljenije su osobe koje dolaze iz Poreča i iz sjevernog djela Istre. U odnosu na prošlu 2013. godinu, a s obzirom na mjesto stanovanja korisnika, u strukturi su postoci dolazaka približno jednaki i uglavnom nema većih razlika. Nešto je manji broj korisnika koji su se javili s porečkog područja.

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA		
Nositelj i naziv projekta	Osnovne značajke projekta i rezultati	Sredstva iz proračuna IŽ (u kn)
Fond Zdravi grad Poreč – Centar za prevenciju i vanbolničko liječenje ovisnosti o drogama usmjeren je suzbijanju i prevenciji bolesti ovisnosti te liječenju ovisnika o drogama u izvanbolničkom tretmanu u zajednici	U Centru za prevenciju i vanbolničko liječenje ovisnosti Grada Poreča realizirao se program usmjeren suzbijanju bolesti ovisnosti i liječenju ovisnika o drogama u izvanbolničkom tretmanu za područje Poreča, Poreštine i sjeverozapadne Istre. Tijekom 2014. godine se u Centar javilo ukupno 172 osobe zbog problema s ovisnošću o drogama. U istom periodu prihvaćeno je 10 novoevidentiranih ovisnika i 5 eksperimentatora. Sa svim korisnicima usluga Centra provedeno je 645 individualnih savjetovanja i 128 obiteljskih savjetovanja. Tijekom 2014. godine u Centru se intenzivno radilo s 15 novih obitelji kako bi se uspostavila apstinencija i stabilizacija psihofizičkog stanja i ovisnika i obitelji.	40.000,00
Kampanja protiv bolesti ovisnosti „Bježi-Via“	Provedene su sve planirane aktivnosti medijske kampanje „Bježi-Via“ koja se odvijala pod sloganom „Status upiši i od droge zбриši“. Kampanja je uključila mlade kreativne i maštovite osobe te sportske kolektive koji su popularni među mladom (rizičnom) populacijom. Ciljevi kampanje bili su skretanje pozornosti mladih na kreativno ispunjavanje slobodnog vremena kroz kreiranje kampanje (putem facebooka), likovno stvaralaštvo, sportske aktivnosti i suradnju s školama. Potporu u realizaciji Kampanje svojim aktivnostima dali su razni klubovi i udruge s područja Istarske županije. U suradnji s plivačkim klubovima Pula, Arena i Balena organizirano je više plivačkih mitinga za mlade i starije uzraste. U suradnji s Vaterpolo klubom Pula održani su vaterpolo turniri za mlade kategorije. Na pulskom kupalištu Mornar održano je natjecanje mladih u vodenim sportovima pod nazivom „Vodene sportske igre Mornar 2014“ Sudjelovalo je 80 – ak djece. U ovogodišnjoj kampanji protiv bolesti ovisnosti tiskana je i serija majica koja je popratila facebook akciju „Status upiši i od droge zбриši“. Također, otisnute su i kape te plakati koji su distribuirani u sve srednje škole u županiji. Snimljen je audio spot koji se je vrtio na lokalnim radio postajama, te video spot kao najava akcije, koji se je vrtio na lokalnim televizijama. Održan je i košarkaški turnir „Baci drogu u koš“ na Trgu Portarata u Puli. Takmičare su činili 200 – tinjak učenika 7. i 8. razreda svih pulskih škola. Organizirana je i trka pod nazivom „Brze noge protiv droge“ na kojoj su sudjelovali mladi. U osnovnoj školi Veli Vrh održan je drugi po redu malonogometni turnir „Život bez droge je prva liga – Senza droga siamo tutti campioni“ na kojem su sudjelovali predstavnici policije, grada Pule, Istarske županije i pulskih osnovnih škola. Nogometni turnir održao se je povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti. Multimedialna izložba „Bolje sam nego s drogom kumpanjan“ postavljena je kao gostujuća izložba u srednjim školama Istarske županije te na Sveučilištu Juraj Dobrila i Učeničkom domu u Puli i uključivala je prezentaciju dosadašnjih radova na kampanji.	117.500,00

<p>Udruga Institut Pula – U.P.E.Z. – Usluga, prevencija, edukacija i zaštita - Program smanjenja šteta, podjela sterilnog pribora, dnevni centar, vanjski rad s korisnicima droga i sprječavanje širenja HIV – a u popu</p>	<p>Program smanjenja štete u potpunosti je realiziran sukladno planu aktivnosti. Kroz proteklu godinu podijeljeno je 91205 igala, 56635 šprica, 17410 ampula destilirane vode, 60200 alkoholnih tufera, 9055 prezervativa, 1700 lubrikanata, 270 edukativnih brošura i 406 kutija za odlaganje infektivnog otpada, u ovom dijelu projekta bilježi se evidentiranih 129 direktnih korisnika koji sami dolaze po sterilan pribor. U ovom periodu se 95 puta odlazilo u akcije čišćenja javnih površina od odbačenih korištenih šprica i igala na 31 lokaciji u Puli i 1 u Poreču uz sudjelovanje 15 volontera ovisnika. U eko akcijama i doneseno od samih ovisnika predano je poduzeću «Ekoplanet» 319,8 kg infektivnog otpada. U prostore Drop in centra došlo je 165 korisnika kroz 3320 dolazaka, a uz ponuđen čaj ili kavu, podijeljeno je je 956 kg kruha i pekarskih proizvoda, 60 instant juha. Perilica rublja je korištena 151 puta, bilježi se 241 obavljanja osobne higijene, 209 mjerenja krvnog tlaka. Motivirano je i upućeno 10 korisnika u terapijske zajednice. Osim u Puli outreach program se provodi u Krnici, Banjolama, Peroju, Fažani, Rovinju, Špadićima, Kadumima, Rogovićima, Dračevcu, St. Portunu, Lovreču, Funtani, Vrsaru i Umagu.</p>	<p>30.000,00</p>
<p>Udruga za prevenciju, rehabilitaciju o resocijalizaciju liječenih ovisnika o drogama. UZPIRO-CRO Pula – «Korak do zaposlenja»</p>	<p>Projekt je ostvaren sukladno postavljenim ciljevima u pogledu provođenja aktivnosti s korisnicima, dok je u ostvarenju finansijskih sredstava izvršeno restrukturiranje iz razloga što se planirani izvori nisu ostvarili prema prijavama na natječaje. Zaposleno je 7 korisnika i jedan vođa. Isto tako, pored zaposlenih korisnika unutar udruge u prosjeku su 3 – 4 korisnika radila prema ugovoru o sezonskom radu u poljodjelstvu. Ovaj projekt pokazao je da ostvaruje izvanredne rezultate za korisnike – liječene ovisnike o drogama, ali isto tako pokazuje da ima veliki odaziv novih korisnika kao i smanjenje pojave odbačenosti iz zajednice. Uspjelo se je uključiti u aktivnosti udruge 4 nova člana obitelji, njihova je uloga bila praćenje izvršenja pojedinih faza rada.</p>	<p>30.000,00</p>

Ukupno planirana i utrošena finansijska sredstva za ovo područje:

Izvor financiranja	planirana finansijska sredstva (kn)	utrošena finansijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	230.000,00	217.500,00

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Helena Mitrović i Ines Puhar

prioritetno područje iz perioda 2005.-2012.: RANO OTKRIVANJE RAKA DOJKE

Županijski program preventivne mamografije

U 2014.godini Istarski domovi zdravlja poslali su ponovne pozive ženama rođenim 1967.godine te prve i ponovne pozive ženama rođenim 1968.g. na osnovi popisa dobivenog od MUP-a. Mamografije navedenih godišta u 2014.g. uz Istarsku županiju financiraju Grad Pula, Pazin, Poreč i Rovinj. Provedbu Županijskog programa koordinira Povjerenstvo za preventivne mamografije pri Istarskim domovima zdravlja koje se u 2014.g. sastalo 3 puta.

Od početka provedbe **Županijskog programa** 2005. godine do 2014. godine pozvano je 10 godišta odnosno **18.035** žena rođenih 1959.-1968. te je mamografiju putem županijskog programa učinilo 5.930 žena. Ukupni obuhvat bio je oko 48% a vjerujemo da je i veći jer nismo uspjeli dokumentirati sve podatke za žene koje su obavile mamografiju izvan Županijskog programa.

Rezultati Županijskog programa preventivne mamografije (2005.-2014. godina)

Godište	Pozvano	Odazvano	Odazvane + obavile unutar 24 mj.*	%
1959	1.827	746	1.065	58,29
1960	1.836	645	1.023	55,72
1961	1.807	648	953	52,74
1962	1.920	723	980	51,09
1963	1.823	582	875	48,00
1964.	1.787	590	809	45,27
1965.	1.907	587	835	43,79
1966.	1.817	516	738	40,62
1967.	1.753	481	703	40,10
1968.	1.560	412	596	38,21
ukupno	18.035	5.930	8.577	47,56

**uključene i žene koje su po drugoj osnovi obavile mamografiju*

U sklopu Županijskog programa tijekom desetgodišnje provedbe rak dojke otkriven je ukupno kod 14 žena rođenih 1959.-1968.godine. Dodana vrijednost mamografija obavljenih u sklopu Županijskog programa je u tome što je za mnoge žene ovo prva mamografija u životu, dakle bazična snimka na osnovi koje će se uspoređivati njene buduće snimke i tako uočile eventualne sumnjive promjene.

Udruge su provodile uobičajene programe podrške oboljelima te organizirale obilježavanje Dana narcisa i Dana ružičaste vrpce.

PROJEKTI ODABRANI TEMELJEM JAVNOG POZIVA		
Nositelj i naziv projekta	Osnovne značajke projekta i rezultati	Utrošena fin. sredstva iz Proračuna IŽ (kn)
Gea Pula, Klub žena liječenih od karcinoma dojke – Prevencija karcinoma dojke, post-operativna rehabilitacija i limfna drenaža operiranih i liječenih žena	Projekt se uspješno provodi od osnivanja udruge 1997. godine (18 godina). Glavni mu je cilj pomoć oboljelim i operiranim ženama u postoperativnoj rehabilitaciji i uključivanju u svakodnevne aktivnosti te povećanje kvalitete života. U provedbi projekta sudjeluju stručne osobe različitih profila: liječnici onkolozi, više fizioterapeutkinje, više medicinske sestre, psiholozi, treneri yoge, umjetnici i volonteri raznih zanimanja. Aktivnosti koje se provode su: savjetovanište (35 puta, 98 pacijentica i članova obitelji, 200-tinjak telefonskih savjeta), ciljane medicinske vježbe(71 put, 9 žena po grupi), terapijska yoga (72 puta, 10 žena po grupi), limfna drenaža (540 tretmana), keramička radionica, tematska i popularna predavanja i drugi oblici druženja članica Kluba te humanitarne akcije Dan narcisa i Dan ružičaste vrpce. Dosadašnji rezultati su osvještjenja populacija, brža postoperativna rehabilitacija liječenih žena, znatno poboljšano stanje žena s limfedemom ruku, osposobljenost većeg broja ženske populacije za samopregled (300-400 žena godišnje) , veći broj preventivnih pregleda te veće zadovoljstvo članica kluba sa aktivnostima koje se u klubu odvijaju, brojnije članstvo, veći interes za volonterski rad, prepoznatljivost i zadovoljstvo lokalne sredine radom Kluba.	50.000,00
Liga protiv raka Labin – Metode ranog otkrivanja raka dojke	Tijekom 2014. je od strane Lige protiv raka nastavljeno provođenje edukacije na temu metoda ranog otkrivanja raka dojke. Predavanjima (10) uz podjelu brošura održanim u prostorima svih osnovnih škola prisustvovalo je 138 korisnica-majki učenika VIII razreda.	5.000,00
Liga protiv raka Pula – Rehabilitacijsko-terapijske keramičke radionice za osobe liječene od karcinoma	Terapijske keramičke radionice objedinjuju razvijanje motoričkih sposobnosti i psihosocijalne dobrobiti kreativnog rada u malim grupama. Kreativni rad i rad u grupi je iznimno stimulativan 'čistač' mračnih misli kao i rezigniranosti koju vrlo često osjeća osoba oboljela od onkološke bolesti. Polaznice (25) su radeći u maloj istoznačnoj grupi pod stručnim vodstvom stekle više samopouzdanja, poboljšale su motoriku svojih ruku i dlanova, a glina im je kao medij pomogla da se opuste i relaksiraju. Organizirano je više izložbi od planiranog (3 umjesto 1 – prostori udruge, Gradska knjižnica Pula, Galerija Agata u Novigradu), veći broj direktnih (25, planirano 12) i indirektnih korisnika (175, planirano 78).	10.000,00
Zavod za javno zdravstvo IŽ – Koordinacija i evaluacije Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka	Od prosinca 2011. godine do početka svibnja 2014. provoden je treći ciklus pozivanja žena u sklopu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke (poziv na treću mamografiju). U trećem ciklusu obuhvaćene su žene rođene 1943.-1962. godine. U 2014. godini 11.652	20.000,00

dojke na županijskoj razini	žena navedenih godišta je od Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije dobilo pismeni poziv s mjestom provedbe i terminom mamografije. U trećem ciklusu rak dojke otkriven je kod 55 žena. U svibnju je otpočeo četvrti ciklus pozivanja (žene rođene 1945.-1964.g.) i u 2014.g. upućeno je 14.528 poziva. U drugoj polovici godine mamograf u Umagu pri Istarskim domovima zdravlja je uključen u provedbu Nacionalnog programa te je time mamografija postala dostupnija za više od 4.500 žena s prebivalištem na Bujštini. Predstavnica ZZJZ IŽ predsjednica je Povjerenstva za preventivnu mamografiju pro IDZ.	
Istarski domovi zdravlja – Provedba Županijskog programa mamografiranja	U 2014.g. (10. godina provedbe) obavljeno je 295 mamografskih pregleda žena rođenih 1967. i 1968. g. U program su uključene Ispostave Buzet, Labin, Rovinj i Umag; Opća bolnica Pula, Poliklinika Jelovac, priv. radiol. ordinacija dr. Jovanović. IDZ šalje pisma poziva i ponovnih poziva svim ženama obuhvaćenog godišta.	0,00 planirano: 100.000,00

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo područje:

Izvor financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	185.000,00	85.000,00

Manje utrošena sredstva odnose se na rashode za mamografske preglede Istarskih domova zdravlja koji zbog prenesenih sredstava iz prethodnog razdoblja, kasnijeg fakturiranja, ali i manjeg odaziva žena od planiranog nisu utrošeni u 2014. godini

Odgovorne osobe za prioritetno područje: Danijela Lazarić-Zec i Romanita Rojnić

Projekti odabrani temeljem javnog poziva koji NISU UVRŠTENI U PRIORITETNA PODRUČJA

Nositelj i naziv projekta	Osnovne značajke projekta i rezultati	Utrošena fin. sredstva iz Proračuna IŽ (u kn)
Udruga Zelena Istra – Zeleni telefon Istarske županije – zaštitom okoliša do zaštite zdravlja	<p>U 2014. godini primljeno je 211 poziva. Građani su informirani, savjetovani, problemi su se rješavali i odlaskom na teren ili kontaktiranjem nadležnih službi. Na kategoriju otpada odnosilo se 79 poziva građana. Na drugom mjestu bila je kategorija zelenilo sa 46 poziva, a na trećem kategorija razno sa 32 poziva građana (pritužbe na gradnju 7 poziva, na buku 6 poziva, na vodu 14 poziva, na šume 4 poziva, na životinje 6 poziva, zrak 11 poziva i zračenja 6 poziva.</p> <p>Pružena je podrška građanskim inicijativama posebice onima koji su se odnosili na donošene prostornih planova (novi Generalni urbanistički plan Grada Pule, namjena ucrtavanja golf igrališta na Muzilu, Urbanistički plan uređenja naselja Medulin.</p>	10.000,00
Hrvatska donorska mreža – Promicanje postmortalnog darivanja organa među građanima i potrebe transplantacijskog liječenja organima umrlih osoba	<p>Velik broj ljudi na području Istarske županije, ali i cijele Hrvatske treba transplantaciju zbog terminalnog zatajenja organa. Kao najveći problem ove terapije pokazao se nedostatak organa za transplantaciju, zbog nedovoljno obaviještene javnosti ili zbog neorganiziranosti zdravstvenog sustava.</p> <p>Hrvatska donorska mreža (HDM) godinama provodi program kako bi se riješili ovi problemi, pa tako i u 2014. godini. Održano je više predavanja za najširu javnost, ali i za posebne skupine, kao što su zdravstveni radnici i srednjoškolski učenici (treći razredi). Nadalje, podijeljen je velik broj donorskih kartica i ostalog promidžbenog materijala.</p>	15.000,00
Zavod za javno zdravstvo Istarske županije – Praćenje populacije Tigrastog komarca na području Istre i istraživanje procjene rizika od Denge, Chiknugunya groznice i groznice Zapadnog Nila	<p>Tijekom 2014. godine u razdoblju od travnja do listopada praćene su populacije komaraca na području više istarskih gradova i općina, uz naglasak na mjesta na kojima su veterinarske službe utvrdile pozitivne serume konja na virus zapadnog Nila (Pula, Rovinj, Buje).</p> <p>Zavod je pratio populacije tigrastog komarca i u suradnji s tvrtkama koje provode mjere kontrole brojnosti komaraca, predlagao je mjere njihovog suzbijanja. Na Svjetski dan zdravlja organiziran je edukativni štand u Puli, a tijekom svibnja je provedena edukativna</p>	20.000,00

	<p>kampanja u osnovnim i srednjoj školi o komarcima kao prijenosnicima bolesti. Zbog otkrića nove vrste komaraca (<i>Aedes japonicus</i>) u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, u sjevernom dijelu Istre su provedena preliminarna istraživanja na tri lokaliteta ali taj komarac nije pronađen.</p>	
<p>Centar za građanske inicijative Poreč – Oči širom otvorene</p>	<p>Edukacija za mlade o nasilju u adolescentnim vezama održana je kroz tri modula te je u njoj sudjelovalo desetero mladih sa područja Poreča – budući edukatori. Snimljen je videospot koji je onda od strane tih mladih edukatora predstavljen ostalim srednjoškolcima u obje srednje škole u Poreču.</p>	25.000,00
<p>Zavod za javno zdravstvo IŽ – „Slika zdravlja u Gradu Puli“</p>	<p>Prikupljeni su statistički podaci iz postojećih izvora (demografski, zdravstveni, socijalni, ekološki, policijski, infrastrukturni itd.) i prezentirani na konsenzus konferenciji, na kojoj je provedeno i ispitivanje potreba i problema građana Pule koji narušavaju zdravlje i kvalitetu života. Sudionici konferencije su odabrali 6 prioriternih problema radnih naziva: <i>Djeca i mladi; Starije osobe uključujući palijativnu skrb; Osobe s invaliditetom i djeca s poteškoćama; Promet; Nezaposlenost i gospodarski razvoj; Održivi razvoj / urbano planiranje.</i> Izrađen je dokument „Slika zdravlja Grada Pule 2014. s odabranim prioriternim područjima za izradu Plana za zdravlje Grada Pule 2015. - 2018.“ <i>Projekt financiran iz Proračuna Grada Pule s iznosom od 49.600,45 kn</i></p>	-
<p>Zavod za javno zdravstvo IŽ – „Mi to možemo zajedno – interaktivno predavanje za roditelje“</p>	<p>Program je podijeljen u dva dijela: prvi dio programa su tribine za učenike osmih razreda osnovnih škola na području grada Pule. Tribine imaju za cilj djelovati na stavove mladih ljudi, ukazati na činjenice i mitove s kojima se često susreću kada se priča o ovisnosti, ukazati na potencijalna rizična ponašanja koja mogu dovesti do razvoja ovisnosti, te ojačati njihova pozitivna razmišljanja i stavove. Poslije tribine učenici reflektiraju zapaženo i naučeno ostalim učenicima u svojim razredima. Na ovaj način, multiplicira se učinak tribine, obzirom da je broj sudionika ograničen na 20-25 učenika. Drugi dio programa odnosi se na predavanja roditeljima u istim školama, sa svrhom upoznavanja roditelja s vrstama psihoaktivnih tvari i njihovim djelovanjem, epidemiološkim podacima o korištenju istih te razlozima zbog kojih mladi ljudi posežu za njima, kako bi se</p>	-

	obitelj mogla suočiti i pravovremeno reagirati na eventualni problem zlouporabe psihoaktivnih supstanci. <i>Projekt financiran iz Proračuna Grada Pule s iznosom od 14.466,70 kn</i>	
UKUPNO		70.000,00

Ukupno planirana i utrošena financijska sredstva za ovo područje:

Izvor financiranja	planirana financijska sredstva (kn)	utrošena financijska sredstva (kn)
IŽ – Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb	70.000,00	70.000,00
Proračun Grada Pule	79.910,00	64.067,15
UKUPNO:	149.910,00	134.067,15

Manje utrošena sredstva odnose se na realizirane prihode iz Proračuna Grada Pule za programe Zavoda za javno zdravstvo IŽ „Slika zdravlja u Gradu Puli“ i „Mi to možemo zajedno – interaktivno predavanje za roditelje“.

prioritetno područje iz perioda 2005.-2012.: UNAPRJEĐENJE KAKVOĆE VODA

Tijekom 2014. godine nastavljeno je provođenje planova, projektnih mjera i aktivnosti dionika koji su bili prepoznati tijekom implementacije prioriteta u planskom razdoblju 2005.-2012. godine.

Svim dionicima je bazni dokument i dalje Zakon o vodama i podzakonski akti donijeti temeljem zakona te Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Istarske županije, usvojena na Skupštini Istarske županije u kolovozu 2005. godine i dopunjena 2011. godine (Sl. novine IŽ 12/05, 2/11). Kratak prikaz aktivnosti provedenih tijekom 2014. godine prikazan je kroz četiri grupe i to:

1. Provođenje administrativnih mjera zaštite vodnih resursa i podizanje ekološke svijesti o očuvanju okoliša; Unapređenje gospodarenja krutim otpadnim tvarima;
2. Unapređenje sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda;
3. Podizanje kvalitete vodoopskrbnog sustava.

Provođenje administrativnih mjera zaštite vodnih resursa i podizanje ekološke svijesti građana

AKTIVNOST	TKO	KADA	IZVRŠENJE PLANA
Provođenje programa praćenja kakvoće sirovih voda izvorišta koji se koriste ili su potencijalni za javnu vodoopskrbu stanovništva, privrede i turizma u IŽ	<ul style="list-style-type: none"> • HV • ZZZJZ IŽ • UO za održivi razvoj 	Kontinuirano a Izvješće za 2014. godinu do kraja ožujka 2015. godine	<p>Tijekom 2014. godine nastavilo se sa praćenjem kakvoće voda po programu financiranom iz proračuna HV i po programu financiranom iz proračuna IŽ.</p> <p>ZZJZ IŽ je izvršio sve ugovorom planirane aktivnosti.</p> <p>Sukladno Ugovoru o provedbi programa praćenja kakvoće sirovih voda, ZZJZ IŽ će Izvješće, kojim će objediniti rezultate oba programa praćenja kakvoće sirovih voda, dostaviti do 31.03.2015.</p> <p>Nakon prihvaćanja izvješća od strane predstavničkog tijela IŽ isto će se objaviti na web stranicama IŽ kako bi rezultati bili u cijelosti dostupni javnosti.</p> <p>Izvješće o kakvoći sirovih voda za 2013. godinu je usvojeno od strane župana IŽ i objavljeno na službenim Internet stranicama IŽ.¹⁾</p>
Provođenje programa mjera zaštite izvorišta temeljem Odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u IŽ (Sl. novine IŽ 12/05, 2/11): izrada projektnog zadatka za izradu Programa i	<ul style="list-style-type: none"> • IVS – istarski vodozaštitni sustav Buzet • HV • UO za održivi razvoj IŽ 		<p>Europska komisija je, u sklopu Programa IPA Adriatico, odobrila projekt DRINKADRIA u kojem IŽ, kao jedan od 16 partnera, učestvuje i s izradom Programa zaštite izvorišta vode za piće na području IŽ (u daljnjem tekstu Program). Ugovor je potpisan 16. prosinca 2013. godine. Projekt traje do ožujka 2016. godine.</p> <p>U veljači 2014. godine oformljen je Projektni tim kojeg čine, pored djelatnika IŽ i predstavnici suradničkih institucija, HV i IVS d.o.o. s ciljem izrade projektnog zadatka za izradu programa. Temeljem natječaja odabran je najbolji</p>

usuglašavanje istog s svim dionicima			ponuditelj, tvrtka Oikon d.o.o. iz Zagreba s kojom je, dana 22. rujna 2014. Godine, sklopljen Ugovor za izradu Programa. Program se mora dostaviti naručitelju u roku od 15 mjeseci.
Novelacija zona sanitarnе zaštite izvorišta temeljem hidrogeoloških istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> • HV u suradnji s nadležnim tijelima Istarske županije • UO za održivi IŽ 	Kraj 2014. godine	<p>Za potrebe usklađenja Odluke o zonama sanitarnе zaštite izvorišta vode za piće na području IŽ s Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarnе zaštite izvorišta (NN br. 66/11, 47/13) imenovano je Stručno savjetodavno povjerenstvo i definirana je radna skupina koja je na sastanku u HV- VGO Rijeka 29. listopada 2014. godine utvrdila potrebu izrade noveliranog kartografskog prikaza II zone sanitarnе zaštite za izvorišta za koja su provedeni dodatna hidrogeološka istraživanja. Temeljem toga, u prosincu 2014. godine je sklopljen dodatak Ugovora s tvrtkom Oikon d.o.o. da se izradi komplilacijska karta kao podloga za Novelaciju odluke ali i obuhvat Programa.</p>
Podizanje ekološke svijesti o očuvanju okoliša	<ul style="list-style-type: none"> • UO za održivi razvoj • JLS • ZZJZ IŽ • Zaklada za razvoj civilnog društva • HV, • Vodovodi, • Mediji 	Kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> • Projektni tim koji provodi implementaciju projekta DRINKADRIA sudjelovao je u organizaciji "Prve nacionalne radionice projekta DRINKADRIA (17.04.2014. Butoniga). Na istom skupu održana je i prezentacija IŽ o zaštiti krša i voda na kršu; • Prezentacija o aktivnostima IŽ u projektu DRINKADRIA održana je i na edukativnoj radionici EU projekta ISTRA HIDRO - „Cross-border activities for the preservation of ground water resources between Gulf of Trieste and the Bay of Kvarner“, IPA CBC SI-HR 2007 – 2013 (05/2014 - Istarske toplice); • Održana je i javna prezentacija pod nazivom "Zaštita voda u kršu na području IŽ" (Pučko otvoreno učilište ADDENDA u Puli). Predavači su prisutnima izložili predavanja na sljedeće teme: Problemi krša kao visoko osjetljivog područja na primjeru IŽ, te važnost zaštite krša u vodoopskrbi; Mogućnost korištenja EU fondova u domeni zaštite prirode i okoliša; • Predstavnici Projektne tima su sudjelovali na UNESCO IHP radionici u Zagrebu (6. i 7.10.2014. godine); • Na kongresu geologa u Cavtatu, 22.-26.10.2014., objavljen je stručni rad pod naslovom: "EXPERIENCE IN APPLICATION AND IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL PROJECT DRINK ADRIA", Cavtat 22-26.10.2014. godine.

¹Programi praćenja kakvoće sirovih voda su kompatibilni i međusobno se nadopunjuju s ciljem da se dobije veći broj relevantnih pokazatelja za ocjenu kakvoće vode. Programima su obuhvaćene prirodne, ne prerađene vode, koje se koriste za javnu vodoopskrbu. Izuzetak čini nekoliko bunara na pulskom području na kojima nije moguće uzorkovati sirovu vodu, a da se ne dovede u opasnost sigurnost vodoopskrbe. Tijekom 2014. godine programom praćenja kakvoće vode obuhvaćeni su slijedeći izvori: Sv. Ivan, Gradole, Bulaž, Rakonek, F. Gaja, Kokoti, Plomin, Kožljak, Mutvica; bunari: Ševe, Šišan, Jadreški, Tivoli, Campanož, Peroj, Škatari, Karpi, Rizzi i Lokvere i akumulacija Butoniga na tri dubine (0,5 m pod površinom, mjesto usisa za vodoopskrbu i pridneni sloj-1m od dna).

Zone prihranjivanja izvorišta i bunara u kršu vrlo osjetljive prema vanjskom onečišćenju što ima za učinak visoku ranjivost podzemnih voda.

Najveća onečišćenja krškog vodonosnika proizlaze iz neprimjerene dispozicije nepročišćenih otpadnih voda te putem procjednih voda „ilegalnih“ odlagališta otpada zbog čega se godinama provlači u zaključcima izvješća apel prema JLS-ima, tvrtki IVS-d.o.o. i HV te komunalnim trgovačkim društvima da ubrzaju građenje sustava javne odvodnje s uređajima za pročišćavanje kao krajnjim objektima, te provedu sanaciju legalnih i "ilegalnih" neuvjetnih odlagališta.

Prema Državnom planu za zaštitu voda definirana je planska kakvoća prema kojem sve podzemne vode koje su namijenjene za vodoopskrbu spadaju u I kategoriju, dok je akumulacija Butoniga svrstana u II kategoriju. Godišnjom statističkom obradom svih analiza definira se vrsta vode. Na području IŽ su odstupanja vrste u odnosu na kategoriju značajna što se može dvojako tumačiti:

- zbog specifičnih geoloških i hidrogeoloških uvjeta te
- zbog antropogenog utjecaja i onečišćenja.

Postojećim stupnjem pročišćavanja na izvorima Sv. Ivan, Gradole i Rakonek (taloženje, filtriranje i dezinfekcija) uspješno se uklanja onečišćenje čime se u javnom vodoopskrbnom sustavu osigurava distribucija zdravstveno ispravne vode za piće. Vode bunara na širem području Pule su tipične podzemne vode sa osobito izraženom mineralizacijom i većim udjelom nekarbonatne tvrdoće. Na bunarima se nastavlja trend porasta hranjivih tvari, posebno nitrata tako da su gotovo svi bunari isključeni iz vodoopskrbe jer nitrati prelaze granične vrijednosti propisane za vodu za piće. Tijekom 2012. godine je Vodovod Pula, zbog sušne godine, uz financijsku i stručnu podršku Hrvatskih voda, ugradio uređaje za pročišćavanje otpadnih voda na bunarima Tivoli (mikro i ultra filtracija) i Campanož (mikro i ultra filtracija i reverzna osmoza).

Akumulacija Butoniga je termički stratificirana, što znači da prirodno dolazi do raslojavanja vode što ima za posljedicu različite fizikalno-kemijske osobine vode i različite procese po stupcu vode. Ljetni mjeseci su karakteristični po naglom padu otopljenog kisika prema dnu akumulacije gdje se pojavljuje i anoksija. U takvim uvjetima dolazi do pojave povećanih koncentracija amonijaka, spojeva željeza i mangana te sumporvodika. Osim toga zabilježen i trend porasta fosfora koji je vrlo važan faktor u eutrofikaciji akumulacije. Pošto se u ljetnim mjesecima mjesto usisa više spušta prema dnu crpi se voda lošije kvalitete što ima za posljedicu primjenu tehnološki zahtjevnije obrade vode kako bi se osigurao standard za pitku vodu.

Unapređenje gospodarenja krutim otpadnim tvarima

AKTIVNOST	TKO	KADA	IZVRŠENJE PLANA
<p>Sanacija postojećih legalnih odlagališta i rekonstrukcija u pretovarne stanice, reciklažna dvorišta, sortirnice odvojeno prikupljenog korisnog otpada iz komunalnog otpada i even. kompostane, temeljem ekonomske isplativosti. Unapređenje sustava odvojeno prikupljenog korisnog dijela otpada iz komunalnog otpada (primarna reciklaža).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • JLS • KP • FZOEU* • IŽ 	kontinuirano	<p>Sanacija postojećih odlagališta je završena a glede rekonstrukcije na svih šest lokacija (Umag, Buzet, Pazin, Labin, Poreč, Rovinj) je započeta izgradnja pretovarnih stanica tako da je za prvu stanicu na postojećem odlagalištu Košambra u Poreču izdana uporabna dozvola (studen 2014.). Rekonstrukcija u reciklažna dvorišta i ostale građevine za gospodarenje otpadom koje su planirane na postojećim odlagalištima provoditi će se kontinuirano do uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom na području IŽ i izgradnjom ŽCGO Kaštijun za kojeg se planira da će probni rad započeti u četvrtom kvartalu 2015. godine. Temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom JLS, u suradnji s isporučiteljima usluge (komunalne tvrtke), su tijekom 2014. godine intenzivno radile na uspostavi odvojenog prikupljanja korisnog dijela otpada iz komunalnog otpada. Sukladno rješenjima inspekcije zaštite okoliša, JLS su uložila značajna sredstva u sanaciju ilegalnih odlagališta na svojim područjima.</p>

FZOEU - Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

- 1) Na radnim sastancima, te pregledom baze Registra onečišćavanja okoliša, uočeno je povećanje količine izdvojeno skupljenog otpada pogotovo onih vrsta otpada koje se prikupljaju na zelenim otocima, a to su papir i karton, plastična i metalna ambalaža te staklo. Uočen je i trend stalnog širenja usluge skupljanja otpada od vrata do vrata koja predstavlja jedan novi, osobniji, princip u gospodarenju otpadom. Također je, Odlukom FZOEU odobrena uspostava reciklažnog centra (u Industrijskoj zoni u Puli) u kojem djeluju dvije nove tvrtke za odvojeno skupljanje otpadom.

Unapređenje sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda

AKTIVNOST	TKO	KADA	IZVRŠENJE PLANA
Izgradnja i rekonstrukcija primarne i sekundarne kanalizacijske mreže	JLS KP HV Fondovi	Kontinuirano prema osiguranim financijskim sredstvima	Sve komunalne tvrtke na području IŽ (8) ulažu značajna sredstva u izradu projektne dokumentacije za izgradnju i proširenje primarne i sekundarne kanalizacijske mreže kao i za izgradnju i rekonstrukciju postojeće mreže. Postojeći sustavi javne odvodnje se šire kako bi se što više korisnika priključilo na sustav i time smanjilo opterećenje okoliša te stvorili uvjeti za optimalan rad planiranih UPOV. Najintenzivnije se to radi na području gradova Poreč, Rovinj, Pula, Umag, Novigrad, gradova koji su ušli u rješavanje problematike odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kroz projekt Jadran. Gradovi koji imaju već biološke UPOV (Pazin, Buzet, Labin, Buje) kao i nekoliko općina intenzivno povećavaju kanalizacijski sustav kako bi se optimizirao rad postojećih uređaja.
Rekonstrukcija i izgradnja uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda	JLS KP Hrvatske vode Fondovi	Kontinuirano prema osiguranim financijskim sredstvima	Najveći pomaci u pripremanju dokumentacije za kandidaturu projekata na programe EU učinjeni su na području Poreštine, Grada Rovinja te gradova Novigrad, Umag, Labin. Na području Poreštine je prihvaćena koncepcija izgradnje 4 odnosno 5 MBR UPOV (kapaciteta 136000 ES) s dislociranjem postojećih uređaja s obale u unutrašnjost i koncepcijom uporabe pročišćene otpadne vode prije upuštanja viška vode putem postojećih (saniranih) podmorskih ispusta. Tvrtka IVS intenzivno priprema dokumentaciju za realizaciju projekta „Malih naselja“ u zonama sanitarne zaštite kako bi također imala spreman projekt za natječaje EU.

Podizanje kvalitete vodoopskrbnog sustava

AKTIVNOST	TKO	KADA	IZVRŠENJE PLANA
Zamjena zastarjelih dijelova vodoopskrbne mreže i unapređenje nadzora nad gubitcima vode u mreži	Vodovodi HV IŽ JLS	Kontinuirano	Vodoopskrbna poduzeća, uz sufinanciranje Hrvatskih voda, JLS-e i Istarske županije i dalje ulažu napore u rekonstrukciji vodoopskrbne mreže te izgradnju nove. Rezultat navedenih aktivnosti je visoki stupanj pokrivenost stanovništva Istarske županije pitkom vodom iz javne vodoopskrbe. U sklopu projekta DRINKADRIA, Istarski vodovod Buzet, kao projektni partner je glavnu svoju aktivnost usmjerio u nabavu suvremenih digitalnih mjerača gubitaka vode u sustavu. Oprema, u vrijednosti od 650.000,00 € biti će ugrađena do kraja trajanja projekta, ožujak 2016. godine.
Provedba programa praćenja zdravstvene ispravnosti vode za piće	ZZJZ IŽ IŽ Hrvatske vode Vodovodi	Kontinuirano	Program ispitivanja vode za piće na vodoopskrbnoj mreži sva tri vodoopskrbna sustava (Istarski vodovod Buzet, Vodovod Pula i Vodovod Labin) se nastavio i tijekom 2014. godine. Program je usklađen s Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (NN br. 56/13) i Pravilnikom o parametrima sukladnosti i metodama analiza vode za ljudsku potrošnju (NN br. 125/13) temeljem kojeg je u proračunu IŽ za 2014. godinu osigurano značajno više financijskih sredstava (976.000,00 kn). Sukladno novoj zakonskoj regulativi, prezentaciju podataka o kakvoći vode za piće je preuzela država (HZJZ) te je u postupku izrada aplikacije. ZZJZ IŽ, kao i ostali zavodi u RH, pune bazu podataka na nacionalnoj razini ali zbog kašnjenja izrade aplikacije na nacionalnoj razini podaci se ne objavljuju na službenim Internet stranicama ZZJZ IŽ.
Provedba nadzora nad vodoopskrbnim objektima	ZZJZ IŽ HV Vodovodi MZSS – sanitarna inspekcija	Kontinuirano	Godišnja izvješća o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće objavljuju se medijima.